EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.9.23.
COM(2020) 610 final

2020/0279 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a menekültügy és a migráció kezeléséről, valamint a 2003/109/EK tanácsi irányelv és az (EU) XXX/XXX rendeletre [Menekültügyi és Migrációs Alap] irányuló javaslat módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2020) 207}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. A javaslat indokai és céljai

A Bizottságnak szóló politikai iránymutatásban Ursula von der Leyen elnök új migrációs és menekültügyi paktumot jelentett be, amely átfogó megközelítésbe helyezi a külső határok igazgatását, a menekültügyi és a visszaküldési rendszert, a szabad mozgás schengeni térségét és a külső dimenziót.

Az új migrációs és menekültügyi paktum – amely a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletre irányuló jelen javaslattal[1] együtt kerül előterjesztésre – a migrációkezelés átfogó megközelítésén alapuló új kezdetet jelent a migráció terén. Ez a javaslat az átfogó megközelítéshez való kulcsfontosságú hozzájárulásként uniós szintű közös menekültügyi és migrációkezelési keretet hoz létre, és a tagállamok közötti kölcsönös bizalom előmozdítására törekszik. A szolidaritás és a felelősség igazságos megosztásának átfogó elvére épülő az új paktum a menekültügy, a migráció, a visszaküldés, a külső határok védelme, a migránscsempészés elleni küzdelem és a kulcsfontosságú harmadik országokkal fenntartott kapcsolatok területére vonatkozó politikákat összefogó, integrált szakpolitikai döntéshozatalt szorgalmaz, amely összkormányzati megközelítést tükröz. Elismeri, hogy az átfogó megközelítés a szolidaritásra és a felelősség igazságos megosztására vonatkozó elv erősebb, fenntarthatóbb és kézzelfoghatóbb kifejezését is jelenti, vagyis a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásának kérdésén túllépve, tágabb összefüggésben kell megtalálni az egyensúlyt. Ezeket az elveket ezért a migrációkezelés minden vonatkozásában érvényre kell juttatni a nemzetközi védelemhez való hozzáférés biztosításától kezdve az irreguláris migráció és a jogellenes mozgások kezeléséig.

A migrációkezelés számos kihívással jár a menedékjog iránti kérelmek feldolgozására irányuló erőfeszítések egyensúlyának biztosításától kezdve a nemzetközi védelemre szorulók gyors azonosításán keresztül a védelemre nem szorulók hatékony visszaküldéséig, és ezek kezelése nem az egyes tagállamok, hanem az EU egészének feladata. Emellett a tagállami menekültügyi rendszerekre nehezedő nyomás továbbra is súlyos terhet ró az első érkezés szerinti tagállamokra, valamint – a jogellenes mozgások következtében – más tagállamok menekültügyi rendszereire is. A jelenlegi migrációs rendszer nem képes kielégítően kezelni ezt a helyzetet. Konkrétan nem létezik hatékony szolidaritási mechanizmus, és hiányoznak a felelősségre vonatkozó hatékony szabályok. Ezért olyan európai keretre van szükség, amely képes kezelni a tagállamok szakpolitikái és döntései között fennálló kölcsönös függőséget. Ennek a keretnek figyelembe kell vennie a migráció folyamatosan változó realitásait, amelyek összetettebb helyzethez és a koordináció iránti igény növekedéséhez vezettek.

A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló új rendeletre irányuló javaslat a hatályos dublini rendelet felváltását célozza, és újraindítja a közös európai menekültügyi rendszer reformját egy olyan közös keret létrehozása révén, amely a menekültügy és a migrációkezelés területére vonatkozó integrált, a külső és belső dimenzióra egyaránt kiterjedő szakpolitikai döntéshozatal révén hozzájárul a migrációkezelés átfogó megközelítéséhez. Ez az új megközelítés a meglévő rendszert egy tágabb keretbe ágyazza, amely képes tükrözni az összkormányzati megközelítést, valamint biztosítani az Unió és a tagállamok által hozott

[1] HL L […], […], […] o.

intézkedések koherenciáját és hatékonyságát. Ez a megközelítés szintén magában foglal egy új és átfogóbb szolidaritási mechanizmust a migrációs rendszer megfelelő működésének biztosítása érdekében, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása terén pedig egyszerűsített kritériumokat és hatékonyabb mechanizmusokat vezet be.

A jelen javaslat új szolidaritási mechanizmust irányoz elő, amely kialakítását tekintve rugalmas és könnyen testre szabható, hogy igazodni tudjon a tagállamok előtt álló különböző migrációs kihívásokból fakadó különböző helyzetekhez, és a benne foglalt szolidaritási intézkedések közül a tagállamok választhatják ki hozzájárulásuk formáját. A szolidaritás ezen új megközelítése folyamatos és sokrétű támogatást nyújt a nyomásnak vagy a nyomás kockázatának kitett tagállamok számára, és magában foglal egy külön eljárást is a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítás sajátosságainak kezelésére. Ezen túlmenően a tagállamok bármikor felajánlhatnak önkéntes hozzájárulásokat. A Bizottság mindenkor biztosítani fogja az ilyen intézkedések összehangolását.

Ez a javaslat az irreguláris migránsok visszaküldésének megerősítésére irányuló rendelkezéseket is tartalmaz. E célból bevezeti a harmadik országokkal a visszaküldés és a visszafogadás terén folytatott együttműködés megkönnyítését szolgáló mechanizmust, amely kiegészíti a Vízumkódexről szóló (EU) 810/2019 rendelet[2] 25a. cikke által létrehozott mechanizmust. Az új mechanizmus felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy jelentést nyújtson be a Tanácsnak, amelyben meghatározza a visszaküldés és a visszafogadás megkönnyítése érdekében a harmadik országokkal folytatott együttműködés, valamint a tagállamok közötti, ugyanezen célt szolgáló együttműködés ösztönzésére és javítására irányuló hatékony intézkedéseket, megfelelően figyelembe véve az általános érdekeket és az érintett harmadik országokkal fennálló kapcsolatokat. A Bizottság ehhez felhasználja az Európai Külügyi Szolgálat és az uniós küldöttségek észrevételeit. A Bizottság és a Tanács ezt követően mérlegeli az e tekintetben – saját hatáskörükön belül – végrehajtandó, megfelelő további intézkedéseket. Ez a mechanizmus, valamint az új migrációs és menekültügyi paktumban bejelentett – egy magas szintű képviselőkből álló hálózat által támogatott –, visszaküldéssel foglalkozó új uniós koordinátor hozzá fog járulni ahhoz, hogy a tagállamok, a Bizottság és az uniós ügynökségek összehangolt, közös stratégiai megközelítést érvényesítsenek a visszaküldés és a visszafogadás tekintetében.

Ezen túlmenően a szolidaritási intézkedések új lehetőségeket kínálnak a tagállamok számára ahhoz, hogy segítséget nyújtsanak egymásnak a visszaküldés végrehajtása terén, mégpedig a visszaküldési szponzorálás révén. Ezen új szolidaritási intézkedés keretében a tagállamok kötelezettséget vállalnak arra, hogy egy másik tagállam nevében visszaküldik az irreguláris migránsokat, és közvetlenül a kedvezményezett tagállam területéről hajtják végre az ehhez szükséges valamennyi tevékenységet (pl. visszatérési tanácsadás, szakpolitikai párbeszéd folytatása harmadik országokkal, a támogatott önkéntes visszatérés és a visszailleszkedés elősegítése). Ezek a tevékenységek kiegészítik az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) által a megbízatása alapján végzett tevékenységeket, és olyan intézkedéseket foglalnak magukban, amelyeket az Ügynökség nem tud végrehajtani (pl. diplomáciai támogatás nyújtása a kedvezményezett tagállamnak a harmadik országokkal való kapcsolattartásban). Ha azonban a visszaküldés 8 hónapon belül nem zárul le, az irreguláris

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1155 rendelete (2019. június 20.) a Közösségi Vízumkódex (vízumkódex) létrehozásáról szóló 810/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 188., 2019.7.12., 25. o.).

migránsokat a szponzoráló tagállam területére szállítják át, hogy onnan folytassák a kiutasítási határozatok végrehajtására irányuló erőfeszítéseket.

A migrációkezelésre vonatkozó új megközelítésnek ugyancsak részét képezi a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásának felelősségére vonatkozó szabályok javítása, ami arányos és észszerű módon segíti elő a jogellenes mozgások mérséklését.

Ez a javaslat továbbá irányítási keretet hoz létre, amely egyrészt a tagállamok nemzeti stratégiáira épül – amelyek beágyazódnak az európai menekültügyi és migrációkezelési stratégiába, amely stratégiai megközelítésbe helyezi a menekültügy és a migráció európai szintű kezelését –, másrészt pedig a menekültügyi, migrációs és visszaküldési politikáknak az átfogó megközelítéssel összhangban történő végrehajtására támaszkodik.

A közös európai menekültügyi rendszer reformja

A paktum a közös európai menekültügyi rendszer reformjára irányuló 2016-os és 2018-as bizottsági javaslatokra épül, és további új elemeket vezet be a menekültügyi és migrációs politika valamennyi aspektusát egyesítő közös kerethez szükséges egyensúly megteremtése érdekében. A menekültügyi reformra vonatkozó 2016. évi csomag hét jogalkotási javaslatból állt: az átdolgozott dublini rendelet[3], az átdolgozott Eurodac-rendelet[4], az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének létrehozásáról szóló rendelet[5], a menekültügyi eljárásról szóló rendelet[6], a kvalifikációs rendelet[7], a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelv[8] és az uniós áttelepítési keretről szóló rendelet[9]. 2018 szeptemberében a Bizottság előterjesztette az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének létrehozásáról szóló rendeletre irányuló módosított javaslatot[10].

E javaslatok közül több tekintetében jelentős előrelépés történt, és a társjogalkotók ideiglenes politikai megállapodásra jutottak a kvalifikációs rendeletre, a befogadási feltételekről szóló irányelvre, az uniós áttelepítési keretről szóló rendeletre és az Eurodac-rendeletre irányuló javaslatról, valamint az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének létrehozásáról szóló első javaslatról, mindazonáltal a dublini rendeletre és a menekültügyi eljárásról szóló rendeletre irányuló javaslatok esetében kevesebb előrelépés történt, főként a Tanácson belüli nézetkülönbségek miatt. Elegendő támogatás hiányában azt sem sikerült elérni, hogy a menekültügyi reform egészéről való megállapodást megelőzően legalább néhány javaslatról megállapodjanak.

E javaslattal együtt a Bizottság javaslatot terjeszt elő a menekültügyi eljárásról szóló 2016. évi rendeletjavaslat módosítására[11] és a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről szóló rendeletre[12], amelyek hézagmentesen összekapcsolják a migránsokra vonatkozó eljárás valamennyi szakaszát – a

3 COM(2016) 270 final.
4 COM(2016) 194 final.
5 COM(2016) 271 final.
6 COM(2016) 467 final.
7 COM(2016) 466 final.
8 COM(2016) 465 final.
9 COM(2016) 468 final.
10 COM(2018) 633 final.
11 HL L […], […], […] o.
12 HL L […], […], […] o.

belépést megelőző új szakaszt is beleértve –, valamint lehetővé teszik az Unióban maradásra nem jogosult harmadik országbeli állampolgárok gyorsabb visszaküldését.

Emellett a Bizottság javaslatot terjeszt elő az Eurodac-rendelet átdolgozására irányuló 2016. évi javaslat módosítására[13], hogy egyértelmű és következetes kapcsolatot hozzon létre az egyes személyek és a tekintetükben alkalmazandó eljárások között, ezáltal hatékonyabban hozzájárulva az irreguláris migráció ellenőrzéséhez, a jogellenes mozgások felderítéséhez, valamint az új szolidaritási mechanizmus végrehajtásához.

Végezetül a Bizottság a válsághelyzetek és a vis maior helyzetek kezeléséhez szükséges eszközök meghatározása érdekében előterjeszti a válsághelyzetek kezeléséről szóló rendeletre irányuló javaslatot. Ez a jogi eszköz az olyan rendkívüli helyzetek kezelését célozza, amikor a valamely tagállamba tömegesen beáramló harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek irreguláris érkezése vagy az ilyen irreguláris érkezések közvetlen veszélye olyan mértékű és jellegű, hogy az működésképtelenné teszi a tagállam menekültügyi, befogadási vagy visszaküldési rendszerét, és a közös európai menekültügyi rendszer és az uniós migrációkezelési rendszer működésére nézve is súlyos következményekkel járhat vagy ellehetetlenítheti alkalmazásukat. A javaslat emellett vis maior helyzetekben lehetővé teszi az általános szabályoktól való eltérést.

1.2. A javaslat célkitűzései

A migrációkezelés átfogó megközelítésére van szükség a tagállamok közötti kölcsönös bizalom kiépítése, valamint a menekültügyre, a migrációkezelésre, a külső határok védelmére és az érintett harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokra vonatkozó uniós megközelítés következetességének biztosítása érdekében, elismerve ugyanakkor, hogy az átfogó megközelítés hatékonyságának kulcsa valamennyi elem együttes és integrált módon történő kezelése. A javaslat figyelembe veszi a Bíróság által a C-715/17., C-718/17. és C-719/17. sz. egyesített ügyekben hozott közelmúltbeli ítéletet, amelyben a Bíróság megállapította, hogy „a terheket [...] főszabály szerint az összes többi tagállam között kell elosztani, a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos megosztása elvének megfelelően, tekintve hogy az EUMSZ 80. cikkének megfelelően ez az elv az irányadó az uniós menekültügyi politikára”.

A Bizottság 2016-ban javaslatot tett egy olyan rendszerre, amelynek keretében, amennyiben a felelősségi kritériumok hierarchiája alapján egy tagállamot a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamként határoznak meg, a továbbiakban is ez a tagállam marad felelős az ugyanazon kérelmező által benyújtott újabb kérelmek vagy beadványok megvizsgálásáért. A rendszert egy kötelező és automatikus, korrekciós célú elosztási mechanizmus egészítette ki, amely egy elosztási referenciakulcs alapján akkor lépett működésbe, amikor egy tagállam aránytalan nyomásnak volt kitéve, biztosítva a tagállamok közötti felelősségmegosztás egyértelmű és kötelező erejű rendszerét. Az Európai Parlament 2017. november 16-án fogadta el tárgyalási megbízását, amely magában foglalta az arra vonatkozó javaslatot, hogy az első belépés kritériumát és az első kérelem alapértelmezett kritériumát egy elosztási rendszer váltsa fel, amelyben a kérelmező dönthetne úgy, hogy kérelmét a legkevesebb kérelmet befogadó négy tagállam egyike vizsgálja meg. A Tanácsban a tagállamok nem tudtak közös megközelítést kialakítani, és a tárgyalások elakadtak.

A jelenlegi patthelyzet feloldása, valamint a migrációs és menekültügyi politikák tágabb és szilárd keretének biztosítása érdekében a Bizottság vissza kívánja vonni a 2016. évi javaslatot.

[13] HL L […], […], […] o.

Ez a javaslat az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Dublin III. rendelet) hatályon kívül helyezésére és felváltására irányul.

E javaslat különösen a következőket célozza:

- közös keret létrehozása, amely hozzájárul a menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó, az integrált politikai döntéshozatalon és a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvén alapuló átfogó megközelítéséhez;
- a felelősségmegosztás biztosítása egy új szolidaritási mechanizmus révén egy olyan rendszer létrehozásával, amely rendes körülmények között garantálja a folyamatos szolidaritást, migrációs nyomás esetén pedig hatékony intézkedésekkel (áthelyezéssel vagy visszaküldési szponzorálással, valamint a menekültügy, a befogadás, a visszaküldés és a külső dimenzió terén a tagállamok kapacitásainak megerősítését célzó egyéb hozzájárulásokkal) segíti a tagállamokat a migráció gyakorlati kezelése érdekében. Ez a megközelítés magában foglal egy külön szolidaritási eljárást is, amely a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyek esetében alkalmazandó;
- a rendszer arra vonatkozó kapacitásának javítása, hogy hatékonyan és eredményesen meghatározza a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős egyetlen tagállamot. Konkrétan szűkítené a felelősség megszűnésére vonatkozó rendelkezések körét és a felelősség tagállamok közötti, a kérelmező magatartásával indokolt átszállásának lehetőségeit, valamint jelentősen lerövidítené a megkeresések küldésére és megválaszolására vonatkozó határidőket annak biztosítása érdekében, hogy kevesebb időt vegyen igénybe a felelős tagállam meghatározása, és ezáltal a kérelmezők gyorsabban hozzáférjenek a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljárásokhoz;
- a visszaélésektől való elrettentés és a kérelmezők EU-n belüli jogellenes mozgásának megakadályozása különösen a kérelmezők arra vonatkozó kötelességének egyértelmű rögzítése révén, hogy kérelmüket az első belépés vagy a jogszerű tartózkodás helye szerinti tagállamban kell benyújtaniuk, és a kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamban kell maradniuk. Ezt arányos érdemi következményeknek kell kísérniük e kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén.

1.3. Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására szolgáló rendszer a közös európai menekültügyi rendszer sarokköve. Teljes mértékben kapcsolódik a menekültügy terén kialakított jogi és szakpolitikai eszközökhöz, különös tekintettel a menekültügyi eljárásokra, az egyének nemzetközi védelemre való jogosultságára vonatkozó normákra, a befogadási feltételekre, valamint az áttelepítésre.

Ez a javaslat szintén összhangban áll a Schengeni határellenőrzési kódexben meghatározott, a külső határokon végzett határellenőrzésre vonatkozó szabályokkal, és hozzájárul a külső határok hatékony igazgatásának célkitűzéséhez, amely a személyek Unión belüli szabad mozgásának elengedhetetlen velejárója. A migrációs kihívások kezelésére irányuló intézkedések hatályának kiterjesztésével a javaslat tovább csökkenti a belső határellenőrzés visszaállításának szükségességét.

Emellett uniós és nemzeti szinten is biztosított a hatékony európai integrált határigazgatással való összhang, az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendeletben meghatározottak szerint. Az európai integrált határigazgatás a személyek Unión belüli szabad mozgásának elengedhetetlen velejárója, és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség alapköve. A jelen javaslatban ugyancsak központi elemként szerepel, és hozzájárul az integrált politika elvének érvényesítéséhez az e javaslatban előirányzott átfogó migrációkezelési megközelítés javítása érdekében.

Ez a javaslat teljes mértékben összhangban van az új migrációs és menekültügyi paktumról szóló közleménnyel és az azt kísérő kezdeményezések ütemtervével, beleértve a menekültügyi eljárásról szóló rendelet célzott módosítására és az előszűrés bevezetéséről szóló rendeletre irányuló javaslatot, amelyek biztosítják, hogy a migránsokat személyazonossági, egészségügyi és biztonsági ellenőrzésnek vessék alá, majd megindítsák tekintetükben vagy a visszaküldési vagy a menekültügyi eljárást – ideértve adott esetben a menekültügyi eljárásról szóló rendelet módosítására irányuló javaslat szerinti, a határon folytatott menekültügyi vagy kiutasítási eljárást is. A javaslat összhangban van az Eurodac-rendelet átdolgozására irányuló 2016. évi javaslat módosítására irányuló javaslattal[14] is.

Ez a javaslat továbbá teljes mértékben összhangban van a migrációs felkészültségi és válságkezelési tervvel, amely operatív keretet biztosít a migrációs áramlások és a migrációs helyzet nyomon követéséhez és előrejelzéséhez, a reziliencia kiépítéséhez, valamint a migrációs válságokra adandó összehangolt válasz megszervezéséhez. A javaslat teljes mértékben támaszkodik a terv keretében létrehozott hálózat által kiadott jelentésekre és a hálózat tevékenységére.

A javaslat tovább erősíti a visszaküldésre vonatkozó uniós jogi keretet és szakpolitikát azáltal, hogy az Unió számára határozottabb fellépést tesz lehetővé a harmadik országokkal folytatott együttműködés terén egy olyan mechanizmus révén, amely felhatalmazza a Bizottságot a Vízumkódexben előirányzott lépéseken túlmutató, az ilyen együttműködés javítását célzó intézkedések mérlegelésére és kezdeményezésére.

Biztosított az összhang a kvalifikációs rendelettel, a befogadási feltételekről szóló átdolgozott irányelvvel, az uniós áttelepítési keretről szóló rendelettel és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének létrehozásáról szóló rendelettel kapcsolatban már elért ideiglenes politikai megállapodásokkal is, amelyeket a Bizottság teljes mértékben támogat. Az e javaslatok alapját képező célkitűzések változatlanul érvényesek, ezért a lehető leghamarabb megállapodásra kell jutni ezekről a javaslatokról.

Mivel azonban a dublini rendeletre irányuló, 2016. május 4-én előterjesztett javaslatról nem sikerült megállapodni, továbbá mivel a mostani javaslat új strukturált szolidaritási mechanizmust helyez kilátásba, és figyelembe veszi a 2016-ban javasolt, elsősorban a dublini eljárás szerinti átadást megelőző eljárások hatékonyságának fokozását célzó egyéb változtatásokat is – például a visszavételi értesítéseket és a felelősség átszállásának korlátozását –, a 2016. évi javaslatot vissza kell vonni.

A Bizottság 2015 szeptemberében szintén javaslatot tett egy áthelyezési válságmechanizmusra[15] annak érdekében, hogy strukturális megoldást kínáljon a Görögországban és Olaszországban tapasztaltakhoz hasonló válsághelyzetek kezelésére,

[14] HL L […], […], […] o.
[15] COM (2015) 450 final.

amelyek nyomán a Tanács 2015 szeptemberében két áthelyezési határozatot[16] fogadott el. Mivel a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletre irányuló javaslat rendelkezik arról, hogy a migrációs áramlásokat migrációs nyomás idején áthelyezés és visszaküldési szponzorálás révén kell kezelni, és mivel a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről szóló rendeletre irányuló javaslat külön szabályokat is előír az áthelyezésre és visszaküldési szponzorálásra vonatkozóan a válsághelyzetek strukturális kezelése érdekében, a Bizottság vissza kívánja vonni az áthelyezési válságmechanizmusra irányuló 2015. szeptemberi javaslatot, és hatályon kívül kívánja helyezni az ideiglenes védelemről szóló irányelvet[17].

1.4. Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

Ez a javaslat összhangban áll az új migrációs és menekültügyi paktumban a migrációkezelésre vonatkozóan meghatározott átfogó, hosszú távú megközelítéssel, amelynek értelmében a migrációs politikát a harmadik országbeli partnerekkel fenntartott kapcsolatok középpontjába kell helyezni, a külső határok igazgatását integrálni kell az EU tágabb migrációkezelési politikájába, hézagmentes, tisztességes és hatékony menekültügyi és visszaküldési eljárásokat kell kialakítani, valamint a tagállamok közötti bizalomra építve meg kell erősíteni a szabad mozgás schengeni térségét. E megközelítésben kulcsszerepet kap egyrészt az EU-ba való legális beutazási lehetőségek előmozdítása annak érdekében, hogy az uniós munkaerőpiac a tehetségek vonzó célpontjává váljon, másrészt a rászorulók védelmének biztosítása az áttelepítés és más kiegészítő védelmi lehetőségek révén, illetve a harmadik országbeli állampolgárok európai társadalmakba való beilleszkedését segítő célzott szakpolitikák kidolgozása.

Ez a rendelet olyan keretet hoz létre, amely a harmadik országokkal való partnerségek kiépítése révén az összes útvonalra kiterjedő migrációkezelési megközelítést érvényesít, és ezáltal hozzájárul a harmadik országokkal való partnerségen alapuló ambiciózus és széles körű külső politikára vonatkozó uniós célkitűzésekhez. Ez biztosítja az összhangot az Unió humanitárius céljaival is, amelyek a harmadik országokban tartózkodó menekültek támogatásában nyilvánulnak meg.

Ez a javaslat összhangban van az előszűrésre vonatkozó javaslattal, és kifejezetten hozzájárul az abban foglalt nyomonkövetési mechanizmus során érvényesített erős alapjogi garanciákhoz. A beutazási feltételeket elvileg nem teljesítő harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésére vonatkozó kötelezettséget megállapító rendeletre irányuló javaslat új nyomonkövetési mechanizmust irányoz elő annak biztosítása érdekében, hogy az előszűrés során mindvégig tiszteletben tartsák az alapvető jogokat, és megfelelően kivizsgálják az alapvető jogok megsértésére vonatkozó állításokat. Ez a nyomon követés a javasolt rendelet irányítással kapcsolatos rendelkezéseiben szerepel, amelyek előírják, hogy a tagállamoknak az előszűrésről szóló rendelet szerinti nemzeti nyomonkövetési mechanizmusuk eredményeit be kell építeniük az e rendeletjavaslatban előírt nemzeti stratégiáikba. Emellett az éves migrációkezelési jelentés szintén figyelembe veszi majd a nyomon követéssel kapcsolatos jelentéstétel eredményeit, és adott esetben javaslatokat tesz a mechanizmus javítására.

---

16 A Tanács (EU) 2015/1523 határozata (2015. szeptember 14.) és a Tanács (EU) 2015/1601 határozata (2015. szeptember 22.).

17 A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

Az áthelyezésre és az azt követő átszállításokra összpontosító szolidaritási intézkedések támogatása érdekében ez a javaslat – a tagállamok felelősségének meghatározására vonatkozó eljárások hatálya alá tartozó átszállításokon túlmenően – az uniós költségvetéssel maradéktalan összhangban átalányösszegeket irányoz elő a tagállamok számára, hogy ösztönözze az ilyen intézkedéseket, és biztosítsa a rendelet hatékony alkalmazását.

Ez a javaslat tovább erősíti a biztonság területét érintő szakpolitikákat. Az e rendeletben meghatározott konkrét szabályok értelmében gyorsan megállapításra kerül a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősség abban az esetben, ha az érintett személy veszélyt jelent a nemzetbiztonságra és a közrendre, és nem lesz lehetőség az ilyen személyek más tagállamokba történő átszállítására. Ezért a javaslat megerősíti az előszűrésről szóló rendeletre irányuló javaslatban foglalt biztonsági célkitűzést is, amely szerint az ilyen biztonsági ellenőrzés kötelező lesz.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

2.1. Jogalap

Ez a javaslat hatályon kívül helyezi és felváltja a 604/2013/EU rendeletet, valamint kiterjeszti annak hatályát az átfogó migrációkezelési megközelítéshez hozzájáruló közös keret létrehozása, illetve a szolidaritás tágabb megközelítésének bevezetése érdekében, ezért a megfelelő jogalap – nevezetesen az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 78. cikke második bekezdésének e) pontja és 79. cikke második bekezdésének c) pontja – alapján kell elfogadni, a rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően.

2.2. Változó geometria

Írországra nézve kötelező a 604/2013/EU rendelet, miután bejelentette azon szándékát, hogy az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ) és az EUMSZ-hoz csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv alapján részt vesz a szóban forgó rendelet elfogadásában és alkalmazásában[18].

Az említett jegyzőkönyvnek megfelelően Írország dönthet úgy, hogy részt kíván venni e javaslat elfogadásában. Erre a javaslat elfogadását követően is lehetősége van.

Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv értelmében Dánia nem vesz részt az EUMSZ V. címe szerinti intézkedéseknek a Tanács által történő elfogadásában (ez nem vonatkozik „az azon harmadik országokat meghatározó intézkedésekre, amelyek állampolgárainak a tagállamok külső határainak átlépésekor vízummal kell rendelkezniük, illetve azokra az intézkedésekre, amelyek az egységes vízumformátumra vonatkoznak”). Tekintettel azonban arra, hogy – az EK-val 2006-ban kötött nemzetközi megállapodás[19] értelmében – Dánia alkalmazza a hatályos dublini rendeletet, az

[18] Ugyanez vonatkozik az Egyesült Királyságra a kilépésről rendelkező megállapodás szerinti átmeneti időszakban.

[19] Megállapodás az Európai Közösség és a Dán Királyság között a Dániában vagy az Európai Unió egy másik tagállamában benyújtott menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról, valamint a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló Eurodac létrehozásáról (HL L 66., 2006.3.8., 38. o.).

említett megállapodás 3. cikkének megfelelően értesítenie kell a Bizottságot azon döntéséről, hogy a módosított rendelet III., V. és VII. részét végrehajtja-e vagy sem.

2.3. A javaslat hatása a dublini rendszerhez társult harmadik országokra

Több harmadik országnak a schengeni vívmányokhoz való társulásával egyidejűleg az Unió a dublini/Eurodac vívmányokhoz való társulásra vonatkozó megállapodásokat kötött ezekkel az országokkal:

– Izland és Norvégia társulási megállapodását 2001-ben kötötték meg;
– Svájc társulási megállapodását 2008. február 28-án kötötték meg;
– Liechtenstein társulási jegyzőkönyvét 2011. március 7-én kötötték meg.

Az Unió és a társult országok között két további jogi aktus[20] megkötésére került sor annak érdekében, hogy jogokat és kötelezettségeket léptessenek életbe Dánia – amely a fentiekben kifejtettek szerint nemzetközi megállapodás útján társult a dublini/Eurodac vívmányokhoz – és az említett társult országok között.

A fent megnevezett három megállapodás szerint a társult országok kivétel nélkül elfogadják a dublini/Eurodac vívmányokat és azok fejlesztését. A társult országok nem vesznek részt a dublini vívmányokat módosító vagy azokra épülő jogi aktusok (tehát például e javaslat) elfogadásában, azonban – azt követően, hogy az Európai Parlament és a Tanács jóváhagyta azokat – bizonyos határidőn belül értesíteniük kell a Bizottságot arról a döntésükről, hogy elfogadják-e az említett jogi aktus tartalmát vagy sem. Abban az esetben, ha Norvégia, Izland, Svájc vagy Liechtenstein nem fogadja el a dublini/Eurodac vívmányokat módosító vagy azokra épülő valamely jogi aktust, a szóban forgó megállapodásokat fel kell bontani, hacsak a megállapodásokkal létrehozott közös/vegyes bizottság egyhangúlag másként nem határoz.

A javasolt rendelet hatálya szélesebb, mint a fent említett megállapodások tárgya, és a migrációkezelés közös keretén alapuló átfogó megközelítést határoz meg, ugyanakkor megőrzi a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősség meghatározására vonatkozó alapvető rendelkezéseket, amelyek továbbra is a rendelet kulcsfontosságú részét képezik. A Dániával és a társult országokkal kötött, a dublini rendszerben való részvételüket szabályozó megállapodások fenntartása érdekében e jogi aktus elfogadása esetén Dániára, Norvégiára, Izlandra, Svájcra és Liechtensteinre csak e rendelet III., V. és VII. része lesz kötelező.

2.4. Szubszidiaritás

Az EUMSZ-nek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről szóló V. címe e területeken bizonyos hatáskörökkel ruházza fel az Európai Uniót. E hatásköröket az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkével összhangban kell gyakorolni, vagyis csak akkor és annyiban, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják

[20] Jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti megállapodáshoz csatolt, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (2008.10.24-én jött létre, HL L 161., 2009.6.24., 8. o.), valamint az Európai Közösség és az Izlandi Köztársaság, valamint a Norvég Királyság között a tagállamok egyikében, illetve Izlandon vagy Norvégiában benyújtott, menedékjog iránti kérelem megvizsgálására illetékes állam meghatározására vonatkozó kritériumokról és mechanizmusokról szóló megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv (HL L 93., 2001.4.3.).

kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Ez a javaslat észszerűsíti a 604/2013/EU rendeletben foglalt hatályos szabályokat, és célja e szabályok helyes alkalmazásának biztosítása, ami korlátozni fogja a harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti – ennélfogva határokon átnyúló jelentőségű – jogellenes mozgását. Ezeket a szabályokat egy új szolidaritási mechanizmus egészíti ki az olyan helyzetek kezelésére szolgáló rendszer létrehozása érdekében, amikor a tagállamok migrációs nyomásnak vannak kitéve. Ez a megközelítés a kutatási-mentési műveleteket követően érkező személyekre alkalmazott szolidaritási intézkedések beépítését is előirányozza az ilyen érkezések miatt kihívásokkal szembesülő tagállamok megsegítése érdekében.

E célkitűzések eléréséhez uniós szintű fellépésre van szükség, mivel határokon átnyúló jellegű kérdésekről van szó. Egyértelmű, hogy az egyes tagállamok által hozott intézkedések nem tudják kielégítően kezelni a közös problémával kapcsolatos közös uniós megközelítés iránti igényt.

2.5. Arányosság

Az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl a céljai eléréséhez szükséges mértéket.

Ami a közös kereten alapuló átfogó megközelítést illeti, ez a rendelet lefekteti, milyen alapelveken nyugszik ez a megközelítés, amelyet a végrehajtásának biztosításához szükséges nyomonkövetési és irányítási struktúra támaszt alá. Az integrált szakpolitikai döntéshozatal, valamint a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elve révén a tagállamok közös érdeke, hogy uniós szinten biztosítsák a migrációkezelés koherens végrehajtását. A szóban forgó előírások nem lépik túl a helyzet hatékony kezelésére vonatkozó célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.

A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szabályok észszerűsítését illetően a javasolt változtatások a rendszer hatékony működéséhez szükséges mértékre korlátozódnak, mind a kérelmezőknek a nemzetközi védelem biztosítására irányuló eljáráshoz való gyorsabb hozzáférése, mind a rendszer alkalmazására vonatkozó tagállami közigazgatási kapacitás tekintetében.

Az új szolidaritási mechanizmus bevezetését illetően a 604/2013/EU rendelet a jelenleg hatályos formájában nem biztosít eszközöket az olyan helyzetek kezeléséhez, amikor a tagállamok migrációs nyomásnak vannak kitéve. Emellett a hatályos rendelet nem foglalkozik a kutatási-mentési műveleteket követően érkező személyek sajátos helyzetével. A javaslat által bevezetett szolidaritási rendelkezések e hiányosságot hivatottak kiküszöbölni. A szóban forgó előírások nem lépik túl a helyzet hatékony kezelésére vonatkozó célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.

2.6. A jogi aktus típusának megválasztása

Mivel a meglévő dublini mechanizmust rendelettel hozták létre, ugyanez a jogi eszköz kerül alkalmazásra a migráció hatékony kezelésére szolgáló közös kereten alapuló átfogó megközelítés bevezetése céljából, amely egyszerűsíti a dublini mechanizmust és kiegészíti azt egy szolidaritási mechanizmussal.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

A hatályos jogszabályok végrehajtásával és alkalmazásával kapcsolatos ismeretek összegyűjtése

3.1. Tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal

A Bizottság elvégezte a helyzet elemzését, és az eredményt részletesebben ismerteti az új migrációs és menekültügyi paktumot, valamint annak jogalkotási és nem jogalkotási javaslatait kísérő szolgálati munkadokumentumban. Kiemeli a migrációkezelés terén a közelmúltban bekövetkezett fejleményeket, és hangsúlyozza, hogy az újrakezdés kulcseleme a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására szolgáló rendszer reformjának újraindítása és a tehermegosztás új módjának bevezetése.

Az elemzés rámutat, hogy bár az Unióba irregulárisan érkező személyek száma a válság 2015-ös tetőpontja óta drámaian, 92 %-kal visszaesett, továbbra is számos strukturális kihívás teszi próbára a tagállamok menekültügyi, befogadási és visszaküldési rendszereit. E kihívások közé tartozik egyfelől az, hogy növekszik azon nemzetközi védelmet kérelmezők aránya, akik kérelme megalapozatlan, és akik valószínűsíthetően nem kapnak védelemi jogállást az EU-ban, és ez megnöveli az adminisztratív terheket, illetve késlelteti a védelem biztosítását a valóban védelemre szorulók számára, másfelől az, hogy állandó jelenséggé vált a migránsok EU-n belüli továbbutazása. Emellett szintén el kell ismerni, hogy a tagállami hatóságok számára kihívást jelent a kérelmezők és saját személyzetük biztonságának garantálása a Covid19-válság idején.

Jóllehet az irreguláris érkezések száma csökkent, a 20 %-nál alacsonyabb elismerési aránnyal rendelkező országokból érkező migránsok aránya 2015 és 2018 között 13 %-ról 55 %-ra emelkedett. Egyúttal megnövekedett az összetett – a feldolgozás szempontjából erőforrásigényesebb – ügyek aránya is, hiszen a 2015–2016-ban érkező, egyértelműen nemzetközi védelemre szoruló harmadik országbeli állampolgárokat mára részben felváltották a vegyes összetételű, állampolgárság szerint változatosabb elismerési aránnyal jellemezhető migránscsoportok. Emellett – annak ellenére, hogy uniós szinten csökkent az irreguláris érkezések száma – a nemzetközi védelem iránti kérelmek száma tovább nőtt, és elérte az érkezések számának négyszeresét. Ez a tendencia a következőkre utal: a kérelmezők nem az első érkezés szerinti tagállamban nyújtanak be kérelmet, több, nemzetközi védelem iránti kérelmet is benyújtanak az EU-ban, és szükség van a jelenlegi dublini rendszer reformjára. Végezetül a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások változatlanul kihívást jelentenek. 2019-ben a tengeri úton irregulárisan érkező személyek felét kutatási-mentési műveleteket követően szállították partra, ami különösen nagy terhet ró egyes tagállamokra, pusztán azok földrajzi elhelyezkedéséből kifolyólag.

Az elemzésből az is kiderül, hogy azok a harmadik országbeli állampolgárok, akik nemzetközi védelem iránti kérelmét elutasították, azaz az EU-ban évente mintegy 370 000 személy[21] esetében kiutasítási eljárást kell kezdeményezni. A Bizottság rendelkezésére álló statisztikák szerint az ilyen esetek az évente hozott összes kiutasítási határozat mintegy 80 %-

[21] Az eljáró hatóságok által a 2015-től 2019-ig hozott elutasító menedékjogi határozatok átlaga az EU 27 tagállamában.

át teszik ki[22]. Egyre nagyobb arányban nyújtanak be nemzetközi védelem iránti kérelmet olyan személyek, akik az EU-ban valószínűleg nem kapnak védelmi jogállást, ami fokozott terhet jelent nem csupán a kérelmek feldolgozása, hanem azon irreguláris migránsok visszaküldése terén is, akik soha nem nyújtottak be nemzetközi védelem iránti kérelmet, vagy akiknek a kérelmét – többek között annak nyilvánvaló megalapozatlansága vagy elfogadhatatlansága miatt – elutasították. Emellett természetesen befolyásolja a védelmi jogállás megadásának gyorsaságát is azok esetében, akik valóban nemzetközi védelemre szorulnak.

Az elemzés kiemeli, hogy az európai menekültügyi és migrációs politika kialakítása és végrehajtása terén jelentős strukturális problémák és hiányosságok tapasztalhatók. A tagállamok menekültügyi és visszaküldési rendszerei nagyrészt továbbra sem harmonizáltak, ami a védelmi normák eltéréseihez vezet, visszaveti az eljárások hatékonyságát, a migránsokat pedig – a jobb befogadási feltételek és tartózkodási kilátások reményében – jogellenes mozgásra ösztönzi Európán belül, ami nem kívánt hatást gyakorol a schengeni térségre. A migrációkezelés különböző szakpolitikai nézőpontokból közelíthető meg, amelyek mindegyike saját hangsúlyokkal és szereplőkkel rendelkezik. Minden szakpolitikai terület az egyedi kihívások kezelésére törekszik, figyelmen kívül hagyva, hogy ez hogyan befolyásolja a migrációkezelés általános keretét, és miként illeszkedik abba az átfogó keretbe, amely a jól irányított rendszer előnyeinek érvényesüléséhez szükséges. Összességében a tényfeltáró elemzés elismeri, hogy hiányzik az integrált szakpolitikai döntéshozatal, amely a különféle politikaterületeket összefogva egy koherens egészet alkot.

Az elemzés kiemeli továbbá, hogy egy valamennyi tagállam tekintetében jól működő, fenntartható rendszer hiánya a külső tényezőkre való azonnali és tényleges reagálás képességére is kihat. A hatályos dublini rendszerben, illetve általában véve a közös európai menekültügyi rendszerben nincs strukturált szolidaritási mechanizmus, mindazonáltal az egyes tagállamokra nehezedő nyomás mértéke igen változó lehet, és hirtelen és előre nem látható módon átrendeződhet.

Emellett a jogszerű tartózkodás elutasító menedékjogi határozat miatti megszüntetése és a kiutasítási eljárások megkezdése – többek között a harmadik országokba való visszafogadás kérelmezése – közötti kapcsolatra vonatkozó koherens uniós megközelítés hiánya csökkenti a teljes migrációkezelési rendszer hatékonyságát. Ráadásul a rendelkezésre álló adatok hiányosak vagy megbízhatatlanok, vagy az adatforrások elégtelen kihasználása nem teszi lehetővé a teljes kép kialakítását. A tagállamok által 2020 januárjában szolgáltatott, az ország területén megfigyelt jogellenes mozgások intenzitására vonatkozó mennyiségi adatok elégtelenek voltak; tizenkilenc tagállam ehelyett a benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek, egyes tagállamok pedig a kapott/küldött dublini eljárás szerinti átadásra irányuló kérelmek számát tüntette fel.

Ezek a kihívások csakis úgy kezelhetők, ha hatékonyabbá, átfogóbbá és fenntarthatóbbá tesszük az európai menekültügyi és migrációs rendszert azáltal, hogy az uniós migrációkezelést az integrált szakpolitikai döntéshozatalon és szabályokon alapuló, egymással összefonódó politikák összességeként kezeljük, ahol az egyes alkotóelemek hatékonysága és hiányosságai a rendszer egészét befolyásolják.

[22] A 2015–2019 közötti időszakban hozott elutasító menedékjogi határozatok átlagos száma az azonos időszakban hozott kiutasítási határozatok átlagos számának (456 625) 81,6 %-át teszi ki.

Ezen túlmenően az elemzés nyomatékosítja, hogy szélesebb körű szolidaritási koncepcióra van szükség. E szolidaritási koncepciónak kötelező jellegűnek kell lennie annak érdekében, hogy képes legyen előre látható és hatékony választ adni az Unióba érkező vegyes összetételű migránscsoportok arányának növekedésével járó, változó körülményekre, és a Szerződéssel összhangban biztosítani a felelősség igazságos megosztását. A tagállamoknak nem csupán azon kérelmezők áthelyezése révén kell támogatniuk egymást, akik nem tartoznak a határon folytatott eljárás hatálya alá, hanem bizonyos más csoportok – például a határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó kérelmezők és a nemzetközi védelemben részesülő személyek – tekintetében is. Emellett a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a visszaküldésre vonatkozó szolidaritás előnyeinek kihasználása révén jobban tudják kezelni a vegyes összetételű migránscsoportok növekvő arányát. A tényadatok továbbá arra engednek következtetni, hogy a kapacitásépítéshez való hozzájárulás és az egyéb területeken nyújtott támogatás formájában megnyilvánuló, tagállamok közötti szolidaritás hatékonynak bizonyult a migrációs nyomásnak kitett tagállamok megsegítésében. A korábbi és a meglévő szolidaritási rendszerekből levont tanulságok ráirányítják a figyelmet arra, hogy a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállításokkal összefüggésben is állandó jelleggel rendelkezésre álló szolidaritásra van szükség. Az elemzés azt is hangsúlyozza, hogy a migrációs nyomás különböző tényezőkre vezethető vissza, és azt számos kritérium alapján kell értékelni, amelyek a menekültügy területén túlmutatva az egyes tagállamok és az EU egészének migrációs helyzetére is kiterjednek (holisztikus minőségi értékelés).

Bizonyos esetekben hatékonynak bizonyult a menekültügyi, befogadási és visszaküldési rendszerek, valamint a határigazgatás megfelelő működéséhez nyújtott támogatás is. Az egyes harmadik országokkal fenntartott kapcsolatok javítása és megerősítése érdekében nyújtott tagállamok közötti kölcsönös, illetve uniós szintű támogatás – különösen a visszafogadás tekintetében – bizonyos esetekben szintén valódi segítséget jelenthet egyes tagállamoknak.

Végül az elemzés kiemeli, hogy egyszerűsített és hatékonyabb szabályokra van szükség a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására irányuló eljárásra vonatkozóan. A jelenlegi dublini rendszer felelősségre vonatkozó szabályaival kapcsolatos kihívásokat az új javaslat számos intézkedéssel kezeli. Ezek közül néhányat már 2016-ban javasoltak, néhány pedig a hatályos dublini szabályokon alapul.

A tagállamok migrációval kapcsolatos felelősségét ugyancsak az új helyzethez kell igazítani, és igazságosan kell megosztani, összhangban a migrációkezelés tágabb keretével. A vegyes összetételű migrációs áramlásokat – akár érkezéskor, akár a külső határokon végzett ellenőrzést elkerülő harmadik országbeli állampolgároknak az országok belsejében történő elfogásakor – a személyazonosság megállapítására, valamint az egészségügyi és biztonsági ellenőrzések elvégzésére vonatkozó közös szabályok szerint kell kezelni, az uniós fogadóállomásokon alapuló koncepció keretében kialakult gyakorlatra építve. Az uniós ügynökségek részéről és az uniós finanszírozás révén további kiterjedt támogatást kell nyújtani a tagállamok számára, hogy biztosítani tudják a szükséges szolidaritási hozzájárulásokat, és megfelelően el tudják látni a migrációs áramlásokkal kapcsolatos különböző feladataikat.

3.2. A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata

Az európai migrációs stratégiában bejelentett kötelezettségvállalásának megfelelően a Bizottság 2016-ban egy külső felet kért fel a dublini rendszert értékelő tanulmány

elkészítésére[23]. Az értékelés megvizsgálta a Dublin III. rendelet eredményességét, hatékonyságát, relevanciáját, következetességét és uniós hozzáadott értékét. Felmérte, hogy a rendelet milyen mértékben tett eleget célkitűzéseinek, az EU tágabb szakpolitikai szükségleteinek és az érdekelt célcsoportok igényeinek[24]. Az értékelés részletes elemzést tartalmazott a Dublin III. rendelet tagállamokban történő gyakorlati végrehajtásáról[25]. A főbb megállapítások összefoglalása az alábbiakban olvasható, részletesebb ismertetésük pedig az új paktumot és az annak keretében előterjesztett javaslatokat kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban található. Emellett az Európai Parlament 2020 februárjában felkérte a Menekültek és Száműzöttek Európai Tanácsát (ECRE), hogy készítsen tanulmányt „a nemzetközi védelem iránti kérelmekről szóló dublini rendeletről”[26].

A Dublin III. rendelet relevanciája

A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására szolgáló rendszer az uniós menekültügyi vívmányok sarokköve, és célkitűzései változatlanul helytállók. A felelős tagállam meghatározására vonatkozó kritériumokat és mechanizmust rögzítő uniós jogi eszköz mindaddig elengedhetetlen, amíg az Unión belül különálló nemzeti menekültügyi rendszerek léteznek. Ilyen eszköz hiányában a tagállamoknak a dublini rendszer előtti időkhöz hasonlóan eseti megállapodásokat kellene alkalmazniuk, ami rendkívül megnehezítené a felelősség tagállamok közötti meghatározását. Az értékelés arra a következtetésre jutott, hogy a nemzeti vagy kétoldalú jogi eszközök összességében véve nem lennének képesek hasonló hatást kifejteni, és hiányosságokhoz vezethetnének a több nemzeti joghatóságot érintő nemzetközi védelem iránti kérelmek kezelése terén. Különféle vélemények hangzottak el azt illetően, hogy milyen tényleges hatást vált majd ki a rendelet, amelynek biztosítania kell a kérelmezők menekültügyi eljárásokhoz való gyors hozzáférését, valamint meg kell alapoznia a több kérelem benyújtásától visszatartó, hosszú távú stratégiát. Ez a visszaélések megelőzése révén tovább javítaná a menekültügyi rendszer hatékonyságát, és csökkentené a teljes költséget.

Az Európai Parlament közelmúltbeli tanulmánya azt is megerősíti, hogy szükség van egy olyan rendszerre – annak jelenlegi hiányosságai dacára is –, amelyben közös kritériumok és a kapcsolódó bizonyítási követelmények alapján egyetlen tagállam felel egy adott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért.

A rendelet végrehajtása

---

23 Az értékelő és végrehajtási jelentések elérhetők az alábbi internetcímen: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-wedo/policies/asylum/examination-of-applicants/index_en.htm

24 Az értékelés másodelemzésen, mennyiségi elemzésen és összesen 19 állam (BE, BG, CH, CY, EL, FR, HR, HU, IT, LT, LV, MT, NL, NO, PL, RO, SE, SI, SK) jogi/szakpolitikai tanácsadóival folytatott konzultációkon alapult. A Dublin III. rendeletben részt vevő másik 12 tagállamtól nem érkeztek időben információk ahhoz, hogy azok bekerüljenek a jelentésbe.

25 Az érdekeltek széles körével folytak konzultációk, többek között az alábbiakkal: a nemzeti menekültügy közigazgatási szervek dublini egységei, jogi/szakpolitikai tanácsadók, nem kormányzati szervezetek, ügyvédek/jogi képviselők, fellebbviteli és felülvizsgálati hatóságok, bűnüldöző hatóságok, idegenrendészeti hatóságok, nemzetközi védelmet kérelmező és/vagy abban részesülő személyek. Összesen 142 meghallgatásra került sor. 15 államban (AT, BE, DE, EL, FR, HU, LU, IT, MT, NL, NO, PL, SE, UK, CH) helyszíni látogatásra, 16-ban (BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, IE, LT, LV, PT, RO, SI, SK, LI) pedig telefonos meghallgatásokra került sor.

26 Az értékelő jelentés elérhető az alábbi internetcímen: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642813/EPRS_STU(2020)642813_EN.pdf

A Bizottság által megrendelt külső tanulmányban kiemelt legjelentősebb probléma – amelyet a bizottsági javaslat 2016. évi elfogadása óta lezajlott konzultációk során a tagállamok és az érdekelt felek is megerősítettek – a tagállamok általi következetes és helyes végrehajtás hiánya volt. Megállapításra került továbbá, hogy a Dublin III. rendelet kialakítása számos hiányosságot mutat, ami még jobban megnehezíti a jogszabály fő célkitűzéseinek elérését. A Dublin III. rendeletben rögzített kritériumrendszer nem veszi figyelembe a tagállami migrációs rendszerek valós helyzetét, és az erőfeszítések kiegyensúlyozására sem törekszik. A felelősség megosztásának módja késlelteti a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférést. A hatályos rendszer szerint a kérelmezők (visszavételi megkeresés esetén) akár 10 vagy (átvételi megkeresés esetén) 11 hónapot is várakozhatnak, mielőtt megkezdődne a nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálatára vonatkozó eljárás. Ez aláássa a rendszer azon célját, hogy a kérelmezők gyorsan hozzáférjenek a menekültügyi eljáráshoz. Emellett a nemzetközi védelem iránti ismételt kérelmek továbbra is közös problémát jelentenek az EU-ban. 2019-ben a kérelmezők 32 %-a már korábban is nyújtott be kérelmet más tagállamokban. Ez arra utal, hogy a rendelet alig vagy egyáltalán nem szolgálja azt a célt, hogy megakadályozza a kérelmezőket több kérelem benyújtásában, és ezáltal csökkentse a jogellenes mozgásokat.

Az is egyértelmű, hogy a Dublin III. rendelet kialakításakor nem volt szempont a migrációs nyomással járó helyzetek kezelése, sem a felelősség tagállamok közötti igazságos megosztása. Hasonlóképpen, a Dublin III. rendelet figyelmen kívül hagyja a vegyes összetételű migrációs áramlások kezelésének kérdését és az ilyen áramlások miatt a tagállamok migrációs rendszereire nehezedő nyomást.

3.3. Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

Az elmúlt években a migrációra irányuló politikai figyelem és a 2016. évi javaslatokról folytatott tárgyalások azt jelentik, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó kérdések már kiterjedt és részletes vita tárgyát képezték. Emellett a Bizottság több alkalommal konzultált az Európai Parlamenttel, a tagállamokkal és az érdekelt felekkel, hogy megismerje az új migrációs és menekültügyi paktummal kapcsolatos nézeteiket.

Kiemelt figyelmet fordított az Európai Parlamenttel való együttműködésre, amely ismételten hangsúlyozta a fenntartható menekültügyi és migrációs politika holisztikus megközelítésének fontosságát. Az Európai Parlament több képviselőcsoportja által benyújtott állásfoglalások ugyancsak nyomatékosították a migráció holisztikus megközelítésének szükségességét, és általános felhívást fogalmaztak meg a migrációs és menekültügyi javaslatokról folyó tárgyalások gyors lezárására. Az Európai Parlament hangot adott azon véleményének, miszerint a migrációra vonatkozó holisztikus megközelítésnek figyelembe kell vennie az EU külső dimenzióját, illetve a migráció kiváltó okainak kezelésére, a harmadik országokkal való új partnerségek kialakítására és egy stabil kutatási-mentési mechanizmus létrehozására való képességet, továbbá támogatnia kell az áttelepítést, a legális beutazási lehetőségeket és az integrációs intézkedéseket.

Az Európai Parlament emellett sürgette egy áthelyezésre is kiterjedő, kötelező szolidaritási rendszer létrehozását, és hangsúlyozta a hosszú távú megoldások és a menekültügyi intézkedésekkel kapcsolatos erős szolidaritás szükségességét. Ez a koronavírus-világjárvány összefüggésében is felmerült, hogy elkerülhetők legyenek a humanitárius válságok.

A Bizottság az új migrációs és menekültügyi paktum elindítását megelőzően, majd azt követően a paktum előkészítése során végig folyamatosan egyeztetett valamennyi tagállammal. A tagállamok megértették, hogy előre kell lépni a jelenlegi rendszer hiányosságainak orvoslása terén, hogy egy új, méltányos felelősségmegosztási rendszert kell

kialakítani, amelyhez minden tagállam köteles hozzájárulni, hogy szükség van az erős határvédelemre, és hogy mekkora jelentőséggel bír a migráció külső dimenziója és a visszaküldés javítása. A konzultációs szakaszban alapvetően kedvező fogadtatásban részesült a Bizottság azon szándéka, hogy bevezesse a szolidaritás új formáit, például a visszaküldési szponzorálás révén.

Ezzel párhuzamosan a román, a finn, a horvát és a német elnökség stratégiai és technikai egyeztetéseket tartott a migrációs politika különböző aspektusainak jövőjéről, ami további figyelmet irányított ezekre a kérdésekre.

A finn elnökség alatt tartott több tanácsi fórum – köztük a 2019. október 24–25-én Helsinkiben tartott „Tampere 2.0” konferencia és a 2019. november 6–7-én Bécsben megrendezett salzburgi fórum – keretében a tagállamok üdvözölték az Európai Bizottság azon szándékát, hogy újraindítsa a dublini reformot olyan új szolidaritási formák kialakítása érdekében, amelyekhez minden tagállam érdemben hozzá tud járulni. A tagállamok hangsúlyozták, hogy a szolidaritási intézkedésekhez a felelősségre vonatkozó intézkedéseknek kell társulniuk. Kiemelték továbbá, hogy sürgősen fel kell lépni az EU-n belüli jogellenes mozgásokkal szemben, valamint végre kell hajtani a nemzetközi védelemre nem szoruló személyek visszaküldését.

A Bizottság figyelembe vette a nemzeti és helyi hatóságok[27], a nem kormányzati és nemzetközi szervezetek, például az UNHCR[28] és az IOM[29], valamint az agytrösztök és a tudományos körök számos ajánlását is arra vonatkozóan, hogy miként lehet új lendületet adni a reformfolyamatnak, és hogyan lehet kezelni az aktuális migrációs kihívásokat az emberi jogi normákkal összhangban. E szereplők véleménye szerint a reform újraindítása keretében felül kell vizsgálni a felelősség meghatározására vonatkozó bizonyos szabályokat, és elő kell irányozni egy kötelező szolidaritási mechanizmust, amely a kutatási-mentési műveletet követően partra szállított személyekre is kiterjed. A nem kormányzati szervezetek továbbá szorgalmazták, hogy a tagállamok egységesen értelmezzék a felelősséget, és indítványozták, hogy a felülvizsgált dublini szabályok egy állandóbb áthelyezési mechanizmusról is rendelkezzenek[30].

A Bizottság figyelembe vette az érdekelt felek azzal kapcsolatos véleményét is, hogy a migráció és a menekültügy holisztikus megközelítése révén ki kell alakítani a migrációkezelés átfogó megközelítését. A megkérdezett érdekelt felek kifejtették arra vonatkozó elképzeléseiket, hogy miként alakítható ki a szolidaritás és a felelősség igazságos megosztásának új elve, és általánosságban üdvözölték a Bizottság azon szándékát, hogy a szolidaritás új formáinak bevezetése érdekében újraindítsa a dublini rendelet reformját.

Johansson biztos emellett több alkalommal célzott konzultációkat folytatott civil társadalmi szervezetekkel, a tagállamok érintett helyi nem kormányzati szervezeteivel, valamint a szociális és gazdasági partnerekkel. E konzultációs folyamat során konkrét ajánlásokat

---

27 Például az új európai menekültügyi politikáról szóló berlini cselekvési terv (2019. november 25.), amelyet 33 szervezet és önkormányzat írt alá.

28 Az UNHCR ajánlásai az Európai Bizottság által javasolt migrációs és menekültügyi paktumról (2020. január).

29 Az IOM ajánlásai az új európai uniós migrációs és menekültügyi paktumról (2020. február).

30 A CEPS projektjelentése, *Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility?* (Kutatási-mentési, partraszállítási és áthelyezési intézkedések a Földközi-tenger térségében. Elúszunk a felelősség elől?), 2019. június.

fogalmaztak meg a migráns gyermekekről szóló 2017. évi közleményben[31] foglaltaknak megfelelő gyermekspecifikus normákra vonatkozó közös megközelítést, valamint az alapvető jogok védelmét biztosító méltányos rendszer kiépítésének szükségességét illetően.

A Bizottság szintén figyelembe vette az Európai Migrációs Hálózat[32] észrevételeit és saját kezdeményezésre indított kutatómunkáját, amelynek keretében az elmúlt években több szaktanulmány és ad hoc felmérés készült.

3.4. Alapvető jogok

A javaslat maradéktalanul összhangban áll az alapvető jogokkal, az Unió általános elveivel és a nemzetközi joggal, illetve teljes mértékben tiszteletben tartja azokat.

Az, hogy megfelelőbben tájékoztatják a menedékkérőket e rendelet alkalmazásáról és a benne foglaltak alapján őket megillető jogokról és kötelességekről, egyrészt lehetővé teszi számukra jogaik hatékonyabb érvényre juttatását, másrészt pedig elősegíti a jogellenes mozgások mértékének csökkenését, mivel a menedékkérők hajlandóbbak lesznek betartani a rendszer szabályait. A bírósági jogorvoslathoz való jog hatékonyságát növelni fogja a fellebbezés hatályának meghatározása, valamint azon célkitűzés rögzítése, hogy a bíróságok harmonizált határidőn belül hozzanak határozatot. A halasztó hatályra vonatkozó kérelmeket harmonizált határidőn belül kell elbírálni.

Erősödni fog a szabadsághoz és a szabad mozgáshoz való jog azon időtartam csökkentésének köszönhetően, ameddig egy adott személy fogva tartható a rendeletben előírt kivételes körülmények között, és kizárólag a szükségesség és az arányosság elvével összhangban.

Megerősödik a magán- és a családi élet tiszteletben tartása, különösen annak révén, hogy a rendelet hatályát a testvérekre és a tranzitországokban létrejött családokra is kiterjesztik.

Szintén erősödnek a kísérő nélküli kiskorúak jogai, mivel a javaslat jobban meghatározza a gyermek mindenek felett álló érdekére vonatkozó elv érvényesítését, és kialakít egy mechanizmust, amely szerint kiskorúak átszállításakor minden körülmények között meg kell határozni a gyermek mindenek felett álló érdekét. Az átvételi megkeresés megküldésének határideje ugyancsak kiigazításra került a családfelkutatással és a családegyesítéssel kapcsolatos ügyek összetettségének figyelembevétele érdekében. A bizonyításra vonatkozó szabályok egyszerűsítése pedig biztosítja a felelősség gyors meghatározását, és tovább erősíti a család egységéhez való jogot. Emellett mindig előnyben kell részesíteni a kísérő nélküli kiskorúak áthelyezését, és a tagállamok e tekintetben ösztönzésként nagyobb pénzügyi hozzájárulást kapnak.

A jogellenes mozgások megakadályozása érdekében a javaslat a befogadás anyagi feltételeihez való jogát arra a tagállamra korlátozza, ahol a kérelmezőnek tartózkodnia kell, kivéve valamennyi tagállam azon kötelezettségét, hogy az uniós joggal – többek között az

---

[31] A „Kezdeményezés a migráns gyermekekért” közös megközelítést sürgetett az eltűnt (kísérő nélküli és elszakított) gyermekek problémájának kezelése, az emberkereskedelem kockázatainak kiküszöbölését szolgáló hatékony mechanizmusok létrehozása, valamint a menekültügyi eljárásokra vonatkozó gyermekspecifikus normák elfogadása tekintetében.

[32] Az Európai Migrációs Hálózat valamennyi tanulmánya és jelentése elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en

Európai Unió Alapjogi Chartájával – és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban biztosítsa a megfelelő életszínvonalat.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az e javaslat végrehajtásának elősegítéséhez szükséges, a 2021 és 2027 közötti időszakra előirányzott összes pénzügyi forrás 1 113,500 millió EUR-t tesz ki. Ez fedezné a nemzetközi védelmet kérelmezők, a nemzetközi védelemben részesülő személyek és a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok áthelyezésével kapcsolatos működési költségeket, beleértve az e rendeletjavaslat szerinti átszállítások, valamint a szolidaritási rendelkezésekkel összefüggő áthelyezéssel kapcsolatos átszállítások után fizetett átalányösszegeket is. A kísérő nélküli kiskorúak áthelyezéséhez magasabb összegű pénzügyi ösztönzők kapcsolódnak.

A pénzügyi igények összeegyeztethetők a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel, és szükségessé teszik az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletben[33] meghatározott speciális eszközök használatát.

5. A JAVASLAT EGYES RENDELKEZÉSEINEK RÉSZLETES MAGYARÁZATA

Ez a rendelet olyan közös keretet határoz meg, amelynek célja annak elismerése, hogy az Unióba érkező irreguláris migránsok jelentette kihívás kezelése nem az egyes tagállamok, hanem az Unió egészének feladata. A rendelet azáltal járul hozzá az átfogó megközelítéshez, hogy alkalmazási területén előmozdítja az integrált szakpolitikai döntéshozatalt.

A javaslat megőrzi a kapcsolatot a menekültügy terén viselt felelősség, valamint a külső határok védelmével kapcsolatos kötelezettségek tagállamok általi tiszteletben tartása között, miközben figyelembe veszi a kutatási-mentési műveletek végrehajtására vonatkozó nemzetközi kötelezettségeket, valamint a családi élet és a gyermek mindenek felett álló érdekének védelme céljából kialakított kivételeket. A felelősség meghatározására vonatkozó jelenlegi kritériumok alapvetően változatlanok maradnak, ugyanakkor a javasolt célirányos változtatások a családtag fogalommeghatározásának kiterjesztése révén megerősítik a család egységét, tisztázzák a kutatási-mentési műveleteket követő tagállami felelősségeket, valamint bevezetik az oktatási intézményben szerzett oklevelek birtoklására vonatkozó új kritériumot.

A fő módosítások célja egyrészt a rendszer hatékonyságának javítása, elsősorban azáltal, hogy a felelősség megállapítását követően megerősítik az adott tagállamnak a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó felelősségét. Másrészt a módosítások a jogellenes mozgásokat hivatottak korlátozni, különösen a felelősség megszűnésére, illetve tagállamok közötti átszállására vonatkozó egyes szabályok eltörlésével.

A rendszert a szolidaritás új megközelítése egészíti ki, amely a tagállamok és az EU helyzetének valós idejű értékelését lehetővé tevő kereten alapul. A javaslat emellett eljárási szabályokat állapít meg a szolidaritás eszközének számító áthelyezés, illetve visszaküldési szponzorálás megkönnyítése céljából.

[33] A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

5.1. A migrációkezelés átfogó megközelítésén alapuló közös keret felvázolása

A közös keret végrehajtása érdekében a javaslat számos, a migrációkezelés végrehajtására nézve irányadó elvet határoz meg, ideértve az integrált szakpolitikai döntéshozatal szükségességét, valamint a szolidaritás és a felelősség igazságos megosztásának biztosítását. A javasolt irányítási struktúra szerint a tagállamok e keret végrehajtása céljából nemzeti stratégiákat dolgoznak ki, amelyek a migrációs nyomás kialakulásának megelőzését célzó vészhelyzeti tervezésre és az alapvető jogok nyomon követésére is kiterjednek.

Ezek a stratégiák hozzá fognak járulni az átfogó megközelítés különböző elemeinek végrehajtására vonatkozó új európai stratégiához, és meghatározzák a migrációkezelés uniós szintű stratégiai megközelítését, lehetővé téve a migrációkezelés kockázatainak és lehetőségeinek, valamint azok legmegfelelőbb kezelésének előretekintő mérlegelését. A Bizottság évente migrációkezelési jelentést tesz majd közzé, amely tartalmazza a migrációs helyzet alakulásának rövid távú előrejelzését, és lehetővé teszi a változó migrációs tendenciákra és a nyomonkövetési keret eredményeire való, időben történő reagálást. Ezt a keretet – a Bizottság helyzetjelentései révén – a migrációs helyzetre vonatkozó rendszeres nyomonkövetési rendszer fogja kiegészíteni. Az ezzel kapcsolatos munkát a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv keretében végzett tevékenységek, különösen az abban foglalt nyomonkövetési és jelentéstételi tevékenységek fogják támogatni.

5.2. Szolidaritási mechanizmus

- **A tagállamok által migrációs nyomás esetén biztosítandó kötelező szolidaritási intézkedések**

A javaslat új mechanizmust vezet be, amely képes a migrációs nyomást eredményesen enyhítő szolidaritás megvalósítására. A szolidaritási mechanizmus kialakítása rugalmas, hogy különböző migrációs áramlások és különböző helyzetek fennállása esetén egyaránt alkalmazható legyen. A tagállamok által kötelezően nyújtandó szolidaritási hozzájárulások áthelyezés vagy visszaküldési szponzorálás formájában valósulnak meg, és lehetőség van a menekültügy, a befogadás és a visszaküldés, valamint a külső dimenzió terén meglévő tagállami kapacitások javítását célzó intézkedésekhez való hozzájárulásra is. A tagállamoknak a GDP 50 %-án és a népesség 50 %-án alapuló elosztási kulcs szerint kiszámított részesedésüknek megfelelő mértékben kell hozzájárulást biztosítaniuk. A kedvezményezett tagállam részesedését beszámítják az elosztási kulcsba annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam érvényt szerezzen az igazságos felelősségmegosztás elvének.

Áthelyezés

Az áthelyezés javasolt hatálya kiterjed a nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtó azon személyekre is, akik nem tartoznak az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásról szóló rendelet*] szerinti, a határon folytatott eljárás hatálya alá. Az áthelyezendő személy és az áthelyező tagállam közötti érdemi kapcsolatok eljárási tényezőként épülnek be az eljárásba. Migrációs nyomás esetén az áthelyezés a nemzetközi védelemben részesülő személyekre is kiterjed, a nemzetközi védelmi jogállás megszerzésétől számított legfeljebb három évig.

Visszaküldési szponzorálás

A javasolt rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy visszaküldési szponzorálás formájában nyújtsanak szolidaritási hozzájárulást. A visszaküldési szponzorálás keretében a tagállamok vállalják egy migrációs nyomásnak kitett tagállam támogatását az ahhoz

szükséges tevékenységek végrehajtásán keresztül, hogy a kötelező szolidaritási intézkedés kedvezményezett tagállamának területéről szoros koordináció mellett visszaküldjék az egyedileg azonosított, jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat. E célból a szponzoráló tagállam például tanácsadást nyújtana a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésével és visszailleszkedésével kapcsolatban, a rendelkezésre álló programok és erőforrások felhasználásával elősegítené az irreguláris migránsok önkéntes visszatérését és visszailleszkedését, irányítaná vagy támogatná a harmadik országokkal folytatott szakpolitikai párbeszédet a kedvezményezett tagállamban tartózkodó irreguláris migránsok visszafogadásának megkönnyítése érdekében, valamint gondoskodna az érvényes úti okmány kiadásáról. Ha azonban ezek az erőfeszítések 8 hónap elteltével sikertelennek bizonyulnak, a szponzoráló tagállam gondoskodik az érintett személyek átszállításáról, és folytatja a visszaküldésükre irányuló erőfeszítéseket a 2008/115/EK visszatérési irányelvvel[34] összhangban.

A visszaküldési szponzorálás keretébe tartozó tevékenységek kiegészítik az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség tevékenységeit, és konkrétan olyan intézkedéseket is magukban foglalnak, amelyeket az Ügynökség megbízatásából eredően nem tud végrehajtani (pl. diplomáciai támogatás nyújtása a kedvezményezett tagállamnak a harmadik országokkal való kapcsolattartás terén). Amennyiben a tagállamok jelzik a visszaküldési szponzorálás végrehajtása iránti szándékukat, fel kell tüntetniük azt is, hogy mely harmadik országok állampolgárai tekintetében készek támogatni a visszaküldést: ez azt hivatott biztosítani, hogy a szponzorálást olyan harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésére használják fel, akik számára az érintett tagállamok hozzáadott értéket nyújthatnak.

- **A kutatási-mentési műveleteket követő partra szállításhoz kapcsolódó szolidaritási intézkedések**

Az éves migrációkezelési jelentés meghatározza az ilyen műveleteket követő partra szállításokra vonatkozó rövid távú előrejelzéseket valamennyi útvonalra vonatkozóan, valamint a partra szállítás helye szerinti tagállamok szükségleteinek kielégítéséhez szükséges szolidaritási választ mind a határon folytatott eljárás alá nem vont kérelmezők áthelyezése, mind az érintett tagállamok kapacitásbeli szükségletei tekintetében. A jelentés feltünteti továbbá az egyes tagállamoknak az előírt szolidaritási intézkedéseken belüli részesedését, és rögzíti a szolidaritási intézkedések hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok teljes számát. A többi tagállam ezt követően közli, hogy milyen típusú szolidaritási intézkedést szándékozik hozni akár a kérelmezők áthelyezése, akár a kapacitásépítés vagy a külső dimenzió terén.

Amennyiben a tagállamok hozzájárulásai elegendők, a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amely szolidaritási vállalásalapot hoz létre a partra szállítás helye szerinti tagállam előtt álló kihívások kezelésének támogatása érdekében.

Amennyiben a tagállamok vállalásai elmaradnak a migrációkezelési jelentésben azonosított szükségletektől, a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza az egyes tagállamok áthelyezési elosztási kulcs szerinti részesedését. Amennyiben a tagállamok jelezték, hogy a kapacitásépítés vagy a külső dimenzió területén kívánnak intézkedéseket hozni, a Bizottság végrehajtási jogi aktusban határozza meg ezeket az intézkedéseket. Ha azonban a kapacitásépítésre vagy a külső dimenzióra vonatkozóan jelzett tagállami

[34] Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

intézkedések az áthelyezendő személyek számának több mint 30 %-át teszik ki, úgy a Bizottság gondoskodik arról, hogy a tagállamok a hozzájárulásból való részesedésük felét áthelyezés formájában teljesítsék. Ilyen esetekben a tagállamok a visszaküldési szponzorálás útján történő hozzájárulást is választhatják.

Az év folyamán, ahogy sor kerül a partra szállításokra, a Bizottság igénybe veszi a vállalásalapot, és összeállítja a partra szállított egyes személyekből vagy csoportokból a hozzájáruló tagállamokba áthelyezendő személyek elosztására vonatkozó jegyzékeket. Amennyiben a szolidaritási vállalásalapok a partra szállítások növekvő száma miatt esetleg elégtelennek bizonyulhatnak, a Bizottság módosítja a végrehajtási jogi aktust, és az adott kedvezményezett tagállam vagy tagállamok tekintetében további áthelyezési intézkedéseket helyez kilátásba, amelyeket a végrehajtási jogi aktusokban meghatározott mérték 50 %-ában kell maximálni. Ezen túlmenően, amennyiben egy partra szállítás helye szerinti tagállam migrációs nyomás kockázatának van kitéve, a rá vonatkozó szolidaritási vállalásalap felhasználható a személyek gyors áthelyezésére a nyomás esetén elfogadandó végrehajtási jogi aktus meghozataláig. A partra szállításban érintett más tagállamok vállalásalapjai szintén felhasználhatók erre a célra, amennyiben ez nem veszélyezteti azok működését.

Amennyiben a migrációkezelési jelentés megállapítja, hogy a tagállamok különleges kihívásokkal szembesülnek a területükön tartózkodó, nemzetközi védelmet kérelmező és kiszolgáltatott helyzetben lévő harmadik országbeli állampolgárok jelenléte miatt – függetlenül attól, hogy hogyan lépték át a külső határokat –, a szolidaritási vállalásalap az ilyen személyek gyors áthelyezésére is felhasználható.

Kötelező szolidaritás migrációs nyomás esetén

A migrációs nyomás értékelése és a szolidaritási reagálás

Amennyiben egy tagállam jelzi a Bizottságnak, hogy megítélése szerint migrációs nyomásnak vagy migrációs nyomás kockázatának van kitéve az érkező – köztük a kutatási-mentési műveletek nyomán partra szállított – személyek nagy számából adódóan, a Bizottság az adott tagállamban fennálló egyedi helyzet figyelembevételével, egy sor kritérium és a rendelkezésre álló, többek között a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv keretében gyűjtött információk alapján értékeli a helyzetet. Amennyiben az értékelés azt mutatja, hogy a tagállam migrációs nyomásnak van kitéve, a Bizottság azonosítja a tagállam általános szükségleteit, és meghatározza a helyzet kezeléséhez szükséges megfelelő intézkedéseket, az összes többi tagállam pedig áthelyezésre vagy visszaküldési szponzorálásra irányuló intézkedésekkel vagy ezen intézkedések kombinációjával járul hozzá ezekhez. Amennyiben egy tagállam maga is kedvezményezett tagállam, nem köteles hozzájárulni a szolidaritáshoz. A tagállamok szolidaritási reagálási tervet dolgoznak ki, amelyben feltüntetik a tervezett hozzájárulásuk típusát, és megküldik azt a Bizottságnak.

Ezen túlmenően, amennyiben a migrációs nyomásról szóló jelentés azt jelzi, hogy a migrációs áramlások kezelése érdekében a menekültügyi, befogadási vagy visszaküldési kapacitások megerősítését célzó egyéb szolidaritási intézkedésekre vagy a külső dimenzió területén hozott intézkedésekre van szükség, a hozzájáruló tagállamok az áthelyezés vagy a visszaküldési szponzorálás helyett ilyen intézkedéseket is előirányozhatnak szolidaritási reagálási tervükben. Az ilyen intézkedések különböző formákat ölthetnek, például elősegíthetik a befogadási kapacitás – ideértve az infrastruktúrát vagy más rendszereket is – bővítését a menedékkérők befogadási feltételeinek javítása érdekében. Szintén ide sorolható az olyan harmadik országok menekültügyi és migrációs helyzetének kezelésére irányuló finanszírozás, amelyekből konkrét migrációs áramlások érkeznek valamely tagállamba. A visszaküldés

területén ilyen intézkedésnek számít például a visszaküldés végrehajtásának javításához szükséges infrastruktúrára és létesítményekre összpontosító pénzügyi vagy egyéb segítségnyújtás, vagy a műveletek végrehajtását elősegítő anyagi vagy közlekedési eszközök biztosítása. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a hozzájárulások arányosak a tagállam részesedésével és összhangban vannak a Menekültügyi és Migrációs Alap célkitűzéseivel, azokat belefoglalja a végrehajtási jogi aktusba.

Ha azonban a kapacitásépítésre vagy külső dimenzióra vonatkozóan jelzett tagállami intézkedések az áthelyezendő vagy visszaküldési szponzorálás hatálya alá tartozó személyek számának több mint 30 %-át teszik ki, úgy a Bizottság gondoskodik arról, hogy a tagállamok a hozzájárulásból való részesedésük felét az utóbbi formában teljesítsék.

Ezen túlmenően egy tagállam kérheti részesedésének 10 %-os csökkentését, ha bizonyítani tudja, hogy az elmúlt 5 évben az egy főre jutó nemzetközi védelem iránti kérelmek uniós átlagához képest több mint kétszeres mennyiségű kérelem megvizsgálásáért volt felelős. A csökkentés mértékének megfelelő hozzájárulást ezt követően arányosan elosztják a többi tagállam között.

A szolidaritási intézkedésekről szóló bizottsági végrehajtási jogi aktusok

A szolidaritási reagálási tervek benyújtásától számított két héten belül a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza a migrációs nyomásnak kitett tagállam megsegítése érdekében a tagállamok által meghozandó szolidaritási intézkedéseket.

A végrehajtási jogi aktus rögzíti az áthelyezendő és/vagy visszaküldési szponzorálás hatálya alá tartozó személyek teljes számát, figyelembe véve a kedvezményezett tagállamnak az értékelés során azonosított menekültügyi és visszaküldési kapacitását és szükségleteit, valamint meghatározza az egyes tagállamok részesedését a csökkentésre jogosult tagállamok kéréseinek megfelelően kiigazított elosztási kulcs alapján. Emellett felsorolja a hozzájáruló tagállamok által az áthelyezés, illetve a visszaküldési szponzorálás helyett a kapacitásépítés, az operatív támogatás vagy a külső dimenzió terén végrehajtandó intézkedéseket.

A végrehajtási jogi aktust a 182/2011/EU rendelet 8. cikkének megfelelően kell elfogadni, amelynek értelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a kedvezményezett tagállamokra nehezedő migrációs nyomás miatt kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyek legfeljebb egy évig maradnak hatályban.

- **A szolidaritásra vonatkozó általános rendelkezések**

Szolidaritási fórum

Migrációs nyomás esetén, amennyiben a tagállamok által a szolidaritási reagálási tervekben jelzett szolidaritási hozzájárulások nem felelnek meg a migrációs nyomásra vonatkozó értékelésben azonosított szükségleteknek, a Bizottság összehívja a szolidaritási fórumot, amely lehetőséget biztosít a tagállamoknak arra, hogy kiigazítsák a szolidaritási reagálási tervükben szereplő hozzájárulásuk kategóriáját.

Amennyiben a tervezett szolidaritási hozzájárulások nem elegendők a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállításokkal kapcsolatos szolidaritási támogatás hatékony működésének biztosításához, a Bizottság a vonatkozó cikkben foglalt kiegészítő végrehajtási jogi aktus elfogadását megelőzően összehívja a szolidaritási fórumot.

A szolidaritás egyéb formái

A tagállamok bármikor kérhetnek önkéntes szolidaritási támogatást más tagállamoktól. Bármely tagállam nyújthat önkéntes hozzájárulást az adott tagállam számára, többek között az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásról szóló rendelet*] értelmében a határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó, nemzetközi védelmet kérelmező személyek vagy a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok áthelyezése révén. Emellett a tagállamok önkéntes alapon hozzájárulhatnak a tagállami kapacitások megerősítéséhez a menekültügy, a befogadás és a visszaküldés, valamint a külső dimenzió terén. Azok a tagállamok, amelyek szolidaritási intézkedéseket hajtottak végre vagy szándékoznak végrehajtani, az e javaslathoz csatolt szolidaritási támogatási terv benyújtása révén tájékoztatják a Bizottságot. Amennyiben az ilyen önkéntes hozzájárulások megfelelnek a migrációs nyomásra vonatkozó végrehajtási jogi aktusban meghatározott intézkedéseknek, a végrehajtási jogi aktusban feltüntetett részesedéseket a tagállami hozzájárulások mértékének megfelelően csökkenteni kell.

Áthelyezési eljárás

A javasolt rendelet meghatározza az áthelyezés előtt és után alkalmazandó eljárásokat, valamint a kedvezményezett tagállam és az áthelyezési céltagállam kötelezettségeit. A kedvezményezett tagállam kötelezettségei közé tartozik az érintett személyek áthelyezés céljából történő azonosítása és nyilvántartásba vétele, valamint annak biztosítása, hogy az érintett személy ne jelentsen veszélyt a közrendre vagy a nemzetbiztonságra. Amennyiben a kedvezményezett tagállam arra a következtetésre jut, hogy ilyen biztonsági kockázat áll fenn, az érintett személy nem helyezhető át. Amennyiben az áthelyezendő személy kérelmező, a kedvezményezett tagállamnak az áthelyezési eljárás megindítása előtt elsősorban értékelnie kell, hogy maga nem határozható-e meg felelős tagállamként a családegyesítéshez vagy a lakóhelyhez/vízumhoz kapcsolódó kritériumok alapján, mivel az ilyen személyek esetleg szorosan kötődnek a kedvezményezett tagállamhoz, és nem lenne helyénvaló máshová áthelyezni őket. Az áthelyezési céltagállam kötelezettségei közé tartozik az olyan személyek áthelyezése, akik nem jelentenek veszélyt a nemzetbiztonságra vagy a közrendre, valamint – amennyiben az érintett személy kérelmező – a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás lefolytatása, amennyiben ez nem történt meg a kedvezményezett tagállamban. Amennyiben az érintett személy nemzetközi védelemben részesül, az áthelyezési céltagállamnak automatikusan meg kell adnia a kedvezményezett tagállam által megadott jogállást annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személy egy másik tagállamba való áthelyezés esetén is megőrizze jogállását és az abból adódó jogokat.

Visszaküldési szponzorálási eljárás

A visszaküldési szponzorálást vállaló tagállamnak fel kell vennie a kapcsolatot és szorosan együtt kell működnie a kedvezményezett tagállammal annak érdekében, hogy meghatározzák az egyedileg azonosított, jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak a kedvezményezett tagállam területéről történő visszaküldéséhez szükséges konkrét támogatási intézkedéseket. Az érintett tagállamok közötti koordináció eredménye alapján a szponzoráló tagállam meghozza a visszaküldési eljárások megkönnyítéséhez és sikeres lezárásához szükséges intézkedéseket, például elősegíti a támogatott önkéntes visszatérést és a visszailleszkedést, irányítja vagy támogatja az egyes harmadik országokkal folytatott szakpolitikai párbeszédet, gondoskodik a személyazonosításról és az érvényes úti okmányok kiállításáról, vagy megszervezi a visszaküldési műveletek gyakorlati részleteit, például a charter- vagy menetrend szerinti járatokat. Ebben a szakaszban azonban továbbra is a kedvezményezett tagállam felel az érintett személyekre vonatkozó kiutasítási eljárások

végrehajtásáért (pl. a kiutasítási határozat meghozataláért, a fellebbezésekért), és alkalmaznia kell a visszatérési irányelvet.

A szponzoráló tagállamok a támogató intézkedéseket előre meghatározott, 8 hónapos időszakon keresztül hajtják végre. Ez az időszak attól a naptól kezdődik, amikor a Bizottság elfogadja a migrációs nyomás esetén tanúsítandó szolidaritásról szóló végrehajtási jogi aktust. Ha a szponzorált harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó kiutasítási határozat a végrehajtási jogi aktus elfogadásakor még nem áll rendelkezésre, az időszak attól az időponttól számítandó, amikor a kiutasítási határozatot meghozzák, vagy – ha az érintett személyek sikertelenül kérelmezték a menedékjogot, és következésképpen kiutasítási határozatot kaptak – attól az időponttól, amikor a harmadik országbeli állampolgárok tartózkodási joga megszűnik, és már nem maradhatnak a tagállam területén.

Amennyiben az érintett tagállamok közös erőfeszítései ellenére nem valósul meg a visszaküldés, a 8 hónapos időszak lejártával a harmadik országbeli állampolgárokat átszállítják a szponzoráló tagállam területére. E célból az előző szakaszban leírt eljárás értelemszerűen alkalmazandó.

- **Pénzügyi támogatás**

A javaslat pénzügyi ösztönzőket irányoz elő az áthelyezéshez. A pénzügyi hozzájárulás összege áthelyezett személyenként 10 000 EUR (a visszaküldési szponzorálást követően is, amennyiben a visszaküldés nem volt sikeres). Amennyiben az áthelyezett személy kísérő nélküli kiskorú, a hozzájárulás összege 12 000 EUR. Emellett 500 EUR összegű pénzügyi hozzájárulást nyújtanak a személyek áthelyezésével és az e rendeletben meghatározott eljárásokkal kapcsolatos átszállítási költségek fedezésére.

- **Más jogalkotási eszközöket érintő módosítások**

A javaslat előirányozza az (EU) XXX/XXX rendelet [*Menekültügyi és Migrációs Alap*] módosítását a javasolt rendelet alapjául szolgáló pénzügyi rendelkezések bevezetése érdekében.

A javaslat emellett a 2003/109/EK irányelv (a huzamos tartózkodásról szóló irányelv) módosítását is tartalmazza. A védelemre szorulók számára a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás gyorsabb megszerzésének lehetősége jelentősen hozzájárul a nemzetközi védelemben részesülő személyek teljes körű és gyors integrációjának megkönnyítéséhez a lakóhely szerinti tagállamban. A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára lehetővé kell tenni, hogy a nemzetközi védelmet biztosító tagállamban való három év jogszerű és folyamatos tartózkodást követően „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást szerezzenek ebben a tagállamban, biztosítva ugyanakkor, hogy a jogállás megszerzésének egyéb feltételei tekintetében ugyanazok a feltételek vonatkozzanak rájuk, mint a többi harmadik országbeli állampolgárra.

5.3. A felelősség megállapítására vonatkozó eljárás egyszerűsítése és hatékonyságának javítása

Annak érdekében, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért való felelősség meghatározására vonatkozó eljárás zökkenőmentesen és fenntarthatóan működjön, és biztosítsa a vizsgálati eljáráshoz, illetve a védelemhez való gyors hozzáférést az arra rászorulók számára, valamint hogy teljesüljön a jogellenes mozgások visszatartására vonatkozó cél, a javaslat számos tekintetben javítja a jelenlegi rendszert, konkrétan az alábbiak révén:

- A kérelmező köteles az első szabálytalan belépés helye szerinti tagállamban, vagy – jogszerű tartózkodás esetén – a tartózkodás helye szerinti tagállamban benyújtani kérelmét, összhangban a 2016. évi javaslattal. A kérelmezőnek a felelősség meghatározására vonatkozó eljárás folyamán ebben a tagállamban, az eljárás lezárultát követően pedig a felelős tagállamban kell tartózkodnia. A cél az áramlások rendezett kezelése, a felelős tagállam meghatározásának elősegítése, és ezáltal a nemzetközi védelmi jogállás megszerzésére vonatkozó eljáráshoz való mielőbbi hozzáférés biztosítása, valamint a jogellenes mozgások megakadályozása. E módosítás egyértelművé teszi, hogy a kérelmezőnek nincs joga megválasztani sem azt, hogy melyik tagállamban nyújtja be kérelmét, sem a kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamot. E kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén a kérelmezőt csupán ott illetik meg anyagi befogadási jogok, ahol tartózkodni köteles.
- A kérelmező fogalommeghatározása kiterjed az (EU) XXX/XXX rendelet [*a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről szóló rendelet*] alapján azonnali védelemben részesülő személyekre is annak érdekében, hogy a védelmet biztosító jogállást megadó tagállam – annak ellenére, hogy az érintett személy kérelme függőben van (felfüggesztett) – ne mentesüljön a kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó kötelezettség alól, és tiszteletben tartsa az e rendeletben meghatározott feltételeket és mechanizmusokat. Amennyiben egy másik tagállamot határoznak meg felelős tagállamként, az átszállítás végrehajtásakor megszűnik az azonnali védelem. Amennyiben az érintett személyek más tagállamba utaznak, és ott nemzetközi védelemért folyamodnak, a felelős tagállam szintén köteles visszavenni őket az e rendeletben meghatározott eljárásoknak megfelelően.
- A 2016. évi javaslattal összhangban a rendelet szerint a felelős tagállam meghatározására vonatkozó kritériumok alkalmazását megelőzően a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy egy adott személy ne jelentsen veszélyt a tagállamok nemzetbiztonságára vagy közrendjére az átszállítás végrehajtása előtt. Ez a kötelezettség a rendeletben meghatározott eljárások hatálya alá tartozó valamennyi személyre vonatkozik, még akkor is, ha nem került sor az adott személy előszűrésére, vagy bármely más okból nem vetették őt alá biztonsági ellenőrzésnek. A felelősség meghatározására vonatkozó kritériumok alkalmazása előtt a kérelem első nyilvántartásba vételének helye szerinti tagállamnak értékelnie kell, hogy megalapozottan feltételezhető-e, hogy a kérelmező veszélyt jelent valamely tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére. Ha az értékelés szerint a kérelmező biztonsági kockázatot jelent, ez a tagállam lesz a felelős tagállam. Abban az esetben, ha az érintett személlyel összefüggő biztonsági kockázat a felelősség megállapítása után merül fel, sor kerülhet az átszállításra, feltéve, hogy tiszteletben tartják a biztonsággal kapcsolatos információk cseréjére vonatkozó rendelkezést.
- Megerősítik a kérelmező együttműködési kötelezettségét annak biztosítása érdekében, hogy a hatóságok rendelkezzenek a felelős tagállamnak és a kérelmező nemzetközi védelemre való jogosultságának a meghatározásához szükséges valamennyi információval, valamint hogy megelőzzék a szabályok kijátszását, különösen a szökést. A rendelet arányos kötelezettségeket állapít meg a kérelmezőkre nézve a felelős tagállam meghatározása szempontjából releváns valamennyi adat és információ időben történő benyújtása, valamint a tagállamok illetékes hatóságaival való együttműködés tekintetében. Emellett kifejezetten előírja, hogy a kérelmezők kötelesek jelen lenni és az érintett tagállam hatóságai számára elérhető helyen tartózkodni, valamint tiszteletben tartani az átszállítási határozatot. A rendeletben foglalt jogi kötelezettségek

megszegése arányos eljárási következményekkel jár a kérelmezőre nézve, ilyen például az indokolatlanul későn benyújtott információk elfogadásának kizárása.

- A rendelet bővíti a kérelmezőknek nyújtandó tájékoztatás körét. A személyes meghallgatás a felelős tagállam meghatározását hivatott elősegíteni az összes szükséges információ összegyűjtése révén, ugyanakkor nem okozhat eljárási késedelmet, amennyiben a kérelmező megszökött vagy már elegendő információt szolgáltattak.
- Minden kritériumra, így a családtagokra és a kiskorúakra vonatkozókra is alkalmazandó az a szabály, miszerint a kritériumok meghatározásakor az akkor fennálló helyzetet kell alapul venni, amikor a kérelmező első alkalommal nyújtott be kérelmet egy tagállamban. A vonatkozó információk benyújtására vonatkozó egyértelmű, jogvesztő határidő lehetővé teszi a gyors értékelést és határozathozatalt.
- A rendelet két vonatkozásban tartja fenn a családtagok 2016-ban javasolt kibővített fogalommeghatározását: (1) a kérelmező testvérét vagy testvéreit, valamint (2) a származási ország elhagyása után, de a tagállam területére való belépés előtt létrejött családi kapcsolatokat is belefoglalja a meghatározásba. A testvérek célzott, de fontos kategóriát jelentenek, amelyet illetően viszonylag könnyű a bizonyítás és a családi kapcsolat ellenőrzése, tehát csekély a visszaélés lehetősége. Az átutazás során létrejött családokra történő kiterjesztés a közelmúlt migrációs jelenségeit tükrözi, például az EU-ba érkezést megelőzően a származási országon kívül, például menekülttáborokban töltött hosszabb tartózkodási időt. A család fogalmának e célzott bővítése arra irányul, hogy érdemi kapcsolatot teremtsen az érintett személy és a felelős tagállam között, figyelembe véve az érintett családokra gyakorolt tágabb következményeket is; ezért várhatóan csökkenteni fogja a jogellenes mozgás és a szökés veszélyét a kibővített szabályok hatálya alá tartozó személyek esetében.
- A felelősség megállapításához szükséges bizonyítékokra vonatkozó szabályok rugalmasabbá válnak, különösen a hatékony családegyesítés megkönnyítése érdekében. A szabályok egyértelművé teszik, hogy olyan esetekben, amikor a közvetett bizonyíték koherens, ellenőrizhető és kellően részletes a felelősség megállapításához, nincs szükség formális bizonyítékra, például eredeti igazoló dokumentumokra és DNS-vizsgálatra.
- A javaslat számos módosítást tartalmaz a 19., 21. és 22. cikkben foglalt felelősségi kritériumok egyszerűsítése és megerősítése céljából. A rendszer megszilárdítása érdekében a 19. cikk tisztázza a vízumokra és a tartózkodási okmányokra vonatkozó felelősségi kritériumokat, és alkalmazásukat 3 évre hosszabbítja meg. Hasonlóképpen, a szabálytalan belépésről szóló 21. cikkben szereplő rendelkezés szerint a felelősség a szabálytalan belépéstől számított 12 hónap helyett csak 3 év elteltével szűnik meg, a jogellenes tartózkodással kapcsolatos rendelkezést pedig törölték, mivel annak gyakorlati alkalmazása a szükséges bizonyíték megszerzésének nehézsége miatt bonyolultnak bizonyult. Ami a vízummentes belépésre vonatkozó kritériumot illeti, szintén törölték a vízumköteles tagállamokba való későbbi belépésekre vonatkozó kivételt, összhangban azzal a megközelítéssel, hogy főszabály szerint az első belépés helye szerinti tagállamnak kell felelősnek lennie, és annak érdekében, hogy megakadályozzák a belépést követő jogellenes mozgásokat.
- Ezen túlmenően a rendelet kiegészül a valamely tagállam által létrehozott oktatási intézmény által kiállított oklevél vagy képesítés birtoklására vonatkozó új kritériummal annak biztosítása érdekében, hogy egy adott kérelmet olyan tagállam vizsgáljon meg, amelyhez a kérelmezőt érdemi kapcsolatok fűzik. Az ilyen oklevélnek vagy képesítésnek legalább az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszerének 2. szintjével egyenértékű középfokú végzettséget kell igazolnia, amelyet az (EU)

2016/801 európai parlamenti és tanácsi irányelvben[35] meghatározott oktatási intézmény vagy felsőoktatási intézmény nyújtott, a nemzeti joggal vagy a tagállamok közigazgatási gyakorlatával összhangban.

- A rendelet rövidebb határidőket állapít meg az eljárás különböző szakaszai tekintetében, hogy gyorsítsa a felelősség meghatározására vonatkozó eljárást, és a kérelmezők számára gyorsabb hozzáférést biztosítson a menekültügyi eljáráshoz. Ez az átvételi megkeresések küldésére és megválaszolására – kivéve a kísérő nélküli kiskorúak átvételét –, a visszavételi értesítésekre, és az átszállítási határozatok meghozatalára vonatkozó határidőket érinti.
- A határidők lejárta csak bizonyos esetekben vezet a felelősség más tagállamra való átszállásához. Az ilyen felelősségátszállás a jelek szerint ösztönzőleg hat a szabályok kijátszására és az eljárás hátráltatására. Ezért törölték azokat a szabályokat, amelyek a visszavételi értesítés megküldésére vonatkozó határidő lejártával a felelősség átszállását, valamint amelyek a kérelmező magatartása miatt a felelősség megszűnését vagy átszállását irányozzák elő. Ha a kérelmező azért szökik meg valamely tagállamból, hogy elkerülje a felelős tagállamba történő átszállítást, az átszállításról gondoskodó tagállam felhasználhatja a 6 hónapos határidőből fennmaradó időt az átszállítás végrehajtására attól az időponttól kezdve, amikor a kérelmező ismét a hatóságok rendelkezésére áll.
- A 2016-ban javasoltaknak megfelelően a visszavételi megkeresések egyszerű visszavételi értesítéssé válnak, mivel az Eurodac-találat egyértelművé teszi, melyik a felelős tagállam. Az értesített tagállamnak most lehetősége lesz arra, hogy gyorsan kifogást emeljen az értesítés ellen azon az alapon, hogy alkalmazni kell a felelősség átszállására és megszűnésére vonatkozó korlátozott szabályokat, azaz ha egy másik tagállam nem szállította át időben a személyt a felelős tagállamba, a mérlegelési záradékot alkalmazta, vagy az érintett személy a vonatkozó kiutasítási határozatnak megfelelően elhagyta a tagállamok területét. Ez lényeges eszköz lesz a jogellenes mozgások kezelése terén, tekintve, hogy jelenleg a visszavételi és az átvételi megkeresések közül az előbbiek vannak túlsúlyban.
- Bevezetésre kerül a felelős tagállam arra vonatkozó kötelezettsége, hogy visszavegye azt a nemzetközi védelemben részesülő vagy áttelepített személyt, aki kérelmet nyújtott be vagy szabálytalanul tartózkodik egy másik tagállamban. Ez a kötelezettség biztosítja a tagállamok számára a visszaszállítás végrehajtásához szükséges jogi eszközt, ami a jogellenes mozgások korlátozása szempontjából is fontos.
- A jogorvoslati eljárás jelentős gyorsítása és összehangolása érdekében kiigazították a jogorvoslatra vonatkozó szabályokat. A javaslat egyértelműsíti a kérelmező azon jogát, hogy kérje az átszállítási határozat végrehajtásának elhalasztását a fellebbezés vagy a felülvizsgálat alatt, továbbá konkrét, rövid határidőt állapít meg a bíróságok, illetve törvényszékek számára az ilyen határozatok meghozatalára.
- A javaslat módosítja az 1990. évi Dublini Egyezményben vitarendezési mechanizmusként (noha kissé eltérő formában) előirányzott és azóta hivatalosan nem alkalmazott egyeztetési eljárást, hogy azt működőképesebbé tegye és megkönnyítse alkalmazását.
- A meglévő korai előrejelző és készenléti mechanizmus célkitűzéseit az Európai Unió új Menekültügyi Ügynöksége veszi át, amint az az Európai Unió Menekültügyi

[35] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/801 irányelve (2016. május 11.) a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcsereprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (HL L 132., 2016.5.21., 21. o.).

Ügynökségére irányuló javaslat nyomon követésről és értékelésről szóló 5. fejezetében, valamint operatív és technikai segítségnyújtásról szóló 6. fejezetében szerepel. Az említett mechanizmus megszüntetésére irányuló 2016. évi javaslatot ezért ez a rendelet fenntartja.

- Létrejön a felelős egységek hálózata, amely a gyakorlati együttműködést és az információcserét hivatott javítani a rendelet alkalmazásával kapcsolatos valamennyi területen, többek között a gyakorlati eszközök és iránymutatások kidolgozása terén, és amelynek tevékenységét az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége segíti.
- A kísérő nélküli kiskorúak tekintetében a javaslat tisztázza, hogy az a tagállam a felelős, ahol a kiskorú először nyújtott be nemzetközi védelem iránti kérelmet, kivéve, ha ez bizonyíthatóan ellentétben áll a kiskorú mindenek felett álló érdekével. Ez a szabály lehetővé teszi a felelős tagállam gyors meghatározását, így ez a kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezői csoport gyorsan igénybe veheti az eljárást, a javasolt lerövidített határidőkre is figyelemmel.
- Kiigazításra kerül a kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozó garanciákról szóló rendelkezés, hogy működőképesebbé váljon a mindenek felett álló érdek vizsgálata. Így a kísérő nélküli kiskorú másik tagállamba történő átszállítását megelőzően az átszállításról gondoskodó tagállam megbizonyosodik arról, hogy a másik tagállam haladéktalanul meg fogja hozni a menekültügyi eljárásról szóló rendelet és a befogadási feltételekről szóló irányelv alapján szükséges intézkedéseket. A rendelet azt is előírja, hogy a kísérő nélküli kiskorú átszállításáról szóló határozat meghozatalát az érintett mindenek felett álló érdekére vonatkozó, képzett személyzet által gyorsan elvégzett vizsgálatnak kell megelőznie.

2020/0279 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a menekültügy és a migráció kezeléséről, valamint a 2003/109/EK tanácsi irányelv és az (EU) XXX/XXX rendeletre [Menekültügyi és Migrációs Alap] irányuló javaslat módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 78. cikke (2) bekezdésének e) pontjára, valamint 79. cikke (2) bekezdésének a), b) és c) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[36],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére[37],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az Uniónak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségként biztosítania kell a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentességét, továbbá a menekültügy, a migráció és a külső határok igazgatása terén a tagállamok közötti szolidaritáson alapuló, a harmadik országbeli állampolgárokkal szemben méltányos közös politikát kell kialakítania.

(2) Ennek érdekében olyan átfogó, a tagállamok közötti kölcsönös bizalom megerősítését célzó megközelítésre van szükség, amely összefogja a menekültügy és a migrációkezelés területére, valamint az érintett harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokra vonatkozó politikákat, elismerve, hogy e megközelítés sikerének kulcsa valamennyi elem együttes és integrált módon történő kezelése.

(3) E rendelet azáltal járul hozzá ehhez az átfogó megközelítéshez, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 80. cikkével összhangban a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvét érvényesítve létrehozza az Unió és a tagállamok menekültügyi és migrációkezelési politikákkal kapcsolatos fellépéseinek közös keretét. A tagállamoknak ezért minden szükséges intézkedést meg kell hozniuk többek között annak érdekében, hogy biztosítsák a nemzetközi védelemhez való hozzáférést és a megfelelő befogadási feltételeket a rászorulók számára, lehetővé

[36] HL C ., ., . o.
[37] HL C ., ., . o.

tegyék a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szabályok hatékony alkalmazását, visszaküldjék a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat, megelőzzék az irreguláris migrációt és a tagállamok közötti jogellenes mozgásokat, valamint az átfogó megközelítés jegyében szolidaritási hozzájárulások formájában támogatást nyújtsanak más tagállamoknak.

(4) A közös keretnek magában kell foglalnia a közös európai menekültügyi rendszer és a migrációs politika irányítását. A migrációs politikának arra kell irányulnia, hogy biztosítsa a migrációs áramlások hatékony kezelését, a tagállamokban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokkal szembeni méltányos bánásmódot, valamint az irreguláris migráció és a migránscsempészés megelőzését és megerősített intézkedések révén történő felszámolását.

(5) A közös keretre egyrészt azért van szükség, hogy hatékonyan lehessen kezelni a nemzetközi védelemre szoruló és arra nem szoruló személyekből álló, vegyes összetételű csoportok érkezését – ami egyre számottevőbb jelenség –, másrészt pedig annak elismeréseként, hogy az Unióba irregulárisan érkező migránsok jelentette kihívás kezelése nem az egyes tagállamok, hanem az Unió egészének feladata. Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok ne csupán a nemzetközi védelmet kérelmezők tekintetében, hanem e kihívás hatékony kezeléséhez is rendelkezzenek a szükséges eszközökkel, az irreguláris migránsoknak szintén e rendelet hatálya alá kell tartozniuk. E rendelet hatályának továbbá ki kell terjednie a nemzetközi védelemben részesülő, az áttelepített vagy befogadott és az azonnali védelemben részesülő személyekre is.

(6) Az összkormányzati megközelítés érvényre juttatása, valamint az Unió és a tagállamok által saját hatáskörükben hozott lépések és intézkedések koherenciájának és hatékonyságának biztosítása érdekében integrált szakpolitikai döntéshozatalra van szükség a menekültügy és a migráció kezelése terén – annak belső és külső elemeit is beleértve –, ami az átfogó megközelítés részét képezi.

(7) A tagállamoknak elegendő emberi és pénzügyi erőforrással és infrastruktúrával kell rendelkezniük a menekültügyi és migrációkezelési szakpolitikák hatékony végrehajtásához, és gondoskodniuk kell az illetékes nemzeti hatóságok közötti, valamint a többi tagállam nemzeti hatóságaival való koordinációról.

(8) A Bizottságnak stratégiai megközelítést alkalmazva el kell fogadnia a menekültügyi és migrációkezelési szakpolitikák végrehajtására vonatkozó európai menekültügyi és migrációkezelési stratégiát. A stratégiát az uniós ügynökségek által készített releváns jelentésekre és elemzésekre, valamint a tagállamok nemzeti stratégiáira kell alapozni.

(9) A tagállamok nemzeti stratégiáinak információkat kell tartalmazniuk a vészhelyzeti tervezésről, valamint az integrált szakpolitikai döntéshozatalra, a szolidaritásra és a felelősség igazságos elosztására vonatkozó, e rendeletben foglalt elvek és az azokból eredő nemzeti szintű jogi kötelezettségek végrehajtásáról.

(10) Annak érdekében, hogy hatékony nyomonkövetési rendszer biztosítsa a menekültügyi vívmányok alkalmazását, a nemzeti stratégiákban figyelembe kell venni az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége és a Frontex által végzett nyomon követés, valamint az 1053/2013/EU tanácsi rendelettel és az (EU) XXX/XXX rendelet [*az előszűrésről szóló rendelet*] 7. cikkével összhangban végzett értékelések eredményeit is.

(11) Szem előtt tartva annak fontosságát, hogy az Unió képes legyen felkészülten szembenézni és lépést tartani a menekültügy és a migrációkezelés folyamatosan

változó realitásaival, a Bizottságnak évente migrációkezelési jelentést kell elfogadnia, amelyben felvázolja a migrációs helyzet várható alakulását, valamint az Unió és a tagállamok reagálásra és alkalmazkodásra való felkészültségét. A jelentésnek emellett be kell számolnia a nemzeti stratégiákban előírt, nyomon követéssel kapcsolatos jelentéstétel eredményeiről, és hiányosságok fennállása esetén javaslatokat kell megfogalmaznia azok kiküszöbölésére.

(12) Annak biztosítása érdekében, hogy rendelkezésre álljanak a segítségnyújtáshoz szükséges eszközök, amennyiben a tagállamok különleges kihívásokkal szembesülnek a területükön tartózkodó, nemzetközi védelmet kérelmező és kiszolgáltatott helyzetben lévő harmadik országbeli állampolgárok jelenléte miatt – függetlenül attól, hogy ezek a személyek hogyan lépték át a külső határokat –, a jelentésnek azt is jeleznie kell, hogy a tagállamok tapasztalnak-e ilyen kihívásokat. Az érintett tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek áthelyezéséhez igénybe vegyék a szolidaritási vállalásalapot.

(13) A közös keret hatékony végrehajtása, valamint a hiányosságok azonosítása, a kihívások kezelése és a migrációs nyomás kialakulásának megelőzése érdekében a Bizottságnak nyomon kell követnie a migrációs helyzetet, és arról rendszeresen jelentést kell tennie.

(14) A hatékony visszaküldési politika a jól működő uniós menekültügyi és migrációkezelési rendszer alapvető eleme, amelynek keretében az Unió területén való tartózkodásra nem jogosult személyeknek vissza kell térniük. Mivel a nemzetközi védelem iránti kérelmek jelentős része megalapozatlannak tekinthető, feltétlenül javítani kell a visszaküldési politika hatékonyságát. A visszaküldés hatékonyságának növelésével, valamint a menekültügyi és a kiutasítási eljárások közötti hézagok minimalizálásával enyhülne a menekültügyi rendszerre nehezedő nyomás, ami megkönnyítené a menekültügyi kérelmek megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szabályok alkalmazását, ugyanakkor hozzájárulna ahhoz, hogy a rászorulók ténylegesen hozzáférjenek a nemzetközi védelemhez.

(15) A harmadik országokkal a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldése és visszafogadása terén folytatott együttműködés megerősítése érdekében új, az összes vonatkozó uniós szakpolitikát és eszközt felölelő mechanizmust kell kidolgozni, hogy javuljon a migrációtól eltérő különböző szakpolitikai területeken az Unió és a tagállamok által e célból végrehajtható intézkedések közötti koordináció. A mechanizmusnak az (EU) 810/2019 európai parlamenti és tanácsi rendelettel[38] összhangban elvégzett elemzésre vagy bármely más rendelkezésre álló információra kell épülnie, és figyelembe kell vennie az Uniónak a harmadik országhoz fűződő általános kapcsolatait. Ez a mechanizmus egyúttal a visszaküldési szponzorálás végrehajtását is hivatott támogatni.

(16) A felelősség tagállamok közötti tisztességes elosztásának és az erőfeszítések egyensúlyának biztosítása érdekében létre kell hozni egy hatékony szolidaritási mechanizmust, amely biztosítja, hogy a kérelmezők gyorsan hozzáférjenek a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljárásokhoz. Egy ilyen mechanizmusnak különböző típusú szolidaritási intézkedéseket kell előirányoznia, és a tagállamok előtt álló migrációs kihívások változó jellegéből adódóan rugalmasnak és alkalmazkodóképesnek kell lennie.

[38] Az Európai Parlament és a Tanács 810/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (vízumkódex) (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

(17) Tekintettel arra, hogy biztosítani kell az e rendeletben létrehozott szolidaritási mechanizmus zökkenőmentes működését, a Bizottságnak létre kell hoznia és össze kell hívnia a valamennyi tagállam képviselőit tömörítő szolidaritási fórumot.

(18) Tekintettel a tagállamok vagy magánszervezetek által – akár tagállami utasításra, akár a migrációval összefüggésben saját kezdeményezésre – végrehajtott kutatási-mentési műveletekhez kapcsolódó partra szállítások sajátosságaira, e rendeletnek külön eljárást kell meghatároznia az ilyen műveleteket követően partra szállított személyekre vonatkozóan, amely a migrációs nyomás fennállásától függetlenül alkalmazandó.

(19) Tekintettel a különböző migrációs útvonalak mentén végrehajtott kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások ismétlődő jellegére, az éves migrációkezelési jelentésben meg kell határozni az ilyen műveletek kapcsán várható partra szállításokra vonatkozó rövid távú előrejelzéseket, valamint a partra szállítás helye szerinti tagállamok szükségleteinek kielégítéséhez szükséges szolidaritási válaszintézkedéseket. A Bizottságnak végrehajtási jogi aktust kell elfogadnia egy szolidaritási intézkedésekből álló vállalásalap (a továbbiakban: szolidaritási vállalásalap) létrehozásáról, amely a partra szállítás helye szerinti tagállamot hivatott támogatni az ilyen partra szállítások jelentette kihívások kezelésében. A szolidaritási intézkedéseknek ki kell terjedniük a nemzetközi védelmet kérelmező azon személyekre, akik nem tartoznak a határon folytatott eljárás hatálya alá, vagy a menekültügyi, befogadási és visszaküldési kapacitások megerősítésére, vagy operatív támogatás nyújtására, vagy a külső dimenzióval összefüggő intézkedésekre.

(20) A kutatási-mentési műveletek keretében történő partra szállítást követő sajátos helyzet időben történő kezelése érdekében a Bizottságnak – az uniós ügynökségek segítségével – elő kell segítenie a nemzetközi védelmet kérelmező azon személyek gyors áthelyezését, akik nem tartoznak a határon folytatott eljárás hatálya alá. Az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek a Bizottság koordinálásával össze kell állítania az áthelyezésre jogosult személyek jegyzékét, feltüntetve e személyeknek a hozzájáruló tagállamok közötti elosztását.

(21) A partra szállított személyeket arányosan kell elosztani a tagállamok között.

(22) Az egyes tagállamok szolidaritási vállalásalaphoz való teljes hozzájárulását a végrehajtani kívánt konkrét hozzájárulási intézkedésekre vonatkozó tagállami jelzések alapján kell meghatározni. Amennyiben a tagállamok hozzájárulásai nem elegendők a fenntartható szolidaritási válaszintézkedések biztosításához, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktust fogadjon el, amelyben meghatározza az áthelyezendő harmadik országbeli állampolgárok teljes számát, valamint ebből az egyes tagállamokra jutó, a népességen és a GDP-n alapuló elosztási kulcs szerint kiszámított részesedést. Amennyiben a kapacitásépítésre vagy a külső dimenzióra vonatkozóan jelzett tagállami intézkedések a migrációkezelési jelentésben azonosított áthelyezendő személyek számának több mint 30 %-át kitevő vállaláshiányhoz vezetnek, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy kiigazítsa e tagállamok hozzájárulásait, amelyeknek ezt követően az elosztási kulcs alapján megállapított részesedésük felét vagy áthelyezés, vagy – adott esetben – visszaküldési szponzorálás formájában kell teljesíteniük.

(23) Annak biztosítása érdekében, hogy a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások sajátos helyzetének kezelésére szolgáló támogatási intézkedések mindenkor igénybe vehetők legyenek, ha a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások száma egy vagy több kedvezményezett tagállamban eléri a szolidaritási vállalásalap

80 %-át, a Bizottságnak módosított végrehajtási jogi aktusok elfogadása révén 50 %-kal növelnie kell a hozzájárulások teljes számát.

(24) A szolidaritási mechanizmusnak foglalkoznia kell a migrációs nyomással járó helyzetekkel is, különösen azon tagállamok esetében, amelyek földrajzi elhelyezkedésük miatt migrációs nyomásnak vannak vagy lehetnek kitéve. E célból a Bizottságnak jelentést kell elfogadnia, amelyben megállapítja, hogy egy tagállam migrációs nyomás alatt áll-e, és meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyek segíthetik a tagállamot a migrációs nyomás kezelésében.

(25) A migrációs nyomás fennállásának megállapításakor a Bizottságnak széles körű minőségi értékelés alapján számos tényezőt kell figyelembe vennie, többek között a menedékkérők, a szabálytalan határátlépések, illetve a meghozott és végrehajtott kiutasítási határozatok számát, valamint az érintett harmadik országokkal fennálló kapcsolatokat. A szolidaritási válaszintézkedéseket eseti alapon kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek az adott tagállam szükségleteinek.

(26) Csak azok a személyek helyezhetők át, akik nagyobb valószínűséggel jogosultak az Unióban való tartózkodásra. A nemzetközi védelmet kérelmezők áthelyezésének hatályát ezért azon személyekre kell korlátozni, akik nem tartoznak az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásról szóló rendelet*] szerinti, határon folytatott eljárás hatálya alá.

(27) A szolidaritási mechanizmusnak olyan intézkedéseket kell tartalmaznia, amelyek a visszaküldés tekintetében is előmozdítják a felelősség igazságos elosztását és az erőfeszítések egyensúlyát a tagállamok között. A visszaküldési szponzorálás keretében a tagállamok vállalják egy migrációs nyomásnak kitett tagállam támogatását a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldéséhez szükséges tevékenységek végrehajtása terén, szem előtt tartva, hogy a visszaküldés végrehajtásáért mindaddig a kedvezményezett tagállam a felelős, amíg az érintett személyek a területén tartózkodnak. Amennyiben az ilyen tevékenységek 8 hónap elteltével sikertelennek bizonyulnak, az e rendeletben meghatározott eljárásokkal összhangban a szponzoráló tagállamok gondoskodnak az érintett személyek átszállításáról, és alkalmazzák a 2008/115/EK irányelvet. Adott esetben a tagállamok elismerhetik a kedvezményezett tagállam által a 2001/40/EK tanácsi irányelv[39] alkalmazásában hozott kiutasítási határozatot. A visszaküldési szponzorálás a közös uniós visszaküldési rendszer részét képezi, amely kiterjed az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által nyújtott operatív támogatásra, valamint a harmadik országokkal a visszaküldés és a visszafogadás terén folytatott hatékony együttműködés előmozdítását célzó koordinációs mechanizmus alkalmazására is.

(28) A tagállamoknak a szolidaritási reagálási tervük kidolgozása során be kell jelenteniük, hogy milyen típusú szolidaritási hozzájárulásokat kívánnak végrehajtani. Amennyiben egy tagállam maga is kedvezményezett, nem kötelezhető szolidaritási hozzájárulás végrehajtására más tagállamok javára. Ugyanakkor, ha a benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek nagy száma miatt az előző években súlyos migrációs teher nehezedett egy tagállamra, lehetővé kell tenni számára, hogy kérelmezze a migrációs nyomás alatt álló tagállamoknak nyújtott szolidaritási hozzájárulásból való részesedésének csökkentését, amennyiben ez a hozzájárulás áthelyezésből vagy

[39] A Tanács 2001/40/EK irányelve (2001. május 28.) a harmadik országok állampolgárainak kitoloncolásáról szóló határozatok kölcsönös elismeréséről (HL L 149., 2001.6.2., 34. o.).

visszaküldési szponzorálásból áll. Ezt a csökkentést arányosan kell megosztani az ilyen intézkedéseket végrehajtó többi tagállam között.

(29) Amennyiben a migrációkezelési jelentés egy migrációs nyomás alatt álló tagállamban felmerülő szükségleteket állapít meg a menekültügyi, befogadási és visszaküldési kapacitásépítő intézkedések vagy a külső dimenzió terén, a hozzájáruló tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy áthelyezés vagy visszaküldési szponzorálás helyett ezen szükségletek kielégítéséhez járuljanak hozzá. Annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen hozzájárulások arányosak legyenek a hozzájáruló tagállam részesedésével, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a végrehajtási jogi aktusban növelje vagy csökkentse az ilyen hozzájárulásokat. Ha a kapacitásépítésre vagy a külső dimenzióra vonatkozóan jelzett tagállami intézkedések az áthelyezendő vagy visszaküldési szponzorálás hatálya alá tartozó személyek számának több mint 30 %-át kitevő vállaláshiányhoz vezetnek, a Bizottság számára lehetővé kell tenni e tagállamok hozzájárulásának kiigazítását annak érdekében, hogy részesedésük felét áthelyezés vagy visszaküldési szponzorálás formájában teljesítsék.

(30) Az átfogó és hatékony szolidaritási reagálás biztosítása, valamint a támogatásban részesülő tagállamok egyértelmű tájékoztatása érdekében a Bizottságnak végrehajtási jogi aktust kell elfogadnia, amelyben meghatározza az egyes tagállamok által nyújtandó hozzájárulásokat. E hozzájárulásoknak mindig az érintett tagállam szolidaritási reagálási tervében feltüntetett hozzájárulás típusán kell alapulniuk, kivéve, ha az adott tagállam nem nyújtott be ilyen tervet. Ez utóbbi esetben a végrehajtási jogi aktusban foglalt, érintett tagállamra vonatkozó intézkedéseket a Bizottságnak kell meghatároznia.

(31) A szolidaritási mechanizmus keretében a tagállamok népességének és gazdaságának méretén alapuló elosztási kulcs alkalmazásával kell meghatározni az egyes tagállamok teljes hozzájárulását.

(32) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy saját kezdeményezésre vagy egy másik tagállam kérésére önkéntes alapon egyéb szolidaritási intézkedéseket hozzanak annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak a másik tagállamnak a migrációs helyzet kezelésében vagy a migrációs nyomás megelőzésében. E hozzájárulásoknak olyan intézkedéseket kell magukban foglalniuk, amelyek célja a nyomás alatt álló tagállam kapacitásának megerősítése vagy harmadik országokkal való együttműködés révén a migrációs tendenciák kezelése. Ezen túlmenően az ilyen szolidaritási intézkedéseknek ki kell terjedniük a határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó, valamint a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok áthelyezésére is. A tagállamok által áthelyezés vagy visszaküldési szponzorálás formájában nyújtott önkéntes hozzájárulások révén megvalósuló önkéntes szolidaritás ösztönzése érdekében ezeket a hozzájárulásokat figyelembe kell venni a migrációs nyomással járó helyzetekre vonatkozó végrehajtási jogi aktusban.

(33) A védelem közös térségeként működő közös európai menekültügyi rendszer az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. július 28-i genfi egyezmény (a továbbiakban: a genfi egyezmény) teljes és átfogó alkalmazására alapozva, fokozatosan épült ki, és a visszaküldés tilalmának elvével összhangban biztosítja, hogy senkit se küldjenek vissza olyan helyre, ahol üldöztetésnek lenne kitéve. Ebben a tekintetben, valamint az e rendeletben megállapított felelősségi kritériumok sérelme nélkül a tagállamok, amelyek mind tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét, a harmadik országbeli állampolgárok vonatkozásában biztonságos országoknak tekintendők.

(34) Helyénvaló, hogy a közös európai menekültügyi rendszer egyértelmű és működőképes módszert tartalmazzon a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására[40]. E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában objektív és méltányos szempontokon kell alapulnia. Mindenekelőtt lehetővé kell tennie a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy garantálja a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljáráshoz való tényleges hozzáférés, és ne ássa alá a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors feldolgozására vonatkozó célkitűzést.

(35) E rendeletnek a 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[41] alapjául szolgáló elveken kell alapulnia, ugyanakkor a közös keret részeként érvényesítenie kell a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvét. E célból egy új szolidaritási mechanizmusnak lehetővé kell tennie, hogy a tagállamok felkészültebben kezeljék a migrációt, illetve a migrációs nyomással járó helyzeteket, és gördülékenyebben járuljanak hozzá egymás rendszeres szolidaritási támogatásához.

(36) E rendelet a kiegészítő védelmet kérelmező és a kiegészítő védelemre jogosult személyekre is alkalmazandó annak érdekében, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező és az abban részesülő valamennyi személy egyenlő bánásmódban részesüljön, és biztosított legyen az összhang a hatályos uniós menekültügyi vívmányokkal, különösen az (EU) XXX/XXX rendelettel [*kvalifikációs rendelet*].

(37) Az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi és migrációs válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről szóló rendelet*] alapján azonnali védelemben részesülő személyeket továbbra is nemzetközi védelmet kérelmező személyeknek kell tekinteni, tekintettel a nemzetközi védelem iránti, függőben lévő (felfüggesztett) kérelmükre az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásról szóló rendelet*] értelmében. E minőségükben tehát e rendelet hatálya alá kell tartozniuk, és kérelmezőknek kell őket tekinteni az e rendeletben meghatározott, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó kritériumok és mechanizmusok vagy az áthelyezési eljárás alkalmazása céljából.

(38) E rendeletet a nemzetközi védelemben részesülő személyekre is alkalmazni kell annak érdekében, hogy korlátozzák a jogellenes mozgásokat, hogy a tagállamok rendelkezzenek az ahhoz szükséges eszközökkel, hogy a felelős tagállamtól eltérő tagállam területére belépő és az ottani tartózkodás feltételeit nem teljesítő, nemzetközi védelemben részesülő személyeket átszállítsák a felelős tagállamba, továbbá hogy biztosított legyen a tagállamok közötti tényleges szolidaritás. Hasonlóképpen, e rendeletet alkalmazni kell a tagállamok által az (EU) XXX/XXX rendelettel [*az uniós áttelepítési keretről szóló rendelet*] összhangban áttelepített vagy befogadott személyekre vagy azon személyekre, akik egy nemzeti áttelepítési program keretében nemzetközi védelmet biztosító vagy humanitárius okból megadott menekült jogállást kapnak.

(39) Ugyanakkor, és tekintettel arra, hogy fontos megkönnyíteni a nemzetközi védelemben részesülő személyek teljes integrációját a lakóhely szerinti tagállamban, rendelkezni kell a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás gyorsabb

---

40 Az Európai Tanács 1999. október 15–16-i tamperei rendkívüli ülésén megállapítottak szerint.

41 Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete (2013. június 26.) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (HL L 180., 2013.6.29., 31. o.).

megszerzésének lehetőségéről. A nemzetközi védelemben részesülő személyek számára ezért lehetővé kell tenni, hogy a nemzetközi védelmet biztosító tagállamban való három év jogszerű és folyamatos tartózkodást követően „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást szerezzenek ebben a tagállamban. Ami a jogállás megszerzéséhez szükséges egyéb feltételeket illeti, a nemzetközi védelemben részesülő személyeknek ugyanazokat a feltételeket kell teljesíteniük, mint a többi harmadik országbeli állampolgárnak. A 2003/109/EK tanácsi irányelvet[42] ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(40) A hatékonyság és a jogbiztonság érdekében elengedhetetlen, hogy a rendelet a felelősség egyszeri meghatározásának elvén alapuljon, kivéve, ha az érintett személy a kiutasítási határozatnak vagy a kitoloncolási végzésnek megfelelően elhagyta a tagállamok területét.

(41) A felelős tagállam meghatározására irányuló, e rendelet által szabályozott eljárásra az (EU) XXX/XXX európai parlamenti és tanácsi irányelvet [*a befogadási feltételekről szóló irányelv*][43] kell alkalmazni, figyelemmel az említett irányelv alkalmazására vonatkozó korlátozásokra.

(42) Az eljárási biztosítékokra vonatkozó, e rendeletben foglalt rendelkezéseken túl és azok sérelme nélkül az (EU) XXX/XXX európai parlamenti és tanácsi rendeletet [*a menekültügyi eljárásról szóló rendelet*][44] is alkalmazni kell, figyelemmel ez utóbbi rendelet alkalmazására vonatkozó korlátozásokra.

(43) Az ENSZ 1989. évi gyermekjogi egyezményével és az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban a tagállamoknak e rendelet alkalmazása során elsődleges szempontként kell figyelembe venniük a gyermek mindenek felett álló érdekét. A gyermek mindenek felett álló érdekének vizsgálata során a tagállamoknak különösen a kiskorú jóllétét és szociális fejlődését, a személyi biztonságát és védelmét érintő megfontolásokat, valamint véleményét kell – életkorának és érettségi fokának megfelelően – szem előtt tartaniuk, ideértve a kiskorú hátterét is. Emellett külön eljárási garanciákat kell meghatározni a kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozóan, tekintettel különösen kiszolgáltatott helyzetükre.

(44) Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezménnyel és az Európai Unió Alapjogi Chartájával összhangban a tagállamoknak e rendelet alkalmazása során elsődleges szempontként kell figyelembe venniük a családi élet tiszteletben tartását.

(45) A biztonsági kockázatot jelentő személyek tagállamok közötti átszállításának megakadályozása érdekében biztosítani kell, hogy a kérelem első nyilvántartásba vétele szerinti tagállam ne alkalmazza a felelősségi kritériumokat, vagy a kedvezményezett tagállam ne alkalmazza az áthelyezési eljárást, amennyiben megalapozottan feltételezhető, hogy az érintett személy veszélyt jelent a nemzetbiztonságra vagy a közrendre.

(46) Az ugyanazon család tagjai által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek egyetlen tagállam által történő együttes elbírálása révén biztosítható, hogy a

---

42 A Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról (HL L 016., 2004.1.23., 44. o.).

43 XXX/XXX/EU irányelv (teljes szöveg).

44 XXX/XXX/EU irányelv (teljes szöveg).

kérelmeket alaposan megvizsgálják, azok tárgyában következetes határozatokat hozzanak, valamint ne válasszák szét az egy családhoz tartozókat.

(47) E rendeletben a családtag fogalommeghatározásának ki kell terjednie a kérelmező testvérére vagy testvéreire. A testvérek egyesítése különösen fontos a kérelmezők beilleszkedési esélyeinek javítása, ezáltal pedig a jogellenes mozgások csökkentése szempontjából. A családtagra vonatkozó fogalommeghatározás hatókörének tükröznie kell továbbá a jelenlegi migrációs tendenciákat, melyek azt mutatják, hogy a kérelmezők gyakran hosszú ideig tartó átutazás után érkeznek a tagállamok területére. A fogalommeghatározásnak ezért magában kell foglalnia a származási országon kívül, de a tagállam területére történő megérkezés előtt létrejött családokat. A fogalommeghatározás hatókörének e korlátozott és célzott bővítése várhatóan hozzájárul majd a menedékkérők EU-n belüli jogellenes mozgásának csökkentéséhez.

(48) A család egysége és a gyermek mindenek felett álló érdeke elvének teljes körű tiszteletben tartása érdekében kötelező felelősségi kritériumnak kell tekinteni a kérelmező és a gyermeke, testvére vagy szülője közötti – a kérelmező terhességén vagy anyaságán, egészségi állapotán vagy idős korán alapuló – eltartotti viszony fennállását. Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a róla gondoskodni képes családtag vagy hozzátartozó másik tagállam területén való tartózkodását is kötelező felelősségi kritériumnak kell tekinteni. A kísérő nélküli kiskorúak olyan jogellenes mozgásának megakadályozása érdekében, amely nem szolgálja mindenek felett álló érdeküket – családtag vagy hozzátartozó hiányában – az a felelős tagállam, amely a kísérő nélküli kiskorú nemzetközi védelem iránti kérelmét először nyilvántartásba vette, kivéve, ha bizonyítást nyer, hogy ez nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét. A kísérő nélküli kiskorú másik tagállamba történő átszállítása előtt az átszállításról gondoskodó tagállamnak meg kell bizonyosodnia afelől, hogy a másik tagállam minden szükséges és alkalmas intézkedést megtesz a gyermek megfelelő védelmének biztosítása érdekében, különös tekintettel egy vagy több olyan képviselő gyors kijelölésére, aki a kiskorút megillető valamennyi jog tiszteletben tartását hivatott biztosítani. A kísérő nélküli kiskorúak átszállításáról szóló határozat meghozatala előtt kellő képesítéssel és szakértelemmel rendelkező alkalmazottaknak kell megvizsgálniuk a gyermek mindenek felett álló érdekét.

(49) A bizonyításra vonatkozó szabályoknak lehetővé kell tenniük az eddiginél gyorsabb családegyesítést. E célból egyértelművé kell tenni, hogy olyan esetekben, amikor a közvetett bizonyíték koherens, ellenőrizhető és kellően részletes a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó felelősség megállapításához, nincs szükség formális bizonyítékra, például eredeti igazoló dokumentumokra és DNS-vizsgálatra.

(50) Amennyiben a személyek oklevéllel vagy egyéb képesítéssel rendelkeznek, az oklevél kiállításának helye szerinti tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért. Ez biztosítja a kérelem gyors megvizsgálását abban a tagállamban, amellyel a kérelmező az oklevélből adódóan érdemi kapcsolatban áll.

(51) Tekintettel arra, hogy egy tagállamnak felelősnek kell maradnia a területére szabálytalanul belépő személyért, figyelembe kell venni azt a helyzetet is, amikor az adott személy kutatási-mentési műveletet követően érkezik a területre. Lehetővé kell tenni az e felelősségi kritériumtól való eltérést abban az esetben, ha egy tagállam olyan személyeket helyezett át, akik egy másik tagállam külső határát lépték át szabálytalanul vagy kutatási-mentési műveletet követően. Ilyen helyzetben az

áthelyezési céltagállam a felelős, ha az érintett személy nemzetközi védelemért folyamodik.

(52) Bármely tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy – elsősorban humanitárius és kivételes okokból – eltérjen a felelősségi kritériumoktól a családtagok, hozzátartozók és a kérelmezővel egyéb családi kapcsolatban álló személyek egyesítése érdekében, és akkor is megvizsgálja a hozzá vagy másik tagállamhoz benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha annak megvizsgálásáért az e rendeletben megállapított kötelező kritériumok szerint nem felelős.

(53) Az e rendeletben meghatározott eljárások tiszteletben tartásának biztosítása, a rendelet hatékony alkalmazását gátló akadályok elhárítása, és különösen a szökés és a tagállamok közötti jogellenes mozgások megelőzése érdekében az eljárással összefüggésben egyértelmű kötelezettségeket kell megállapítani a kérelmezőre nézve, amelyekről időben és megfelelően tájékoztatni kell őt. E jogi kötelezettségek megsértésének megfelelő és arányos eljárási következményekkel kell járnia mind a kérelmező, mind a rá vonatkozó befogadási feltételek tekintetében. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának megfelelően annak a tagállamnak, ahol ilyen kérelmező tartózkodik, minden esetben gondoskodnia kell a szóban forgó személy közvetlen anyagi szükségleteinek kielégítéséről.

(54) Azon lehetőség korlátozása érdekében, hogy a kérelmezők magatartása a felelősség megszűnéséhez vagy egy másik tagállamra való átszállásához vezethessen, törölni kell azokat a szabályokat, amelyek lehetővé teszik a felelősség megszűnését vagy átszállását abban az esetben, ha a személy a kérelem vizsgálata során legalább három hónapra elhagyja a tagállamok területét, vagy a felelős tagállamba történő átszállítás elkerülése érdekében több mint 18 hónapra megszökik. A szabályok kijátszásának és az eljárás akadályozásának elkerülése érdekében abban az esetben is törölni kell a felelősség átszállására vonatkozó szabályt, amikor az értesítő tagállam nem tartotta be a visszavételi értesítés megküldésére vonatkozó határidőt. Azokban az esetekben, amikor egy személy szabálytalanul lépett be egy tagállamba és nem nyújtott be menedékjog iránti kérelmet, meg kell hosszabbítani azt az időszakot, amelynek elteltével az adott tagállam felelőssége megszűnik, és az a másik tagállam válik felelőssé, ahol az adott személy ezt követően kérelmet nyújt be, ezáltal tovább ösztönözve az érintett személyeket a szabályok betartására és az első belépés helye szerinti tagállamban történő kérelmezésre, tehát korlátozva a jogellenes mozgásokat, valamint javítva a közös európai menekültügyi rendszer általános hatékonyságát.

(55) A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásának elősegítése érdekében a kérelmezőt személyesen meg kell hallgatni, kivéve, ha a kérelmező megszökött, indokolatlanul nem jelent meg a meghallgatáson, vagy elegendő információt nyújtott be a felelős tagállam meghatározásához. Amint a nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvántartásba veszik, a kérelmezőt tájékoztatni kell mindenekelőtt e rendelet alkalmazásáról, arról a tényről, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása objektív kritériumokon alapul, valamint az e rendelet szerinti jogairól és kötelezettségeiről, illetve utóbbiak be nem tartásának következményeiről.

(56) Az érintett személyek jogainak hatékony védelme érdekében jogi biztosítékokat és hatékony jogorvoslati eszközöket kell biztosítani a felelős tagállamba történő átszállításról szóló határozatokkal kapcsolatban, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összhangban. A nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében az ilyen határozatok elleni hatékony jogorvoslatnak egyaránt ki kell

terjednie e rendelet alkalmazásának, valamint az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelybe a kérelmezőt átszállítják. A hatékony jogorvoslat hatályát annak értékelésére kell korlátozni, hogy fennáll-e a veszélye annak, hogy sérül a kérelmező családi élet tiszteletben tartásához való joga, a gyermek jogai, vagy az embertelen vagy megalázó bánásmód tilalma.

(57) E rendelet zökkenőmentes alkalmazásának megkönnyítése érdekében a tagállamoknak a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás lezárását követően minden esetben regisztrálniuk kell a felelős tagállamot az Eurodacban, ideértve azokat az eseteket is, amikor a felelősség az átvételi megkeresések küldésére vagy megválaszolására, illetve az átszállításra vonatkozó határidők be nem tartásának a következménye, valamint azokat az eseteket, amikor az első kérelem helye szerinti tagállam válik felelőssé, vagy az elsődlegesen felelős tagállamba történő átszállítás nem hajtható végre olyan rendszerszintű hiányosságok miatt, amelyek az embertelen vagy megalázó bánásmód kockázatát vetik fel, és ezért egy másik tagállam válik felelőssé.

(58) A gyors felelősségmeghatározás érdekében észszerűsíteni és csökkenteni kell az átvételi megkeresések küldésére és megválaszolására, a visszavételi értesítések küldésére, valamint a jogorvoslati kérelmek benyújtására és elbírálására vonatkozó határidőket.

(59) A kérelmezők őrizetbe vételét és őrizetben tartását azon alapvető elvvel összhangban kell alkalmazni, hogy senki sem tartható őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy nemzetközi védelmet kér. Az őrizetnek a lehető legrövidebb időtartamra kell korlátozódnia, és tiszteletben kell tartania a szükségesség és az arányosság elvét, tehát alkalmazása csak végső eszközként engedélyezett. A kérelmezők őrizetbe vételének és őrizetben tartásának összhangban kell lennie a genfi egyezmény 31. cikkével. Az őrizetben tartott személyekre vonatkozó, e rendeletben meghatározott eljárásokat a lehető legrövidebb határidőn belül, prioritásként kell alkalmazni. Az őrizettel kapcsolatos általános biztosítékokat és az őrizetben tartás körülményeit illetően a tagállamoknak adott esetben a XXX/XXX/EU irányelv [*a befogadási feltételekről szóló irányelv*] rendelkezéseit az e rendelet alapján őrizetben tartott személyekre is alkalmazniuk kell.

(60) A menekültügyi rendszerek elégtelen működése vagy összeomlása – amit gyakran a rájuk nehezedő rendkívüli nyomás idéz elő vagy súlyosbít – veszélyeztetheti az e rendelet által létrehozott rendszer gördülékeny működését, aminek eredményeként felmerülhet annak kockázata, hogy sérülnek a kérelmezőknek az uniós menekültügyi vívmányokban és az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott jogai, valamint más nemzetközi emberi jogok és a menekültjogok.

(61) Az 1560/2003/EK bizottsági rendelettel[45] összhangban a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamba történő átszállítás önkéntes alapon is történhet, ellenőrzött útnak indítás formájában vagy kísérettel. A tagállamoknak elő kell segíteniük az önkéntes átadást az érintett személy megfelelő tájékoztatása révén, továbbá biztosítaniuk kell, hogy a felügyelt vagy kísérettel történő átszállítás humánus módon, az alapvető jogok és az emberi méltóság, valamint a gyermek mindenek felett

[45] A Bizottság 1560/2003/EK rendelete (2003. szeptember 2.) egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szempontok és eljárási szabályok megállapításáról szóló 343/2003/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról (HL L 222., 2003.9.5., 3. o.).

álló érdekének maradéktalan tiszteletben tartásával és a releváns, különösen a humanitárius okból történő átszállításra vonatkozó ítélkezési gyakorlat maximális figyelembevételével valósuljon meg.

(62) Az egyértelmű és hatékony áthelyezési eljárás biztosítása érdekében konkrét szabályokat kell megállapítani a kedvezményezett és a hozzájáruló tagállamra vonatkozóan. Az áthelyezési célú átszállításokra az e rendeletben meghatározott, átszállításokra vonatkozó szabályokat és biztosítékokat kell alkalmazni, kivéve, ha azok az eljárás szempontjából nem relevánsak.

(63) Azon tagállamok számára, amelyek szolidaritási intézkedésként áthelyezést hajtanak végre, pénzügyi támogatást kell nyújtani az uniós költségvetésből. Annak ösztönzése érdekében, hogy a tagállamok előnyben részesítsék a kísérő nélküli kiskorúak áthelyezését, az ilyen áthelyezésekhez nagyobb összegű hozzájárulást kell biztosítani.

(64) A tagállamok előmozdíthatják e rendelet alkalmazását, és fokozhatják annak hatékonyságát olyan kétoldalú megállapodások megkötése révén, amelyek az illetékes szerveik közötti kapcsolattartás javítására, az eljárások lerövidítésére, az átvételi megkeresések, illetve a visszavételi értesítések feldolgozásának egyszerűsítésére vagy az átszállítási eljárások meghatározására irányulnak.

(65) A felelős tagállam meghatározása tekintetében biztosítani kell a 604/2013/EU rendeletben és az e rendeletben meghatározott rendszer közötti folyamatosságot. Hasonlóképpen biztosítani kell az összhangot e rendelet és az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] között.

(66) Az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos összes kérdést illető gyakorlati együttműködés és információcsere előmozdítása – többek között gyakorlati estközök és iránymutatás kidolgozása – érdekében létre kell hozni az illetékes tagállami hatóságok hálózatát, amelynek tevékenységét az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége segíti.

(67) Az (EU) XXX/XXX rendelettel [*Eurodac-rendelet*] létrehozott Eurodac rendszer működésének elő kell mozdítania e rendelet alkalmazását.

(68) A 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[46] szerint létrehozott Vízuminformációs Rendszer működésének és különösen az említett rendelet 21. és 22. cikke végrehajtásának elő kell mozdítania e rendelet alkalmazását.

(69) Az e rendelet hatálya alá tartozó személyekkel kapcsolatos bánásmód tekintetében a tagállamokat kötik a nemzetközi jogi okmányokból eredő kötelezettségeik, ideértve az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatát is.

(70) E rendelet alkalmazásában a személyes adatok tagállamok általi kezelésére az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet[47] alkalmazandó. A tagállamoknak megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtása révén kell biztosítaniuk és igazolniuk, hogy az adatkezelés az említett rendelettel, valamint e rendeletnek az adatkezelési követelményeket meghatározó rendelkezéseivel összhangban történik.

---

[46] Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (HL L 218., 2008.8.13., 60. o.).

[47] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

Ezen intézkedéseknek garantálniuk kell az e rendelet alapján kezelt személyes adatok biztonságát, és mindenekelőtt a jogellenes vagy jogosulatlan hozzáférés, közzététel vagy megváltoztatás megelőzését, illetve a kezelt személyes adatok elvesztésének elkerülését. Minden tagállam illetékes felügyeleti hatóságának vagy hatóságainak nyomon kell követniük a személyes adatok érintett hatóságok általi kezelésének jogszerűségét, ideértve a biztonsági ellenőrzéseket végrehajtó illetékes hatóságoknak történő adattovábbítást is.

(71) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Bizottságra. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[48] megfelelően kell gyakorolni.

(72) A vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazásával kell elfogadni a kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozó adatcsere formanyomtatványát, a kísérő nélküli kiskorúakra és az eltartott személyekre vonatkozó konzultáció és adatcsere egységes feltételeit, az átvételi megkeresések és a visszavételi értesítések előkészítésének és benyújtásának egységes feltételeit, a bizonyítékok és közvetett bizonyítékok releváns elemeit felsoroló két jegyzéket és azok rendszeres felülvizsgálatát, a *laissez-passer*-t, az átszállításokra vonatkozó konzultáció és adatcsere egységes feltételeit, az átszállítást megelőző adatcsere formanyomtatványát, az egységes egészségügyi bizonyítványt, az átszállítandó személy egészségügyi adataival kapcsolatos, átszállítást megelőző információcsere egységes feltételeit és gyakorlati szabályait, valamint a megkeresések továbbítására használt biztonságos elektronikus csatornákat.

(73) A Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia a tagállamokban kialakult migrációs nyomás miatt kellően indokolt és sürgős esetekben.

(74) A kiegészítő szabályok meghatározása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a kísérő nélküli kiskorú családtagjainak vagy hozzátartozóinak azonosításáról, az igazolt családi kapcsolat fennállásának megállapítására vonatkozó feltételekről, az arra vonatkozó értékelés kritériumairól, hogy adott hozzátartozó képes-e gondoskodni a kísérő nélküli kiskorúról, ideértve azt a helyzetet, amikor a kísérő nélküli kiskorú családtagjai, testvérei vagy hozzátartozói különböző tagállamokban tartózkodnak, az eltartotti viszony értékelésének elemeiről, az arra vonatkozó értékelés kritériumairól, hogy adott személy képes-e gondoskodni egy eltartott személyről, valamint az arra vonatkozó értékelés során figyelembe veendő elemekről, hogy adott személy képtelen-e hosszú ideig utazni. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatásköreinek gyakorlása keretében a Bizottság nem lépheti túl a gyermek mindenek felett álló érdekének e rendeletben meghatározott terjedelmét. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kézhez kap minden dokumentumot, és szakértőik

[48] Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(75) A 604/2013/EU rendeletet számos ponton jelentősen módosítani kell. Az áttekinthetőség érdekében az említett rendeletet célszerű hatályon kívül helyezni.

(76) E rendelet alkalmazásának hatékony nyomon követése szükségessé teszi a rendelet alkalmazásának rendszeres időközönkénti értékelését.

(77) E rendelet tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és betartja azokat az elveket, amelyeket különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája elismer. E rendelet biztosítani kívánja mindenekelőtt a Charta 18. cikke szerinti menedékjog, valamint az 1., 4., 7., 24. és 47. cikkében elismert jogok maradéktalan tiszteletben tartását. E rendelet ezért ennek megfelelően alkalmazandó.

(78) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a valamely harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó kritériumok és mechanizmusok megállapítását, valamint a migrációs nyomással járó helyzet tagállamok általi kezelését elősegítő szolidaritási mechanizmus létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e rendelet terjedelme és hatása miatt az jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően e rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(79) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet III., V. és VII. része az Európai Közösség és a Dán Királyság közötti, a Dániában vagy az Európai Unió egy másik tagállamában benyújtott menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról, valamint a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló megállapodás[49] 3. cikke értelmében módosításnak minősül, Dániának a módosítások elfogadásakor vagy az azt követő 30 napon belül értesítenie kell a Bizottságot arról a döntéséről, hogy végrehajtja-e e módosítások tartalmát.

(80) [Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország bejelentette, hogy részt kíván venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában.]

VAGY

(81) [Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

[49] HL L 66., 2006.3.8., 38. o.

(82) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet III., V. és VII. része új jogszabálynak minősül az Európai Közösség, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, a tagállamok egyikében, illetve Izlandon vagy Norvégiában benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálására illetékes állam meghatározására vonatkozó kritériumokról és mechanizmusokról szóló megállapodás[50] mellékletének hatálya alá tartozó területen.

(83) Svájc tekintetében e rendelet III., V. és VII. része az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodás[51] 1. cikkének rendelkezéseit módosító, illetve azokra épülő jogi aktusnak vagy intézkedésnek minősül.

(84) Liechtenstein tekintetében e rendelet III., V. és VII. része az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodás 1. cikkének rendelkezéseit módosító, illetve azokra épülő jogi aktusnak vagy intézkedésnek minősül, amely megállapodásra az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv[52] 3. cikke hivatkozik,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. RÉSZ

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Cél és tárgy

A szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elvével, és a kölcsönös bizalom erősítésének célkitűzésével összhangban, ez a rendelet:

a) közös keretet határoz meg a menekültügy és a migráció kezelésére az Unióban;

b) szolidaritási mechanizmust hoz létre;

c) megállapítja a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételeket és eljárási szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

---

50 HL L 93., 2001.4.3., 40. o.

51 HL L 53., 2008.2.27., 5. o.

52 HL L 160., 2011.6.18., 37. o.

a) „harmadik országbeli állampolgár”: az a személy, aki a Szerződés 20. cikkének (1) bekezdése értelmében nem az Unió polgára, és aki nem rendelkezik az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet[53] 2. cikkének 5. pontjában meghatározott, az uniós jog szerinti szabad mozgáshoz való joggal;

b) „nemzetközi védelem iránti kérelem” vagy „kérelem”: harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által valamely tagállamhoz előterjesztett kérelem, amely a menekült jogállás, illetve az oltalmazotti jogállás kérelmezéseként értelmezhető.

c) „kérelmező”: harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy – beleértve az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi és migrációs válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről szóló rendelet*] alapján azonnali védelemben részesülő személyt is –, akinek a nemzetközi védelem iránti kérelme tekintetében nem hoztak határozatot vagy olyan határozatot hoztak, amely az érintett tagállamban jogorvoslat tárgyát képezi vagy képezheti még, függetlenül attól, hogy a kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelettel [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] összhangban jogosult-e a tagállam területén maradni, vagy lehetőséget kap-e erre;

d) „nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálása”: a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatóságának vagy megalapozottságának – az (EU) XXX/XXX rendelettel [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] és az (EU) XXX/XXX rendelettel [*a kvalifikációs rendelet*] összhangban történő – vizsgálata, a felelős tagállam e rendelet szerinti meghatározására irányuló eljárások kivételével;

e) „nemzetközi védelem iránti kérelem visszavonása”: a nemzetközi védelem iránti kérelem hallgatólagos vagy kifejezett visszavonása az (EU) XXX/XXX rendeletnek [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] megfelelően;

f) „nemzetközi védelemben részesülő személy”: az a harmadik országbeli állampolgár, vagy hontalan személy, akinek a számára biztosították az (EU) XXX/XXX rendelet [*a kvalifikációs rendelet*] 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott nemzetközi védelmet;

g) „családtag”: amennyiben a család már azelőtt is létezett, hogy a kérelmező vagy családtag megérkezett a tagállamok területére, a kérelmezőnek a tagállamok területén tartózkodó alábbi családtagjai:

   i. a kérelmező házastársa vagy vele tartós, nem házastársi kapcsolatban élő élettársa, amennyiben az érintett tagállam harmadik országok állampolgáraira vonatkozó jogszabályai vagy gyakorlata a házasságot nem kötött párokat a házastársakhoz hasonló elbánásban részesíti,

   ii. az első franciabekezdésben említett pár vagy a kérelmező kiskorú gyermekei, feltéve, hogy nem házasok, és függetlenül attól, hogy házasságban vagy házasságon kívül születtek, vagy a nemzeti jogszabályok értelmében örökbe fogadták őket,

   iii. amennyiben a kérelmező kiskorú és nem házas, abban az esetben az édesapja, édesanyja vagy az érte jogszabály szerint vagy az azon tagállam gyakorlata szerint felelős egyéb felnőtt, amelyben a felnőtt tartózkodik,

[53] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o.).

iv. amennyiben a nemzetközi védelemben részesülő személy kiskorú és nem házas, abban az esetben az édesapja, édesanyja vagy az érte jogszabály szerint vagy az azon tagállam gyakorlata szerint felelős egyéb felnőtt, amelyben a nemzetközi védelemben részesülő személy tartózkodik;

v. a kérelmező testvére vagy testvérei;

h) „hozzátartozó”: a kérelmezőnek a tagállam területén tartózkodó felnőtt nagynénje, nagybátyja, vagy nagyszülője, függetlenül attól, hogy a kérelmező házasságban vagy házasságon kívül született-e, vagy nemzeti jogszabályok értelmében örökbe fogadták-e;

i) „kiskorú”: 18. életévét be nem töltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy;

j) „kísérő nélküli kiskorú”: az a kiskorú, aki az érintett tagállam joga vagy gyakorlata szerint érte felelős felnőtt kísérete nélkül lépett a tagállamok területére, mindaddig, amíg ilyen felnőtt tényleges felügyelete alá nem kerül; idetartozik azon kiskorú is, aki a tagállamok területére történt belépést követően maradt felügyelet nélkül;

k) „képviselő”: az a személy vagy szervezet, akit vagy amelyet az illetékes szervek a kísérő nélküli kiskorú támogatására és képviseletére jelölnek ki azzal a céllal, hogy az e rendeletben előírt eljárások során biztosítsa a gyermek mindenek felett álló érdekét, valamint szükség esetén jognyilatkozatot tegyen a kiskorú nevében.

l) „tartózkodásra jogosító engedély”: olyan engedély, amelyet valamely tagállam hatóságai bocsátanak ki, engedélyezve egy harmadik országbeli állampolgárnak vagy egy hontalan személynek, hogy az állam területén tartózkodjon, ideértve azokat az okmányokat, amelyek az átmeneti védelmi intézkedések alapján, illetve a kiutasítás végrehajtását gátló körülmények megszűnéséig a területén való maradást engedélyezik, kivéve a felelős tagállam meghatározásához e rendelet szerint szükséges időszak alatt, vagy nemzetközi védelem, illetve tartózkodási engedély iránti kérelem elbírálása idején kibocsátott vízumokat és tartózkodási engedélyeket;

m) „vízum”: valamely tagállam engedélye vagy határozata, amely az átutazáshoz vagy az adott tagállam vagy több tagállam területén való tartózkodás céljából történő belépéshez szükséges, többek között az alábbiak:

i. a tagállam nemzeti jogával vagy az uniós joggal összhangban kiadott engedély vagy határozat, amely az adott tagállam területén való 90 napnál hosszabb tartózkodás céljából történő belépéshez szükséges,

ii. a tagállam nemzeti jogával vagy az uniós joggal összhangban kiadott engedély vagy határozat, amely átutazási célú belépéshez vagy az adott tagállam területén való, 180 napos időszakon belül legfeljebb 90 napos tervezett tartózkodáshoz szükséges;

iii. a tagállamok egy vagy több repülőterének nemzetközi tranzitterületén történő áthaladásra jogosító engedély vagy határozat;

n) „oklevél vagy képesítés”: valamely oktatási intézmény által, a tagállamok nemzeti jogával, illetve közigazgatási gyakorlatával összhangban működtetett, az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszerének 2. szintjével legalább egyenértékű, elismert állami vagy regionális oktatási vagy szakképzési programban folytatott legalább három hónapos tanulmányokat követően szerzett oklevél vagy képesítés;

o) „oktatási intézmény”: bármely típusú állami vagy magán oktatási vagy szakképzési intézmény, amely valamely tagállamban letelepedett és az adott tagállam elismeri, vagy a nemzeti jog szerint elismertnek minősül, vagy amelynek képzéseit vagy tanfolyamait a nemzeti jognak, illetve közigazgatási gyakorlatnak megfelelően elismerik;

p) „szökés”: a kérelmező olyan cselekménye, amely következében nem áll többé az illetékes közigazgatási vagy igazságügyi hatóságok rendelkezésére, például azáltal, hogy az illetékes hatóságok engedélye nélkül, nem rajta kívül álló okok miatt elhagyja a tagállam területét;

q) „szökés veszélye”: a nemzeti jog által meghatározott, objektív kritériumokon alapuló olyan konkrét indokok és körülmények megléte egy egyedi esetben, amelyek alapján feltételezhető, hogy egy átszállításra irányuló eljárás hatálya alá tartozó kérelmező megszökhet;

r) „kedvezményezett tagállam”: migrációs nyomás vagy kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások esetén –az e rendelet IV. részének I–III. fejezetében foglaltak szerint – biztosítandó szolidaritási intézkedéseket igénybe vevő tagállam;

s) „hozzájáruló tagállam”: az a tagállam, amely hozzájárul vagy köteles hozzájárulni a kedvezményezett tagállam számára – az e rendelet IV. részének I–III. fejezetében foglaltak szerint – biztosítandó szolidaritási intézkedésekhez;

t) „szponzoráló tagállam”: az a tagállam, amely vállalja, hogy a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat egy másik tagállam nevében visszaküldi, és biztosítja az e rendelet 55. cikkében említett visszaküldési szponzorálást;

u) „áthelyezés”: harmadik ország állampolgárának vagy hontalan személynek a kedvezményezett tagállam területéről a hozzájáruló tagállam területére történő átszállítása;

v) „kutatási-mentési művelet”: a tengeri felkutatásról és mentésről szóló, 1979. április 27-én a németországi Hamburgban elfogadott 1979. évi nemzetközi egyezményben említett kutatási-mentési műveletek;

w) „migrációs nyomás”: olyan helyzet, amikor egy tagállam földrajzi elhelyezkedése és harmadik országokban bekövetkezett, migrációs mozgásokat eredményező egyedi fejlemények következtében nagy számú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érkezik, vagy fennáll az ilyen érkezések kockázata – ideértve a kutatási-mentési műveleteket követő érkezéseket is –, amely nyomás alá helyezi még a megfelelően felkészült menekültügyi és befogadási rendszereket is, és azonnali fellépést tesz szükségessé;

x) „áttelepített vagy befogadott menekült”: olyan személy, akinek a befogadását valamely tagállam elvállalta az (EU) XXX/XXX rendelet [*az uniós áttelepítési keretről szóló rendelet*] alapján vagy az említett rendelet keretén kívüli nemzeti áttelepítési program keretében;

y) „Menekültügyi Ügynökség”: az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége, amelyet az (EU) XXX/XXX rendelet [*Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége*] hozott létre;

z) „kiutasítási határozat”: közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét megállapítja vagy kimondja, és – a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi

irányelvet tiszteletben tartva– visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki[54];

aa) „jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár”: olyan harmadik országbeli állampolgár, aki az (EU) 2016/399 rendelet 6. cikkében meghatározott beutazási feltételeknek vagy az adott tagállamban érvényes egyéb beutazási, tartózkodási vagy letelepedési feltételeknek nem vagy már nem felel meg.

II. RÉSZ

A MENEKÜLTÜGY ÉS A MIGRÁCIÓ KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ KÖZÖS KERET

3. cikk

A menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó átfogó megközelítés

Az Unió és a tagállamok a menekültügy és a migráció kezelése terén átfogó megközelítés alapján hoznak intézkedéseket. A menekültügy és a migráció kezelését érintő valamennyi migrációs útvonallal foglalkozó, átfogó megközelítés az alábbi elemekből áll:

a) kölcsönösen előnyös partnerségek és szoros együttműködés az érintett harmadik országokkal, beleértve a nemzetközi védelemre szoruló harmadik országbeli állampolgárok és azon személyek legális beutazási lehetőségeit, akik számára egyéb okból engedélyezték a tagállamokban való jogszerű tartózkodást, az irreguláris migráció kiváltó okainak kezelését, a nagyszámú védelemre szoruló migránst és menekültet befogadó partnerek támogatását, valamint azok határigazgatási, menekültügyi, migrációkezelési, és az irreguláris migráció és a migránscsempészés megelőzésére és leküzdésére való kapacitásainak fejlesztését, valamint a visszafogadással kapcsolatos együttműködés fokozását;

b) szoros együttműködés és kölcsönös partnerség az uniós intézmények és szervek, a tagállamok és a nemzetközi szervezetek között;

c) a közös vízumpolitika teljes körű végrehajtása;

d) az irreguláris migráció hatékony kezelése és megelőzése;

e) az Unió külső határainak hatékony igazgatása az európai integrált határigazgatás alapján;

f) a tengerből kimentett személyekre vonatkozóan a nemzetközi és az uniós jogban meghatározott kötelezettségek teljes körű tiszteletben tartása;

g) az Unió területén biztosított nemzetközi védelem megadására és visszavonására, valamint harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek menekültként vagy oltalmazottként való elismerésére vonatkozó eljárásokhoz való hozzáférés;

h) a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása a közös felelősség és a szolidaritási szabályok és mechanizmusok alapján;

i) a kérelmezők számára megfelelő befogadási feltételek biztosítása;

[54] Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

j) a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésének hatékony igazgatása;

k) hatékony intézkedések a tagállamokban nemzetközi védelemben részesülő személyek beilleszkedésének ösztönzésére és támogatására;

l) az irreguláris migrációt és az Unión belüli jogellenes tartózkodást, így az illegális foglalkoztatást elősegítő tényezők visszaszorítását és kezelését célzó intézkedések;

m) az uniós szinten létrehozott operatív eszköztár, nevezetesen az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, a Menekültügyi Ügynökség, az eu-LISA és az Europol, valamint a nagyméretű informatikai rendszerekkel foglalkozó ügynökség teljes körű kiépítése és alkalmazása;

n) a felkészültség és a válságkezelés európai keretének teljes körű végrehajtása.

4. cikk

Az integrált szakpolitikai döntéshozatal elve

(1) Az Unió és a tagállamok biztosítják a menekültügy és migráció kezelésére vonatkozó szakpolitikák koherenciáját, beleértve e szakpolitikák belső és külső elemeit is.

(2) Az Unió és a tagállamok saját hatáskörükön belül felelősek a menekültügy és migráció kezelésére vonatkozó szakpolitikák végrehajtásáért.

(3) Az uniós ügynökségek támogatásával a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 3. cikkben említett átfogó megközelítést szem előtt tartva képesek legyenek a menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó szakpolitikák hatékony végrehajtására, ideértve azt is, hogy rendelkezzenek a szükséges humán és pénzügyi erőforrásokkal és infrastruktúrával.

5. cikk

A szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elve

(1) Kötelezettségeik teljesítése során a tagállamok tiszteletben tartják a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elvét, és szem előtt tartják az Unió menekültügy és migráció kezelésére vonatkozó szakpolitikáinak hatékony működéséhez fűződő közös érdeket. A tagállamok:

a) olyan, a menekültügy és a migráció kezelésére szolgáló nemzeti rendszereket alakítanak ki és tartanak fenn, amelyek hozzáférést biztosítanak a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárásokhoz, ezt a védelmet megadják a rászorulóknak, valamint gondoskodnak a jogellenesen tartózkodó személyek visszaküldéséről;

b) az érintett harmadik országokkal szoros együttműködésben és partnerségben meghoznak minden – többek között a migránscsempészés megelőzése és az ellene folytatott küzdelem tekintetében – szükséges és arányos intézkedést a tagállamok területére irányuló irreguláris migráció visszaszorítása és megelőzése érdekében;

c) helyesen és gyorsan alkalmazzák nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó szabályokat,

valamint szükség esetén – a III. rész I–VI. fejezete szerint – végrehajtják a felelős tagállamba történő átszállítást;

d) a IV. rész I-III. fejezetében foglalt szükségletek alapján szolidaritási hozzájárulások formájában támogatást nyújtanak más tagállamoknak;

e) meghoznak valamennyi észszerű és arányos intézkedést a tagállamok közötti jogellenes mozgások megelőzése és korrigálása érdekében.

(2) Az Uniónak az (EU) XXX/XXX rendelettel [*Menekültügyi és Migrációs Alap*] és az (EU) XXX/XXX rendelettel [*Integrált Határigazgatási Alap*] összhangban pénzügyi és operatív támogatást nyújt a kötelezettségek végrehajtásához.

6. cikk

A migrációs helyzet irányítása és nyomon követése

(1) A Bizottság európai menekültügyi és migrációkezelési stratégiát fogad el, amely stratégiai megközelítésbe helyezi a menekültügy és a migráció uniós szintű kezelését, és a menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó szakpolitikáknak az e részben meghatározott elvekkel összhangban történő végrehajtására vonatkozik. A Bizottság a stratégiát megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(2) Az európai menekültügyi és migrációkezelési stratégia az alábbiakat tartja szem előtt:

a) a tagállamok e cikk (3) bekezdésében említett nemzeti stratégiái;

b) az uniós migrációs felkészültségi és válságkezelési mechanizmusról szóló XXX bizottsági ajánlás (a továbbiakban: migrációs felkészültségi és válságkezelési terv) alapján a Bizottság által gyűjtött információk; az e keret alapján kiadott jelentések, valamint a migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózat tevékenységei;

c) az uniós ügynökségek vonatkozó jelentései és elemzései;

d) a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus keretében – az 1053/2013/EU rendelet[55] 4. cikkének megfelelően – végzett értékelések során gyűjtött információk.

(3) A tagállamoknak rendelkezniük kell olyan nemzeti stratégiákkal, amelyek biztosítják a menekültügy és migráció hatékony kezelésének az e paktumban foglalt elveknek megfelelő megvalósításához szükséges kapacitást. E stratégiáknak magukban kell foglalniuk a nemzeti szintű vészhelyzeti tervezést, figyelembe véve az (EU) XXX/XXX rendelet [*Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége*], az (EU) 2019/1896 rendelet[56] (Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség), és az XXX/XXX/EU irányelv [*a befogadási feltételekről szóló irányelv*] szerinti vészhelyzeti tervezést, valamint a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv

[55] A Tanács 1053/2013/EU rendelete (2013. október 7.) a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoringmechanizmus létrehozásáról és a végrehajtó bizottságnak a Schengent Értékelő és Végrehajtását Felügyelő Állandó Bizottság létrehozásáról szóló 1998. szeptember 16-i határozatának hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2013.11.6., 27. o.).

[56] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

keretében kiadott bizottsági jelentéseket. E nemzeti stratégiáknak információkat kell tartalmazniuk arról, hogy a tagállamok nemzeti szinten hogyan hajtják végre az ebben a részben meghatározott elveket és az azokból eredő jogszabályi kötelezettségeket. Szem előtt kell tartaniuk az egyéb vonatkozó stratégiákat és a – különösen az (EU) XXX/XXX rendelet [*Menekültügyi és Migrációs Alap*] és az (EU) XXX/XXX rendelet [*Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége*] szerinti – meglévő támogatási intézkedéseket, valamint összhangban kell lenniük az (EU) 2019/1896 rendelet 8. cikkének (6) bekezdésének megfelelően létrehozott, az integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiákkal, és ki kell egészíteniük azokat. E stratégiákban figyelembe kell venni továbbá az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által végzett nyomon követés eredményeit, valamint az 1053/2013/EU tanácsi rendelettel és az (EU) XXX/XXX rendelet [*az előszűrésről szóló rendelet*] 7. cikkével összhangban végzett értékelések eredményeit is.

(4) A Bizottság évente migrációkezelési jelentést fogad el, amelyben felvázolja a migrációs helyzet várható alakulását, valamint az Unió és a tagállamok felkészültségét. A kutatási-mentési műveletek által generált migrációs áramlások esetében a Bizottság konzultációt folytat az érintett tagállamokkal, és a jelentésben ismerteti a rövid távra előrejelzett partra szállítások teljes számát, valamint az ahhoz szükséges szolidaritási válaszintézkedéseket, hogy a partra szállítás helye szerinti tagállamok az áthelyezés, valamint a kapacitásépítés, az operatív támogatás és a külső dimenzió területén tett intézkedések révén hozzájárulást kapjanak a szükségleteikhez. A jelentés azt is jelzi, hogy konkrét tagállamok küzdenek-e kapacitással kapcsolatos kihívásokkal a területükön tartózkodó kiszolgáltatott helyzetben lévő harmadik országbeli állampolgárok jelenléte miatt, valamint tartalmazza a (3) bekezdésben felsorolt, a nyomon követésre vonatkozó jelentéstétel eredményeit, beleértve a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv keretében összegyűjtött információkat, és adott esetben javításokra tesz javaslatot.

(5) A tagállamok legkésőbb [e rendelet hatálybalépése után egy évvel]-ig kidolgozzák nemzeti stratégiáikat. Az első európai menekültügyi és migrációkezelési stratégiát legkésőbb [e rendelet hatálybalépése után 18 hónappal]-ig, az első migrációkezelési jelentést pedig legkésőbb [e rendelet hatálybalépése után egy évvel]-ig kell elfogadni.

(6) A Bizottság a tagállamok, az Európai Külügyi Szolgálat, a Menekültügyi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, az Europol és az Alapjogi Ügynökség által szolgáltatott jó minőségű adatokon és információkon, és különösen a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv és annak hálózata keretében gyűjtött információkon alapuló rendszeres helyzetjelentések segítségével nyomon követi a migrációs helyzetet és tájékoztatást nyújt arról.

7. cikk

Együttműködés harmadik országokkal a visszaküldés és a visszafogadás megkönnyítése érdekében

(1) Amennyiben a Bizottság a 810/2009/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[57] 25a. cikkének (2) vagy (4) bekezdésével összhangban elvégzett elemzés és bármely egyéb rendelkezésre álló információ alapján úgy véli, hogy valamely harmadik ország nem kellőképpen működik együtt a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszafogadása terén, az említett rendelet 25a. cikke (5) bekezdésének sérelme nélkül jelentést nyújt be a Tanácsnak, amelyben adott esetben meghatározza, hogy – az Uniónak a harmadik országgal fenntartott általános kapcsolatait szem előtt tartva – mely intézkedéseket lehetne meghozni az e harmadik országgal folytatott együttműködés javítása érdekében.

(2) Ha a Bizottság helyénvalónak ítéli, jelentésében olyan intézkedéseket is meghatároz, amelyek célja a tagállamok közötti együttműködés elősegítése a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésének megkönnyítése érdekében.

(3) Az (1) bekezdésben említett jelentés alapján a Bizottság és a Tanács – saját hatáskörükön belül – mérlegelik a megfelelő intézkedéseket, szem előtt tartva az Uniónak a harmadik országgal fennálló általános kapcsolatait.

(4) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet e cikk végrehajtásáról.

[57] Az Európai Parlament és a Tanács 810/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

III. RÉSZ

A FELELŐS TAGÁLLAM MEGHATÁROZÁSÁRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK ÉS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ELVEK ÉS BIZTOSÍTÉKOK

8. cikk

A nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálására irányuló eljáráshoz való hozzáférés

(1) A tagállamok megvizsgálnak minden nemzetközi védelem iránti kérelmet, amelyet harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy valamely tagállam területén benyújt, ideértve a tagállam határát és a tranzitzónákat is. A kérelmet egyetlen tagállam vizsgálja meg, az a tagállam, amely a III rész II. fejezetében előírt feltételek szerint felelős.

(2) Amennyiben az e rendeletben felsorolt feltételek alapján egyetlen tagállam sem jelölhető ki felelősként, a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálásáért azon tagállam felelős, amelynél először vették nyilvántartásba azt.

(3) Amennyiben valamely tagállam nem szállíthat át egy kérelmezőt az elsődlegesen felelősnek kijelölt tagállamnak, mivel megalapozottan feltételezhető, hogy az adott tagállamban szisztematikus hiányosságok jelentkeznek a menekültügyi eljárás és a kérelmezőkre vonatkozó befogadási feltételek terén, aminek eredményeként az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód kockázata áll fenn, a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárást lefolytató tagállam tovább vizsgálja a III rész II. fejezetében meghatározott feltételeket annak megállapítása érdekében, hogy egy másik tagállam kijelölhető-e felelős tagállamnak.

Amennyiben valamely tagállam nem tudja végrehajtani az első albekezdés szerinti átszállítást egyetlen, a III rész II. fejezetében meghatározott feltételek alapján kijelölt tagállamba sem, illetve abba a tagállamba sem, amelyben a kérelmet elsőként nyilvántartásba vették, az eljárást lefolytató tagállam válik a felelős tagállammá.

(4) Ha nem került sor az (EU) XXX/XXX rendelet [*az előszűrésről szóló rendelet*] 11. cikkében előírt biztonsági ellenőrzés elvégzésére, a nemzetközi védelem iránti kérelem első nyilvántartásba vételének helye szerinti tagállam feladata, hogy a kérelem nyilvántartásba vételét követően – mielőtt alkalmazná a II. fejezetben vagy a III rész III. fejezetében foglalt rendelkezések szerinti, a felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételeket – a lehető leghamarabb megvizsgálja, hogy megalapozottan feltételezhető-e, hogy a kérelmező veszélyt jelent e tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére.

Ha sor került az (EU) XXX/XXX rendelet [*az előszűrésről szóló rendelet*] 11. cikkében előírt biztonsági ellenőrzés elvégzésére, a nemzetközi védelem iránti kérelem első nyilvántartásba vételének helye szerinti tagállamnak azonban alapos oka van megvizsgálni, hogy megalapozottan feltételezhető-e, hogy a kérelmező veszélyt jelent e tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére, az említett tagállam a kérelem nyilvántartásba vételét követően a lehető leghamarabb elvégzi a

vizsgálatot, mielőtt alkalmazná a II. fejezetben vagy a III rész III. fejezetében foglalt rendelkezések szerinti, a felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételeket.

Ha az (EU) XXX/XXX rendelet [*az előszűrésről szóló rendelet*] 11. cikkével vagy e bekezdés első és második albekezdésével összhangban elvégzett biztonsági ellenőrzés alapján megalapozottan feltételezhető, hogy a kérelmező veszélyt jelent a biztonsági ellenőrzést végző tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére, e tagállam a felelős tagállam.

(5) Mindegyik tagállam fenntartja a jogot, hogy az (EU) XXX/XXX rendeletben [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] megállapított szabályok és biztosítékok betartásával – biztonságos harmadik országba küldje a kérelmezőt.

9. cikk

A kérelmező kötelezettségei

(1) Ha valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nemzetközi védelem iránti kérelmet kíván benyújtani, a kérelmet az első belépés helye szerinti tagállamban kell benyújtani és nyilvántartásba venni.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, ha valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érvényes tartózkodási engedéllyel vagy érvényes vízummal rendelkezik, a kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani és nyilvántartásba venni, amely a tartózkodási engedélyt vagy vízumot kiadta.

Ha a nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtani kívánó harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy lejárt tartózkodási engedéllyel vagy vízummal rendelkezik, a kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani és nyilvántartásba venni, ahol az adott harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy tartózkodik.

(3) A kérelmező az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben teljes mértékben köteles együttműködni a tagállamok illetékes hatóságaival, különösen úgy, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb a 12. cikkben említett meghallgatás során benyújtja a rendelkezésére álló, a felelős tagállam meghatározása szempontjából releváns valamennyi adatot és információt. Ha kérelmezőnek a meghallgatás időpontjában nem áll módjában, hogy az általa szolgáltatott adatokat és információkat alátámasztó bizonyítékokat nyújtson be, az illetékes hatóság a 29. cikk (1) bekezdésében említett időszakon belül határidőt állapíthat meg az ilyen bizonyítékok benyújtására.

(4) A kérelmezőnek az alábbi területeken kell tartózkodnia:

a) a felelős tagállam meghatározásáig és adott esetben az átszállításra irányuló eljárás végrehajtásáig az (1) és a (2) bekezdésben említett tagállam területén;

b) a felelős tagállam területén;

c) az 57. cikk (9) bekezdése szerinti átszállítást követően az áthelyezési céltagállam területén.

(5) Ha a 32. cikk (2) bekezdésével, valamint az 57. cikk (8) bekezdésével összhangban a kérelmezőt értesítették az átszállítási határozatról, a kérelmező köteles teljesíteni az említett határozatot.

10. cikk

A kötelezettségek megszegésének következményei

(1) A kérelmező attól az időponttól kezdve, amikor értesítették a felelős tagállamba való átszállítását elrendelő határozatról, az XXX/XXX/EU irányelv [*a befogadási feltételekről szóló irányelv*] 17a. cikke értelmében nem jogosult az említett irányelv 15–17. cikkében meghatározott befogadási feltételekre azon tagállamtól eltérő egyetlen tagállamban sem, ahol e rendelet 9. cikkének (4) bekezdése szerint tartózkodnia kell, feltéve, hogy a kérelmező az (EU) XXX/XXX rendelet [*az előszűrésről szóló rendelet*] 8. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatást kapott erről a következményről. Ez nem érinti azt a kötelezettséget, hogy biztosítani kell az uniós joggal – többek között az Európai Unió Alapjogi Chartájával – és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban lévő életszínvonalat.

(2) Az illetékes hatóságok nem veszik figyelembe a felelős tagállam meghatározása szempontjából releváns olyan adatokat és információkat, amelyek a 9. cikk (3) bekezdésében említett határidő lejárta után kerülnek benyújtásra.

11. cikk

A tájékoztatáshoz való jog

(1) A lehető leghamarabb, de legkésőbb a nemzetközi védelem iránti kérelem valamely tagállamban való nyilvántartásba vételekor, annak illetékes hatóságai tájékoztatják a kérelmezőt e rendelet alkalmazásáról és a 9. cikkben meghatározott kötelezettségekről, valamint utóbbiak megszegésének a 10. cikkben foglalt következményeiről, és különösen:

a) arról, hogy a nemzetközi védelem kérelmezésének joga nem fogalja magában azt, hogy a kérelmező megválaszthatja a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamot vagy az áthelyezési céltagállamot;

b) e rendelet célkitűzéseiről, továbbá egy újabb kérelem másik tagállamban való benyújtásának, valamint azon tagállam elhagyásának következményeiről, amelyben a 9. cikk (4) bekezdése szerint tartózkodni köteles, és különösen arról, hogy a kérelmező kizárólag a 10. cikk (1) bekezdésében meghatározott befogadási feltételekre jogosult;

c) a felelős tagállam meghatározásának feltételeiről és eljárásairól, e feltételek rangsoráról az eljárás különböző szakaszaiban, valamint azok időtartamáról;

d) a 12. cikk szerinti személyes meghallgatás céljáról, valamint a kérelmező azon kötelezettségéről, hogy az eljárás során a lehető legkorábban, szóban vagy dokumentumok benyújtásával közölnie kell és alá kell támasztania minden olyan releváns információt, amely elősegítheti annak megállapítását, hogy tartózkodnak-e a tagállamokban családtagjai, hozzátartozói és vele egyéb családi kapcsolatban álló személyek, ideértve azt is, hogy a kérelmező milyen eszközöket vehet igénybe az ilyen információk megadására, valamint hogy a tagállam milyen segítséget tud nyújtani a családtagok vagy hozzátartozók felkutatásához;

e) a kérelmező azon kötelezettségéről, hogy az eljárás során a lehető legkorábban közölnie kell minden olyan releváns információt, amely elősegítheti korábbi

tartózkodási engedélyek, vízumok vagy oktatási intézményben szerzett oklevelek meglétének megállapítását;

f) az átszállítási határozat elleni jogorvoslatnak – a 33. cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belüli – lehetőségéről, valamint arról, hogy a jogorvoslat hatálya a 33. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint korlátozott;

g) arról a jogról, hogy kérésre térítésmentesen jogi segítségnyújtást kell biztosítani, amennyiben az érintett személy nem képes fedezni annak költségeit;

h) arról, hogy a tagállamok illetékes hatóságai és a Menekültügyi Ügynökség kezelni fogják a kérelmező személyes adatait, többek között a kizárólag e rendeletből fakadó kötelezettségeik teljesítése céljából végzett adatcsere keretében megosztott, a kérelmezőre vonatkozó adatokat;

i) az érintett személyes adatok kategóriáiról;

j) a rá vonatkozó adatokhoz való hozzáférés jogáról, a rá vonatkozó téves adatok helyesbítése vagy a jogszerűtlenül kezelt adatok törlése kérelmezésének jogáról, az említett jogok gyakorlására vonatkozó eljárásokról, ideértve a 41. cikkben említett hatóságok és a személyes adatok védelmével kapcsolatos igények elbírálásáért felelős nemzeti adatvédelmi hatóságok elérhetőségét, valamint az adatvédelmi tisztviselő elérhetőségét;

k) kísérő nélküli kiskorú esetén a képviselő szerepéről és feladatköréről, valamint a képviselő elleni biztonságos és bizalmas panasztételi eljárásról, amely során maradéktalanul tiszteletben tartják a gyermeket e tekintetében megillető meghallgatáshoz való jogot;

l) adott esetben az 57. és 58. cikkben meghatározott áthelyezési eljárásról.

(2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatást írásban és olyan nyelven kell nyújtani, amelyet a kérelmező megért vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért. A tagállamok e célra a (3) bekezdés szerint összeállított, egyértelműen és közérthetően megfogalmazott közös tájékoztató anyagot használják.

E tájékoztatást – adott esetben a 12. cikkben említett személyes meghallgatás keretében – szóbeli tájékoztatással is kiegészítik, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy a kérelmező megfelelően megértse azt.

(3) A Menekültügyi Ügynökség az illetékes nemzeti ügynökségekkel szorosan együttműködve összeállít egy, legalább az (1) bekezdésben említett információkat tartalmazó közös tájékoztató anyagot és a kísérő nélküli kiskorúaknak szóló külön tájékoztató füzetet. E közös tájékoztató anyag tartalmazza az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] alkalmazására vonatkozó információkat is és különösen azt célt, amelynek érdekében az érintett kérelmező adatai az Eurodac keretében kezelésre kerülhetnek. A közös tájékoztató anyagot úgy kell összeállítani, hogy a tagállamok kiegészíthessék azt további, az egyes tagállamokra jellemző információkkal.

12. cikk

Személyes meghallgatás

(1) A felelős tagállam meghatározásának elősegítése érdekében az ezen eljárást lefolytató tagállam köteles a kérelmezőt személyesen meghallgatni. A meghallgatásnak lehetővé kell tennie a 11. cikkel összhangban szolgáltatott tájékoztatás kérelmező általi megfelelő megértését is.

(2) A személyes meghallgatás az alábbi esetekben mellőzhető:

a) a kérelmező megszökött;

b) a kérelmező nem jelent meg a személyes meghallgatáson, és távolmaradását nem indokolta meg megfelelően;

c) a 11. cikkben említett tájékoztatást követően a kérelmező már benyújtotta a felelős tagállam más módon való meghatározásához szükséges információkat. A személyes meghallgatást mellőző tagállam a kérelmezőnek lehetőséget biztosít arra, hogy a felelős tagállam helyes meghatározása szempontjából releváns bármely további információt megadjon a 29. cikk (1) bekezdésében említett határidőn belül.

(3) A személyes meghallgatásra kellő időben, de minden esetben a 29. cikk szerinti átvételi megkeresés előtt kerül sor.

(4) A személyes meghallgatást olyan nyelven tartják, amelyet a kérelmező megért vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért, és amelyen képes kommunikálni. A kísérő nélküli kiskorúak meghallgatását gyermekbarát módon, megfelelően képzett és a nemzeti jog szerint képesített személyzetnek kell végeznie a képviselő és adott esetben a kiskorú jogi tanácsadójának jelenlétében. Szükség esetén a tagállamok olyan tolmácsot és adott esetben kulturális közvetítőt alkalmaznak, aki biztosítani tudja a kérelmező és a személyes meghallgatást végző személy közötti megfelelő kommunikációt. A kérelmező kérheti, hogy a meghallgatást és a segítségnyújtást azonos nemű személyzet végezze.

(5) A személyes meghallgatást megfelelő titoktartást biztosító körülmények között kell lefolytatni. A meghallgatást a nemzeti jog szerint képesített személynek kell végeznie. Az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] szerinti különleges eljárási garanciákat igénylőként azonosított kérelmezők számára megfelelő támogatást kell biztosítani a felelős tagállam meghatározását lehetővé tevő valamennyi adat hatékony előterjesztéséhez szükséges feltételek megteremtése érdekében.

(6) A személyes meghallgatást végző tagállam írásbeli összefoglalót készít a meghallgatásról, amely tartalmazza legalább a kérelmező által a meghallgatás során adott lényeges információkat. Az összefoglaló lehet jelentés vagy formanyomtatvány is. A tagállam gondoskodik arról, hogy a kérelmező vagy az őt képviselő jogi tanácsadó vagy más tanácsadó kellő időben hozzáférjen az összefoglalóhoz.

13. cikk

A kiskorúak részére biztosított garanciák

(1) Az e rendeletben előírt valamennyi eljárás során a tagállamoknak elsősorban a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartaniuk.

(2) Minden olyan tagállam, ahol kísérő nélküli kiskorú tartózkodik, biztosítja, hogy a kísérő nélküli kiskorút képviselő képviselje és segítse az e rendeletben előírt vonatkozó eljárások során. A képviselőnek rendelkeznie kell azokkal a képesítésekkel, képzettséggel és szaktudással, amelyek biztosítják, hogy az e rendelet szerint végzett eljárások során a kiskorú mindenek felett álló érdekét figyelembe veszik. Az ilyen képviselő számára hozzáférést kell biztosítani a kérelmező aktájában szereplő, releváns dokumentumok tartalmához, ideértve a kísérő nélküli kiskorúaknak szóló külön tájékoztató anyagot is.

Ha szervezet jár el képviselőként, ki kell jelölnie egy olyan személyt, aki felelős a szervezet kiskorúval kapcsolatos feladatainak ellátásáért; Az első albekezdést erre a személyre kell alkalmazni.

Az első albekezdésben meghatározott képviselő azonos lehet az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] 22. cikkében előírt személlyel vagy szervezettel.

(3) A kísérő nélküli kiskorú képviselőjét be kell vonni az e rendelet szerinti, a felelős tagállam meghatározására irányuló folyamatba. A képviselő segíti a kísérő nélküli kiskorút a mindenek felett álló érdekének a (4) bekezdéssel összhangban történő értékelése szempontjából releváns információk benyújtásában, ideértve a meghallgatáshoz való jog gyakorlását is, és adott esetben támogatja a más szereplőkkel, például családfelkutatási szervezetekkel való együttműködését.

(4) A gyermek mindenek felett álló érdekének vizsgálata során a tagállamok szorosan együttműködnek egymással és különösen az alábbi tényezőkre fordítanak kellő figyelmet:

a) a családegyesítés lehetőségei;

b) a kiskorú jóléte és szociális fejlődése, különös figyelmet szentelve a kiskorú hátterének;

c) biztonsági megfontolások, különösen ha fennáll a veszélye annak, hogy a gyermek az erőszak és kizsákmányolás bármilyen formája, többek között az emberkereskedelem áldozatává válik;

d) a kiskorú véleménye, életkorának és érettségi fokának megfelelően;

e) ha a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a kísérő nélküli kiskorú tartózkodási helye szerinti tagállamban a képviselője által szolgáltatott információk.

(5) A kísérő nélkül kiskorú felelős tagállamba, vagy adott esetben az áthelyezési céltagállamba történő átszállítása előtt az átszállító tagállam gondoskodik arról, hogy a felelős tagállam vagy az áthelyezési céltagállam késedelem nélkül meghozza az XXX/XXX/EU irányelv [*a befogadási feltételekről szóló irányelv*] 14. és 23. cikkében, valamint az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] 22. cikkében említett intézkedéseket. A kísérő nélküli kiskorú átszállításáról szóló határozat meghozatala előtt minden esetben meg kell vizsgálni a kísérő nélküli kiskorú mindenek felett álló érdekét. A vizsgálatot a (4) bekezdésben felsorolt tényezők alapján kell elvégezni, és az átszállítási határozatban egyértelműen rögzíteni kell a vizsgálat e tényezőkre vonatkozó megállapításait. Annak biztosítása céljából, hogy a kiskorú mindenek felett álló érdekét figyelembe vegyék, a vizsgálatot gyorsan, megfelelő képesítéssel és szakértelemmel rendelkező alkalmazottaknak kell végezniük.

(6) A 15. cikk alkalmazásában az a tagállam, amelyben a kísérő nélküli kiskorú nemzetközi védelem iránti kérelmét nyilvántartásba vették, a lehető legrövidebb időn belül megteszi a megfelelő intézkedéseket a kísérő nélküli kiskorú családtagjai vagy hozzátartozói kilétének megállapítása érdekében a tagállamok területén, védve egyúttal a gyermek mindenek felett álló érdekét.

Ennek érdekében a tagállamok segítséget kérhetnek nemzetközi vagy más érintett szervezetektől, és elősegíthetik a kiskorúnak az ilyen szervezetek nyomozó szolgálataihoz való hozzáférését.

A 41. cikkben említett illetékes hatóságok kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos megkeresésekkel foglalkozó személyzetének rendelkeznie kell a kiskorúak sajátos szükségleteivel kapcsolatos, megfelelő képzettséggel, és a továbbiakban is részesülnie kell ilyen képzésben.

(7) A kísérő nélküli kiskorú valamely más tagállam területén élő családtagjai vagy hozzátartozói kilétének a (6) bekezdés szerinti megállapításához szükséges, megfelelő intézkedések megkönnyítése érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, ideértve a releváns információk tagállamok közötti cseréjéhez használandó formanyomtatványt. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

II. FEJEZET

A FELELŐS TAGÁLLAM MEGHATÁROZÁSÁRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK

14. cikk

A feltételek rangsora

(1) A felelős tagállam meghatározásának feltételeit az e fejezetben megállapított sorrendben kell alkalmazni.

(2) Az e fejezetben megállapított feltételek szerinti felelős tagállam meghatározása során azt a helyzetet kell alapul venni, ami a nemzetközi védelem iránti kérelem valamely tagállamban való első nyilvántartásba vételekor fennállt.

15. cikk

Kísérő nélküli kiskorúak

(1) Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, csak az e cikkben meghatározott feltételek alkalmazandók, a (2)–(5) bekezdésben foglaltak szerinti sorrendben.

(2) A felelős tagállam az, ahol a kísérő nélküli kiskorú valamely családtagja jogszerűen tartózkodik, kivéve, ha bizonyították, hogy ez ellentétes a kiskorú mindenek felett álló érdekével. Amennyiben a kérelmező házas kiskorú, akinek házastársa nem tartózkodik jogszerűen a tagállamok területén, a felelős tagállam az, amelyben a kiskorúért az adott tagállam jogszabályai vagy nemzeti gyakorlata szerint felelős édesapa, édesanya, vagy más felnőtt, vagy a kiskorú testvére jogszerűen tartózkodik.

(3) Amennyiben a kérelmezőnek másik tagállamban jogszerűen tartózkodó hozzátartozója van, és az adott eset egyedi vizsgálata alapján megállapítást nyer, hogy a hozzátartozó képes gondoskodni a kiskorúról, az említett tagállam egyesíti a

kiskorút hozzátartozójával, és felelős tagállammá válik, kivéve, ha bizonyították, hogy ez ellentétes a kiskorú mindenek felett álló érdekével.

(4) Amennyiben a kérelmezőnek a (2) és (3) bekezdésben említett családtagjai vagy hozzátartozói egynél több tagállamban tartózkodnak, a felelős tagállamot annak alapján kell meghatározni, hogy mi szolgálja leginkább a kísérő nélküli kiskorú mindenek felett álló érdekét.

(5) A (2) és (3) bekezdésben említett családtag vagy hozzátartozó hiányában az a felelős tagállam, ahol a kiskorú a nemzetközi védelem iránti kérelmét először nyilvántartásba vették, kivéve, ha bizonyították, hogy ez ellentétes a kiskorú mindenek felett álló érdekével.

(6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 68. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) a kísérő nélküli kiskorú családtagjai vagy hozzátartozói kilétének megállapítása;

b) a bizonyított családi kapcsolat fennállásának megállapítására szolgáló feltételek;

c) annak vizsgálatára vonatkozó feltételek, hogy valamely hozzátartozó képes-e gondoskodni a kísérő nélküli kiskorúról, ideértve azt a helyzetet, amikor a kísérő nélküli kiskorú családtagjai, testvérei vagy hozzátartozói több tagállamban tartózkodnak.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatásköreinek gyakorlása keretében a Bizottság nem lépheti túl a gyermek mindenek felett álló érdekének a 13. cikk (4) bekezdésében előírt terjedelmét.

(7) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a tagállamok közti konzultáció és információcsere egységes feltételeit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

16. cikk

Nemzetközi védelemben részesülő családtagok

Amennyiben a kérelmezőnek van olyan családtagja, akinek tartózkodását nemzetközi védelemben részesülő személyként engedélyezték valamely tagállamban, ez a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, feltéve, hogy az érintett személyek írásban kifejezték e kívánságukat.

17. cikk

Nemzetközi védelmet kérelmező családtagok

Amennyiben a kérelmezőnek van olyan családtagja valamely tagállamban, akinek nemzetközi védelem iránti kérelméről abban a tagállamban még nem született érdemi elsőfokú határozat, ez a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, feltéve, hogy az érintett személyek e kívánságukat írásban kifejezték.

18. cikk

Családi eljárás

Amennyiben több családtag nyújt be nemzetközi védelem iránti kérelmet ugyanabban a tagállamban egyidejűleg vagy egymáshoz elég közeli időpontokban ahhoz, hogy a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárást együtt folytassák le, és amennyiben az e rendeletben megállapított feltételek alkalmazása különválasztásukhoz vezetne, a felelős tagállamot a következőképpen határozzák meg:

a) az a tagállam felelős valamennyi családtag nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért, amely a feltételek szerint a családtagok vagy testvérek legtöbbjének átvételéért felelős;

b) ennek hiányában, az a tagállam felelős, amely a feltételek szerint a kérelmet benyújtó családtagok közül a legidősebb kérelmének megvizsgálásáért felelős.

19. cikk

Tartózkodásra jogosító engedélyek vagy vízumok kiadása

(1) Amennyiben a kérelmező rendelkezik érvényes tartózkodásra jogosító engedéllyel, az okmányt kibocsátó tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért.

(2) Amennyiben a kérelmezőnek érvényes vízuma van, a vízumot kibocsátó tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, feltéve, hogy a vízumot nem egy másik tagállam nevében, a 810/2009/EK rendelet 8. cikke szerinti képviseleti megállapodás alapján adták ki. Ilyen esetben a képviselt tagállam a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam.

(3) Amennyiben a kérelmező különböző tagállamok által kiállított több tartózkodásra jogosító engedéllyel vagy vízummal rendelkezik, a tagállamok a következő sorrendben viselik a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősséget:

a) az a tagállam, amely a leghosszabb időtartamú tartózkodásra jogosító engedélyt állította ki, vagy – amennyiben az érvényességi időtartamok azonosak – az a tagállam, amely a legkésőbbi lejárati idővel állította ki a tartózkodásra jogosító engedélyt;

b) ha a különböző vízumok azonos típusúak, az a tagállam, amelyik a legkésőbbi lejárati idejű vízumot állította ki;

c) különböző típusú vízumok esetén az a tagállam, amely a legkésőbbi lejárati idejű vízumot bocsátotta ki, vagy – amennyiben az érvényességi időtartamok azonosak – az a tagállam, amely a legkésőbbi lejárati idővel állította ki a vízumot.

(4) Amennyiben a kérelmező egy vagy több olyan tartózkodásra jogosító engedéllyel vagy egy vagy több olyan vízummal rendelkezik, amely(ek) a kérelem nyilvántartásba vétele előtt kevesebb mint három évvel járt(ak) le, az (1), (2) és (3) bekezdést kell alkalmazni.

(5) A kibocsátó tagállamot nem mentesíti a rá háruló felelősség alól, hogy a tartózkodási engedélyt vagy vízumot hamis vagy feltételezett személyazonosság alapján, vagy

hamis, hamisított, illetve érvénytelen okmányok bemutatása nyomán adták ki. Ugyanakkor a tartózkodásra jogosító engedélyt vagy vízumot kibocsátó tagállam nem felelős, ha bizonyítani tudja, hogy a csalást az okmány vagy a vízum kiadása után követték el.

20. cikk

Oklevelek vagy egyéb képesítések

(1) Amennyiben a kérelmező valamely tagállamban letelepedett oktatási intézmény által kiállított oklevéllel vagy képesítéssel rendelkezik, és a nemzetközi védelem iránti kérelmet azt követően vették nyilvántartásba, hogy a kérelmező tanulmányainak befejezését követően elhagyta a tagállamok területét, az oktatási intézmény letelepedésének helye szerinti tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért.

(2) Amennyiben a kérelmező különböző tagállamokban letelepedett oktatási intézmények által kiállított több oklevéllel vagy képesítéssel rendelkezik, az a tagállam viseli a felelősséget a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, amely a leghosszabb tanulmányi időszakot követően állította ki az oklevelet vagy képesítést, vagy – amennyiben a tanulmányi időszakok azonos hosszúságúak – annak a tagállamnak kell ezt megtennie, amelyik a legutóbbi oklevelet vagy képesítést kiállította.

21. cikk

Belépés

(1) Amennyiben az e rendelet 30. cikkének (4) bekezdésében említett két listán ismertetett közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve az (EU) XXX/XXX rendeletben [*Eurodac-rendelet*] említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmező harmadik országból érkezve szabálytalanul lépte át valamely tagállam határát szárazföldön, tengeri vagy a légi úton, az a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, amelynek területére elsőként így belépett. Ez a felelősség megszűnik, ha a kérelmet több mint 3 évvel e határátlépés időpontja után vették nyilvántartásba.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a kérelmezőt kutatási-mentési műveletet követően partra szállították a tagállam területén.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó, ha az e rendelet 30. cikke (4) bekezdésében említett két listán ismertetett közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve az (EU) XXX/XXX rendeletben [*Eurodac-rendelet*] említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmezőt a határátlépést követően az e rendelet 57. cikke szerint másik tagállamba helyezték át. Ilyen esetben ez a másik tagállam a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam.

22. cikk

Vízummentes beutazás

Amennyiben egy harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy olyan tagállamon keresztül lép a tagállamok területére, ahol vízummentességet élvez, ez a tagállam felelős a

nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért. Ez a felelősség megszűnik, ha a kérelmet több mint három évvel azon időpontot követően vették nyilvántartásba, amikor az adott személy belépett a tagállam területére.

23. cikk

Repülőtér nemzetközi tranzitterületén benyújtott kérelem

Amennyiben valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy egy tagállam repülőterének nemzetközi tranzitterületén nyújtja be nemzetközi védelem iránti kérelmét, ez a tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért.

III. FEJEZET

ELTARTOTT SZEMÉLYEK ÉS MÉRLEGELÉSI ZÁRADÉKOK

24. cikk

Eltartott személyek

(1) Amennyiben egy kérelmező várandósság, újszülött gondozása, súlyos betegség, súlyos fogyatékosság, súlyos trauma vagy előrehaladott kor miatt valamely tagállamban jogszerűen tartózkodó gyermeke vagy szülője támogatására szorul, vagy amennyiben a kérelmező valamely tagállamban jogszerűen tartózkodó gyermeke vagy szülője szorul a kérelmező támogatására, a tagállamok főszabály szerint gondoskodnak a kérelmező és a gyermek vagy szülő együtt tartásáról vagy egyesítéséről, feltéve, hogy a családi kapcsolat már a kérelmezőnek a tagállam területére való megérkezése előtt is létezett, a gyermek, illetve szülő vagy a kérelmező képes gondoskodni az eltartott személyről, és az érintett személyek e kívánságukat írásban kifejezték.

Ha vannak arra utaló jelek, hogy a gyermek vagy szülő jogszerűen tartózkodik annak a tagállamnak a területén, ahol az eltartott tartózkodik, ez a tagállam a 29. cikk szerinti átvételi megkeresés előtt ellenőrzi, hogy a gyermek vagy szülő képes-e az eltartott gondját viselni.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett gyermek vagy szülő nem abban a tagállamban tartózkodik jogszerűen, ahol a kérelmező, az a tagállam lesz a felelős tagállam, amelyben a gyermek vagy szülő jogszerűen tartózkodik, kivéve, ha az érintett kérelmező egészsége huzamosabb ideig nem teszi lehetővé számára, hogy az adott tagállamba utazzon. Ilyen esetben az a tagállam a felelős tagállam, amelyben a kérelmező tartózkodik. E tagállam nem köteles a kérelmező gyermekének vagy szülőjének a területére történő beutaztatásáról gondoskodni.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 68. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

a) az eltartotti viszony vizsgálata során figyelembe veendő tényezők;

b) a bizonyított családi kapcsolat fennállásának megállapítására szolgáló feltételek;

c) az annak vizsgálatára vonatkozó feltételek, hogy az érintett személy képes-e az eltartott gondját viselni;

d) az utazásra való huzamosabb idejű képtelenség vizsgálata érdekében figyelembe veendő tényezők.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a tagállamok közötti konzultáció és információcsere egységes feltételeit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

25. cikk

Mérlegelési záradékok

(1) A 8. cikk (1) bekezdésétől eltérve, minden tagállam határozhat úgy, hogy megvizsgálja valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy általa nyilvántartásba vett nemzetközi védelem iránti kérelmét még akkor is, ha annak megvizsgálásáért az e rendeletben megállapított feltételek szerint nem felelős.

(2) Az a tagállam, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvántartásba vették, és amely a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárást lefolytatja, illetve a felelős tagállam a családi kapcsolatban álló személyek egyesítése céljából – különösen családi vagy kulturális megfontolásokon alapuló humanitárius okokból – az érdemi elsőfokú határozat meghozatala előtt bármikor megkereshet egy másik tagállamot annak érdekében, hogy az vegye át a kérelmezőt, még akkor is, ha ez utóbbi tagállam az e rendelet 15–18. és 24. cikkében megállapított feltételek szerint nem felelős. Az érintett személyek ehhez írásban hozzájárulásuk adják.

Az átvételi megkeresésnek tartalmaznia kell a megkereső tagállam rendelkezésére álló összes anyagot, amely szükséges ahhoz, hogy a megkeresett tagállam számára lehetővé tegye a helyzet megítélését.

A megkeresett tagállam elvégzi a hivatkozott humanitárius okok megvizsgálásához szükséges ellenőrzéseket, és a megkeresés kézhezvételétől számított két hónapon belül, az 1560/2003/EK rendelet 18. cikke alapján létrehozott elektronikus kommunikációs hálózaton keresztül választ ad a megkereső tagállamnak. A megkeresést elutasító válaszban meg kell adni az elutasítás alapjául szolgáló indokokat.

IV. FEJEZET

A FELELŐS TAGÁLLAM KÖTELEZETTSÉGEI

26. cikk

A felelős tagállam kötelezettségei

(1) Az e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

a) a 29., 30. és 35. cikkben megállapított feltételek mellett átvenni azt a kérelmezőt, akinek a kérelmét egy másik tagállamban vették nyilvántartásba;

b) az e rendelet 31. és 35. cikkében megállapított feltételek mellett visszavenni azt a kérelmezőt, vagy harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt, akinek vonatkozásában az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 11. cikkének (1) bekezdése szerint ezt a tagállamot jelölték meg felelős tagállamként;

c) az e rendelet 31. és 35. cikkében megállapított feltételek mellett visszavenni azon nemzetközi védelemben részesülő személyt, akinek a vonatkozásában az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 11. cikkének (1) bekezdése szerint ezt a tagállamot jelölték meg felelős tagállamként;

d) az e rendelet 31. és 35. cikkében megállapított feltételek mellett visszavenni azt az áttelepített vagy befogadott személyt, aki nemzetközi védelem iránti

kérelmet nyújtott be vagy aki az (EU) XXX/XXX rendelettel *[az uniós áttelepítési keretről szóló rendelet*] összhangban befogadását vállaló tagállamtól eltérő tagállamban jogellenesen tartózkodik, vagy aki valamely nemzeti áttelepítési program keretében nemzetközi védelmet vagy humanitárius okból megadott menekült jogállást kapott.

(2) E rendelet alkalmazásában annak a kiskorúnak a helyzete, aki a kérelmezőt kíséri és megfelel a családtag fogalma meghatározásának, nem választható külön a családtagja helyzetétől, és a családtag nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért felelős tagállam köteles a kiskorút átvenni vagy visszavenni még akkor is, ha a kiskorú maga nem kérelmező, kivéve, ha bizonyított, hogy ez nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét. Ugyanez az elv alkalmazandó azokra a gyermekekre, akik a kérelmezőnek a tagállamok területére érkezése után születettek, anélkül hogy átvételükkel kapcsolatban új eljárást kellene kezdeményezni.

(3) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett helyzetekben a felelős tagállam az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] szerint megvizsgálja a nemzetközi védelem iránti kérelmet vagy befejezi annak vizsgálatát.

27. cikk

A felelősség megszűnése

(1) Amennyiben valamely tagállam tartózkodásra jogosító engedélyt ad ki a kérelmezőnek, a 25. cikk alkalmazása mellett dönt, vagy a 35. cikkben meghatározott határidőn belül nem szállítja át az érintett személyt a felelős tagállamnak, ez a tagállam válik a felelős tagállammá, és a 26. cikkben meghatározott kötelezettségek átszállnak erre a tagállamra. A tagállam adott esetben az 1560/2003/EK rendelet 18. cikke alapján létrehozott elektronikus kommunikációs hálózaton keresztül tájékoztatja a korábbi felelős tagállamot, a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást folytató tagállamot, vagy azt a tagállamot, amely a kérelmező átvétele iránti megkeresést vagy visszavételi értesítés kapott.

Az első albekezdés nem alkalmazandó, ha a felelős tagállam már nemzetközi védelmet biztosított az érintett személyt számára.

Az e cikk első albekezdése értelmében felelőssé váló tagállam jelzi, hogy az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 11. cikkének (3) bekezdése értelmében felelős tagállammá vált.

(2) A harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek visszavételére vonatkozó, e rendelet 26. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott kötelezettség megszűnik, ha az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 11. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett adatkészlet frissítése alapján megállapítható, hogy az érintett személy a kérelem visszavonását vagy elutasítását követően kiadott kiutasítási határozatnak vagy kitoloncolási végzésnek megfelelően kötelező vagy önkéntes alapon elhagyta a tagállamok területét.

A tényleges kitoloncolást követően nyilvántartásba vett kérelmet e rendelet alkalmazásában új kérelemnek kell tekinteni, így az a felelős tagállam meghatározására vonatkozó új eljárást tesz szükségessé.

V. FEJEZET

ELJÁRÁSOK

I. SZAKASZ

AZ ELJÁRÁS MEGKEZDÉSE

28. cikk

Az eljárás megkezdése

(1) Az a tagállam, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] alapján először nyilvántartásba vették, vagy adott esetben az áthelyezési céltagállam haladéktalanul megkezdi a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást.

(2) Az a tagállam, amelyben a kérelmet először nyilvántartásba vették, vagy adott esetben az áthelyezési céltagállam folytatja a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, ha a kérelmező engedély nélkül elhagyja az adott tagállam területét, vagy más módon nem áll az adott tagállam illetékes hatóságainak rendelkezésére.

(3) Az a tagállam, amely lefolytatta a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást vagy e rendelet 8. cikkének (4) bekezdése alapján felelős tagállam vált, az (EU) XXX/XXX rendelet [Eurodac-rendelet] 11. cikkének (1) bekezdése értelmében haladéktalanul jelzi az Eurodacban a következőket:

a) a 8. cikk (2) bekezdése szerinti felelőssége;

b) a 8. cikk (4) bekezdése szerinti felelőssége;

c) a 29. cikkben megállapított határidők be nem tartása miatti felelőssége;

d) a kérelmező átvétele iránti megkeresést a 30. cikk szerint elfogadó tagállam felelőssége.

Amíg e jelzések nem kerülnek bevezetésre, a (4) bekezdés szerinti eljárásokat kell alkalmazni.

(4) Az a tagállam, amelyben a kérelmet először nyilvántartásba vették, a 31. és 35. cikkben megállapított feltételek szerint visszafogadja azt a kérelmezőt, aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállamban vagy aki ott nyújt be nemzetközi védelem iránti kérelmet a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során.

E kötelezettség megszűnik, amennyiben a felelős tagállamot meghatározó tagállam bizonyítani tudja, hogy a kérelmező más tagállamtól tartózkodásra jogosító engedélyt kapott.

(5) Az áthelyezési céltagállam a 31. és 35. cikkben megállapított feltételek szerint visszafogadja azt a kérelmezőt, aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállamban vagy aki ott nyújt be nemzetközi védelem iránti kérelmet azt követően, hogy egy másik tagállam az 57. cikk (7) bekezdése értelmében visszaigazolta az érintett személy áthelyezését, és azt megelőzően, hogy az 57. cikk (9) bekezdése szerint végrehajtották volna az említett tagállamba történő átszállítást.

II. SZAKASZ

AZ ÁTVÉTELI MEGKERESÉSEKRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

29. cikk

Az átvételi megkeresés benyújtása

(1) Ha az a tagállam, ahol nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvántartásba vették, úgy véli, hogy egy másik tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, haladéktalanul, de minden esetben a kérelem nyilvántartásba vételének időpontját követő két hónapon belül megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye át a kérelmezőt.

Az első albekezdéstől eltérve, az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 13. és 14a. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó Eurodac-találat vagy a 767/2008/EK rendelet 21. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó VIS-találat esetén az átvételi megkeresést az e a találat beérkezését követő egy hónapon belül meg kell küldeni.

Amennyiben a kérelmező átvétele iránti megkeresésre az első és második albekezdésben meghatározott időszakon belül nem kerül sor, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, ahol a kérelmet nyilvántartásba vették.

Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a felelősséget meghatározó tagállam – ha úgy ítéli meg, hogy ez szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét – az első és a második albekezdésben megállapított határidők lejárta ellenére folytathatja a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, és megkereshet egy másik tagállamot annak érdekében, hogy az vegye át a kérelmezőt.

(2) A megkereső tagállam sürgős választ kérhet olyan esetekben, amikor a nemzetközi védelem iránti kérelmet beléptetést megtagadó határozat vagy kiutasítási határozat meghozatalát követően vették nyilvántartásba.

A megkereső tagállam a megkeresésben kifejti a sürgős választ igénylő indokokat, és megjelöli azt az időtartamot, amelyen belül választ kér Ezen időtartam nem lehet rövidebb egy hétnél.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett esetekben a kérelmezőnek egy másik tagállam által történő átvétele iránti megkeresést formanyomtatványon kell előterjeszteni, amelynek tartalmaznia kell a 30. cikk (4) bekezdésében említett két listán szereplő bizonyítékokat és közvetett bizonyítékokat, és/vagy a kérelmező nyilatkozatának olyan lényeges elemeit, amelyek alapján a megkeresett tagállam ellenőrizheti, hogy az e rendeletben megállapított feltételek alapján felelős-e.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az átvételi megkeresések elkészítésének és benyújtásának egységes feltételeit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

30. cikk

Válaszadás az átvételi megkeresésre

(1) A megkeresett tagállam elvégzi a szükséges ellenőrzéseket, és a kérelmező átvétele iránti megkeresésről annak kézhezvételétől számított egy hónapon belül határozatot hoz.

(2) Az első bekezdéstől eltérve, az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 13. és 14a. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó Eurodac-találat vagy a 767/2008/EK rendelet 21. cikkének (2) bekezdése alapján bejegyzett adatokra vonatkozó VIS-találat esetén a megkeresett tagállam a megkeresés kézhezvételétől számított két héten belül határozatot hoz a megkeresésről.

(3) A felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során bizonyítékokat és közvetett bizonyítékokat kell felhasználni.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja és időszakosan felülvizsgálja az e bekezdés a) és b) pontjában előírt feltételeknek megfelelő bizonyítékok és közvetett bizonyítékok releváns elemeit megjelölő két listát. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

a) Bizonyíték:

i. olyan hivatalos bizonyíték, amely meghatározza az e rendelet szerinti felelősséget mindaddig, amíg az ellenkezőjét nem bizonyítják;

ii. a tagállamok a 67. cikkben előírt bizottság rendelkezésére bocsátják a különböző típusú közigazgatási okmányok mintapéldányát a hivatalos bizonyítékok listáján meghatározott típusoknak megfelelően.

b) Közvetett bizonyíték:

i. olyan indikatív elemek, amelyek megcáfolhatók ugyan, de a nekik tulajdonított bizonyító erő folytán elégségesek lehetnek;

ii. a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó felelősséggel kapcsolatos bizonyító erejüket eseti alapon kell értékelni.

(5) A bizonyítékok megkövetelése nem lépheti túl az e rendelet megfelelő alkalmazásához szükséges mértéket.

(6) A megkeresett tagállam elismeri felelősségét, amennyiben a közvetett bizonyíték következetes, ellenőrizhető és kellően részletes a felelősség meghatározásához.

(7) Amennyiben a megkereső tagállam a 29. cikk (2) bekezdésének megfelelően sürgős választ kért, a megkeresett tagállam a kért határidőn belül, vagy ennek hiányában a megkeresés kézhezvételétől számított két héten belül válaszol.

(8) Amennyiben a megkeresett tagállam az (1) bekezdésben említett egy hónapos határidőn belül, vagy adott esetben a (2) és a (7) bekezdésben említett kéthetes határidőn belül nem kifogásolja a megkeresést, ez a megkeresés elfogadásával egyenértékű, és az adott személy átvételének kötelezettségét vonja maga után, beleértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettséget.

III. SZAKASZ

A VISSZAVÉTELI ÉRTESÍTÉSEKRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

31. cikk

A visszavételi értesítés benyújtása

(1) A 26. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett helyzetben az a tagállam, amelyben az érintett személy tartózkodik, haladéktalanul, de minden esetben az Eurodac-találat beérkezését követő két héten belül visszavételi értesítést küld.

(2) A visszavételi értesítést formanyomtatványon kell benyújtani, mellékelve a 30. cikk (4) bekezdésében említett két listában leírt bizonyítékokat vagy közvetett bizonyítékokat és/vagy az érintett személy nyilatkozatainak lényeges elemeit.

(3) Az értesített tagállam egy héten belül visszaigazolja az értesítés kézhezvételét az értesítést tevő tagállamnak, kivéve, ha az értesített tagállam az említett határidőn belül bizonyítani tudja, hogy a 27. cikk értelmében megszűnt felelőssége.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott egyhetes határidő be nem tartása egyenértékű az értesítés kézhezvételének visszaigazolásával.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a visszavételi értesítések elkészítésének és benyújtásának egységes feltételeit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

IV. SZAKASZ

ELJÁRÁSI BIZTOSÍTÉKOK

32. cikk

Értesítés az átszállítási határozatról

(1) A felelősséget meghatározó azon tagállam, amelynek a 26. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett kérelmezőre vonatkozó átvételi megkeresését elfogadták, vagy amely a 26. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett személyekre vonatkozó visszavételi értesítést megtette, az elfogadástól vagy az értesítéstől számított legfeljebb egy héten belül átszállítási határozatot hoz.

(2) Amennyiben a megkeresett tagállam beleegyezik valamely kérelmező átvételébe vagy a 26. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett személy visszavételébe, a megkereső vagy értesítő tagállam haladéktalanul írásban értesíti az érintett személyt arról a határozatáról, hogy átszállítja őt a felelős tagállamnak és adott esetben arról, hogy nem fogja megvizsgálni a nemzetközi védelem iránti kérelmét.

(3) Ha az érintett személyt jogi tanácsadó vagy más tanácsadó képviseli, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az érintett személy helyett e jogi tanácsadót vagy tanácsadót értesítik a határozatról, és azt adott esetben közlik az érintett személlyel.

(4) Az (1) bekezdésben említett határozatnak tartalmaznia kell a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat – ideértve a halasztó hatály

kérelmezésének jogát – és az e jogorvoslatok igénybevételére irányadó határidőket, az átszállítás lebonyolításának határidejét, emellett szükség esetén információt kell nyújtania arról a helyről és arról az időpontról, ahol és amikor az érintett személynek meg kell jelennie, ha a felelős tagállamba való utazásáról maga gondoskodik.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az érintett személy az (1) bekezdésben említett határozat közlésével együtt tájékoztatást kapjon olyan személyekről vagy szervezetekről is, akik vagy amelyek jogi segítséget nyújthatnak neki, amennyiben korábban nem kapta meg ezt a tájékoztatást.

(5) Amennyiben az érintett személyt nem segíti vagy képviseli jogi tanácsadó vagy más tanácsadó, a tagállamok tájékoztatják őt a határozat alapvető elemeiről, amelyek között minden esetben szerepelniük kell a rendelkezésre álló jogorvoslatokra és az azok igénybevételére alkalmazandó határidőkre vonatkozó információknak, mégpedig olyan nyelven, amelyet az érintett személy megért, vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért.

33. cikk

Jogorvoslatok

(1) A kérelmezőnek vagy a 26. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett más személynek joga van az átszállítási határozatok elleni hatékony jogorvoslathoz, amelyet bírósághoz tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat.

A jogorvoslat hatálya az alábbiak megvizsgálására korlátozódik:

a) az átszállítás az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód valós kockázatával járna-e;

b) a 26. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján átvett személyek esetében megsértették-e a 15–18. cikket és a 24. cikket.

(2) A tagállamok az átszállítási határozatról szóló értesítéstől számított kéthetes határidőt írnak elő az érintett személy (1) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslathoz fűződő jogának gyakorlására.

(3) Az érintett személy jogosult arra, hogy az átszállítási határozatra vonatkozó értesítéstől számított észszerű időtartamon belül kérelmezze a bíróságtól az átszállítási határozat végrehajtásának felfüggesztését a fellebbezése vagy a felülvizsgálati kérelme elbírálásáig. A tagállamok azáltal biztosítják a hatékony jogorvoslatot, hogy felfüggesztik az átszállítást mindaddig, amíg a felfüggesztés iránti első kérelemről határozatot nem hoznak. A felfüggesztés iránti kérelem illetékes bírósághoz való beérkezésétől számított egy hónapon belül határozatot kell hozni arról, hogy felfüggesztik-e az átszállítási határozat végrehajtását.

Ha az érintett személy nem élt a halasztó hatály kérelmezéséhez fűződő jogával, az átszállítási határozat elleni fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem nem függeszti fel az átszállítási határozat végrehajtását.

Az átszállítási határozat végrehajtásának felfüggesztését elutasító határozatnak tartalmaznia kell az alapjául szolgáló indokokat.

A halasztó hatály megállapítása esetén a bíróság törekszik arra, hogy a halasztó hatályt megállapító határozat meghozatalától számított egy hónapon belül érdemben határozzon a fellebbezésről vagy a felülvizsgálatról.

(4) A tagállamok lehetőséget biztosítanak az érintett személy számára jogi segítségnyújtás igénybevételére, és szükség esetén nyelvi segítségre.

(5) A tagállamok kérésre térítésmentesen biztosítják a jogi segítségnyújtást, amennyiben az érintett személy nem képes fedezni annak költségeit. A tagállamok előírhatják, hogy az illetékek és egyéb költségek tekintetében az e rendelet hatálya alá tartozó személyekkel szembeni bánásmód ne legyen kedvezőbb annál a bánásmódnál, amelyben a jogi segítségnyújtás terén saját állampolgáraikat általában részesítik.

A tagállamok a jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférés önkényes korlátozása nélkül rendelkezhetnek úgy, hogy nem biztosítanak ingyenes jogi segítségnyújtást és képviseletet olyan esetekben, ha az illetékes hatóság vagy bíróság úgy ítéli meg, hogy a fellebbezés vagy felülvizsgálat előreláthatólag nem vezet pozitív eredményre.

Ha egy bíróságtól eltérő hatóság úgy határoz, hogy a második albekezdés alapján nem biztosít ingyenes jogi segítségnyújtást és képviseletet, a tagállamok biztosítják a hatékony jogorvoslathoz való jogot az érintett személynek ahhoz, hogy bíróság előtt megtámadhassa e határozatot. A határozat megtámadása esetén e jogorvoslat az (1) bekezdésben említett jogorvoslat szerves részét képezi.

Az e bekezdésben meghatározott követelményeknek való megfelelés tekintetében a tagállamok biztosítják, hogy a jogi segítségnyújtás és képviselet ne legyen önkényesen korlátozott, és hogy az érintett személynek az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférése ne legyen akadályozott.

A jogi segítségnyújtás legalább a szükséges eljárási iratok elkészítését és a bíróság előtti képviselet foglalja magában, és e tevékenység végzését olyan jogi tanácsadókra vagy tanácsadókra lehet korlátozni, akiket a nemzeti jog alapján kimondottan segítésnyújtásra és képviseletre jelöltek ki.

A jogi segítségnyújtás igénybevételére irányadó eljárásokat a nemzeti jog állapítja meg.

V. SZAKASZ

ÁTSZÁLLÍTÁSI CÉLÚ ŐRIZET

34. cikk

Őrizet

(1) A tagállamok senkit nem tarthatnak őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy az e rendelettel létrehozott eljárás hatálya alá tartozik.

(2) Amennyiben fennáll a szökés veszélye, a tagállamok e rendelettel összhangban egyedi elbírálás alapján őrizetben tarthatják az érintett személyt az átszállítási eljárások biztosítása érdekében és kizárólag akkor, ha az őrizet arányos, továbbá ha a személy helyzetének egyéni elbírálása alapján kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony.

(3) Az őrizetnek a lehető legrövidebb ideig kell tartania, és nem lehet hosszabb, mint az e rendelet alapján történő átszállítás megtörténtéig előírt közigazgatási eljárások kellő gondossággal történő elvégzéséhez észszerűen szükséges idő.

Ha egy kérelmezőt vagy a 26. cikke (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett más személyt ezen cikk alapján őrizetben tartanak, az átvételi megkeresés vagy a visszavételi értesítés benyújtásának határideje nem haladhatja meg a kérelem nyilvántartásba vételétől számított két hetet. Ha az őrizetet a kérelem nyilvántartásba vételénél későbbi szakaszban alkalmazzák, az átvételi megkeresés vagy a visszavételi értesítés benyújtásának határideje nem haladhatja meg az adott személy őrizetbe vételének időpontját követő egy hetet. Az a tagállam, amely e rendelettel összhangban lefolytatja az eljárást, sürgős választ kér az átvételi megkeresésre. Az átvételi megkeresés beérkezésétől számított egy héten belül választ kell adni. Amennyiben egy héten belül nem érkezik válasz, az az átvételi megkeresés elfogadását jelenti, és a személy átvételének kötelezettségét vonja maga után, ideértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is.

Ha egy személyt e cikk alapján őrizetben tartanak, a megkereső vagy értesítő tagállam e személyt a gyakorlatban lehetséges legrövidebb időn belül, de legkésőbb az alábbi időponttól számított négy héten belül átszállítja a felelős tagállamba:

a) a megkeresés elfogadásának vagy a visszavételi értesítés visszaigazolásának napja, vagy

b) az a nap, amikor a fellebbezés vagy felülvizsgálat a 33. cikk (3) bekezdésével összhangban már nem bír halasztó hatállyal.

a személy nem tartható tovább őrizetben, ha a megkereső vagy értesítő tagállam nem tartja be az átvételi megkeresésre vagy a visszavételi értesítésre vonatkozó határidőket, vagy ha nem hoz átszállítási határozatot a 32. cikk (1) bekezdésében megállapított határidőn belül, vagy ha az átszállítás az e bekezdés harmadik albekezdésben említett négyhetes időtartamon belül nem történik meg. A 29., 31. és 35. cikk továbbra is értelemszerűen alkalmazandó.

(4) Ha az őrizetet e cikk alapján alkalmazzák, azt igazságügyi hatóságnak kell elrendelnie írásbeli határozattal. Az őrizetet elrendelő határozatban fel kell tüntetni az őrizet alapjául szolgáló ténybeli és jogi indokokat.

(5) A felelős tagállamba történő átszállítási eljárások biztosítása érdekében az őrizet körülményei és az őrizetben tartott kérelmezőkkel kapcsolatban alkalmazandó biztosítékok tekintetében az XXX/XXX/EU irányelv [*a befogadási feltételekről szóló irányelv*] 9., 10. és 11. cikke alkalmazandó.

VI. SZAKASZ

ÁTSZÁLLÍTÁSOK

35. cikk

Részletes szabályok és határidők

(1) A kérelmezőnek vagy a 26. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett más személynek a megkereső vagy értesítő tagállam részéről a felelős tagállamba történő átszállítása a megkereső vagy értesítő tagállam nemzeti joga szerint történik az

érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a gyakorlatban lehetséges legkorábbi időpontban, de legkésőbb hat hónappal azt követően, hogy egy másik tagállam elfogadja az átvételi megkeresést vagy visszaigazolja a visszavételi értesítést, vagy a 33. cikk (3) bekezdése szerinti halasztó hatály esetén hat hónappal az átszállítási határozattal szembeni fellebbezésre vagy felülvizsgálati kérelemre vonatkozó jogerős határozat meghozatalát követően. E határidő legfeljebb egyéves időtartamra meghosszabbítható, ha az átszállításra az érintett személy szabadságvesztés büntetése miatt nem kerülhet sor.

Amennyiben az átszállítást áthelyezés céljából hajtják végre, az átszállításnak az 57. cikk (9) bekezdésében meghatározott határidőn belül meg kell történnie.

Ha a felelős tagállamba történő átszállítás ellenőrzött útnak indítás formájában vagy kísérettel történik, a tagállamok biztosítják, hogy ez humánus módon, az alapvető jogok és az emberi méltóság teljes körű tiszteletben tartása mellett menjen végbe.

Szükség esetén a megkereső vagy értesítő tagállam *laissez-passer*-val látja el a kérelmezőt. A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a *laissez-passer* formai kialakítására vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A felelős tagállam adott esetben tájékoztatja a megkereső vagy értesítő tagállamot az érintett személy biztonságos megérkezéséről, vagy arról, hogy a megadott határidőn belül nem jelent meg.

(2) Amennyiben az átszállításra nem kerül sor az (1) bekezdés első albekezdésében meghatározott határidőkön belül, a felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettség alól, és a felelősség a megkereső vagy értesítő tagállamra hárul.

Az első albekezdéstől eltérve, amennyiben az érintett személy megszökik, és a megkereső vagy értesítő tagállam az (1) bekezdés első albekezdésében meghatározott határidők lejárta előtt tájékoztatja a felelős tagállamot arról, hogy az érintett személy megszökött, az átszállító tagállam fenntartja magának a jogot, hogy a határidő fennmaradó időtartama alatt egy későbbi szakaszban végrehajtsa az átszállítást, amennyiben az érintett személy ismét a hatóságok rendelkezésére áll, kivéve, ha egy másik tagállam e rendeletnek megfelelően lefolytatta az eljárásokat, és a szóban forgó személy szökését követően átszállítja őt a felelős tagállamba.

(3) Amennyiben az érintett személyt tévedésből adták át vagy az átszállítás végrehajtása után az átszállítási határozatot fellebbezés, vagy felülvizsgálat keretében megsemmisítették, az átszállítást végrehajtó tagállam haladéktalanul visszafogadja az érintett személyt.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja a tagállamok közötti konzultáció és információcsere egységes feltételeit, különösen az elhalasztott vagy késedelemmel elvégzett átszállítások, hallgatólagos elfogadást követő átszállítások, kiskorúak vagy eltartottak átszállítása, valamint a felügyelt átszállítások eseteire vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

36. cikk

Az átszállítás költségei

(1) Az (EU) XXX/XXX rendelet [*Menekültügyi és Migrációs Alap*] 17. cikkével összhangban, a kérelmező vagy a 26. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett más személy 35. cikk szerinti átszállításáért hozzájárulást kell fizetni az átszállítást végrehajtó tagállamnak.

(2) Amennyiben téves átszállítás vagy az átszállítási határozat fellebbezés vagy felülvizsgálat keretében való megsemmisítése következtében az érintett személyt vissza kell szállítani egy tagállamba, az átszállítást eredetileg végrehajtó tagállam viseli az érintett személynek a másik tagállam területére való visszajuttatásával járó költségeket.

(3) Az e rendelet alapján átszállított személyeket nem lehet kötelezni az ilyen átszállítások költségeinek viselésére.

37. cikk

Releváns információk cseréje az átszállítás végrehajtását megelőzően

(1) A kérelmező, vagy a 26. cikk (1) bekezdésének b), c), vagy d) pontjában említett más személy átszállítását végző tagállam közli a felelős tagállammal az átszállítandó személyre vonatkozó, azon személyes adatokat, amennyiben ezek megfelelőek, relevánsak és az azon kizárólagos célból szükséges mértékre korlátozódnak, hogy a felelős tagállam illetékes hatóságai a nemzeti joggal összhangban képesek legyenek megfelelő segítséget – így az érintett személy létfontosságú érdekei védelmében azonnali egészségügyi ellátást – nyújtani az érintett személynek, hogy garantálni tudják számára az e rendeletben, valamint más alkalmazandó menekültügyi jogi eszközökben biztosított védelem és jogok folytonosságát. Ezen adatokat észszerű idővel az átszállítás végrehajtását megelőzően közölni kell a felelős tagállammal annak érdekében, hogy annak illetékes hatóságai számára a nemzeti jog szerint elegendő idő álljon rendelkezésre a szükséges intézkedések meghozatalára.

(2) Az átszállító tagállam átad a felelős tagállamnak minden olyan információt, amely elengedhetetlen az átszállítandó személy jogainak biztosításához és azonnal felmerülő sajátos szükségleteinek kielégítéséhez, különösen az alábbiakat:

a) valamennyi olyan azonnali intézkedés, amelyeket a felelős tagállamnak meg kell hoznia annak érdekében, hogy az átszállítandó személy sajátos szükségleteit megfelelően ki lehessen elégíteni, beleértve az esetlegesen szükséges azonnali egészségügyi ellátást is;

b) adott esetben a befogadó tagállamban tartózkodó családtagok, hozzátartozók és a kérelmezővel egyéb családi kapcsolatban álló személyek elérhetőségei;

c) kiskorúak esetében az oktatásukkal kapcsolatos információk;

d) a kérelmező életkorának meghatározása;

e) az (EU) XXX/XXX rendelet [*az előszűrésről szóló rendelet*] 13. cikke szerinti előszűrés során gyűjtött információk.

(3) Az e cikk alapján végzett információcserére csak a Bizottságnak az e rendelet 41. cikkével összhangban bejelentett hatóságok között, az 1560/2003/EK rendelet 18.

cikke szerint létrehozott elektronikus kommunikációs hálózaton keresztül kerülhet sor. A megosztott információk csak az e cikk (1) bekezdésében megállapított célokra használhatók fel, és tovább nem kezelhetők.

(4) A tagállamok közötti információcsere elősegítése érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja az e cikkalapján szükséges adatok továbbítására szolgáló formanyomtatványt. E végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(5) Az e cikk szerinti információcserére a 40. cikk (8) és (9) bekezdésében megállapított szabályok alkalmazandók.

38. cikk

A biztonsági szempontból releváns információk cseréje az átszállítás végrehajtását megelőzően

Amennyiben az átszállítást végző tagállam olyan információ birtokában van, amely szerint alapos okkal feltételezhető, hogy a kérelmező vagy a 26. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett más személy veszélyt jelent valamely tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére, az említett tagállam a felelős tagállammal is közli ezt az információt.

39. cikk

Egészségügyi adatok cseréje az átszállítás végrehajtását megelőzően

(1) Kizárólag egészségügyi ellátás vagy kezelés céljából – különös tekintettel a fogyatékkal élő személyekre, az időskorúakra, a várandós nőkre, a kiskorúakra, a kínzás, nemi erőszak vagy a pszichikai, fizikai, illetve szexuális erőszak más súlyos formáinak áldozataira vonatkozóan – az átszállító tagállam továbbítja az átszállítandó személy különleges igényeivel kapcsolatos – adott esetben e személy fizikai és szellemi állapotára vonatkozó – információkat is, amennyiben ezek a nemzeti jog alapján illetékes hatóság rendelkezésére állnak. Ezen információkat egységes egészségügyi bizonyítványban kell átadni, amelyhez mellékelni kell a szükséges dokumentumokat. A felelős tagállam biztosítja, hogy e különleges igényeket megfelelően kezeljék, ideértve különösen az esetlegesen szükséges alapvető orvosi ellátást.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja az egységes egészségügyi bizonyítványt. E végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az átszállító tagállam kizárólag azt követően adhatja át a felelős tagállamnak az (1) bekezdésben említett információkat, hogy megkapta a kérelmező és/vagy az őt képviselő személy kifejezett hozzájárulását, vagy ha az átszállítás a közegészség vagy közrend védelme érdekében szükséges, vagy – amennyiben az érintett személy fizikailag vagy jogilag képtelen hozzájárulását adni – az érintett vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelme érdekében szükséges. A hozzájárulás hiánya, beleértve a hozzájárulás megtagadását is, nem akadályozhatja az átszállítást.

(3) Az (1) bekezdésben említett, az egészségi állapotra vonatkozó személyes adatok kezelését kizárólag a nemzeti jog vagy az illetékes nemzeti szervek által megállapított szabályok alapján orvosi titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó

egészségügyi szakember vagy azzal egyenértékű szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó más személy végezheti.

(4) Az e cikk alapján folytatott információcserére kizárólag a (3) bekezdésben említett egészségügyi szakemberek vagy más személyek között kerülhet sor. A megosztott információk csak az (1) bekezdésben megállapított célokra használhatók fel és tovább nem kezelhetők.

(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az (1) bekezdésben említett információcsere egységes feltételeit és gyakorlati szabályait. E végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(6) Az e cikk szerinti információcserére a 40. cikk (8) és (9) bekezdésében megállapított szabályok alkalmazandók.

VI. FEJEZET

KÖZIGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

40. cikk

Információk megosztása

(1) Mindegyik tagállam közli bármely azt kérelmező tagállammal a rendelet hatálya alá tartozó személyre vonatkozó személyes adatokat, amennyiben azok megfelelőek, relevánsak és az alábbiakhoz szükséges mértékre korlátozódnak:

a) a felelős tagállam meghatározása;

b) a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálása;

c) az e rendeletből eredő kötelezettség teljesítése.

(2) Az (1) bekezdésben említett információk csak a következőkre vonatkozhatnak:

a) az érintett személy és adott esetben családtagjai, hozzátartozói, illetve a vele egyéb családi kapcsolatban álló személyek személyes adatai (teljes név, adott esetben a korábbi név; becenév vagy álnév; jelenlegi és korábbi állampolgárság; születési idő és hely);

b) személyazonosító és úti okmányok (szám, érvényesség, kibocsátás dátuma, kibocsátó hatóság, kibocsátás helye, stb.);

c) az érintett személy személyazonosságának megállapításához szükséges egyéb információk, beleértve az (EU) XXX/XXX rendeletnek [*Eurodac-rendelet*] megfelelően, különösen az e rendelet 57. cikkének 6. bekezdésében szereplő célokból a kérelmezőtől vett biometrikus adatokat;

d) a tartózkodási helyek és a megtett útvonalak;

e) a tagállam által kibocsátott tartózkodásra jogosító engedélyek vagy vízumok;

f) a kérelem benyújtásának helye;

g) bármely korábbi nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának időpontja, a jelenlegi kérelem nyilvántartásba vételének időpontja, az eljárás jelenlegi szakasza, valamint az esetleges határozat.

(3) Ha ez a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásához szükséges, a felelős tagállam kérheti más tagállamtól, hogy tudassa vele a kérelmező kérelmének alapjául szolgáló indokokat, és, adott esetben, a kérelmezőre vonatkozóan hozott határozatok indokait. A másik tagállam megtagadhatja a választ a hozzá benyújtott megkeresésre, ha a kért információk közlése feltehetően veszélyeztetné e tagállam alapvető érdekeit, vagy az érintett személy vagy mások szabadságjogainak és alapvető jogainak védelmét. A kért információk közléséhez minden esetben a nemzetközi védelem kérelmezőjének a megkereső tagállam által beszerzett írásbeli hozzájárulására van szükség. Ebben az esetben a kérelmezőnek tudomással kell bírnia arról, hogy hozzájárulása pontosan mely információkra vonatkozik.

(4) Információ iránti megkeresés kizárólag egyedi nemzetközi védelem iránti kérelemhez vagy áthelyezési célú átszállításhoz kapcsolódóan küldhető. A megkeresésben fel kell tüntetni az alapjául szolgáló indokokat, és amennyiben a cél annak ellenőrzése, hogy fennáll-e olyan követelmény, amely feltehetően a megkeresett tagállam felelősségét vonja maga után, ismerteti, hogy milyen bizonyítékon – beleértve a megbízható forrásból származó információkat arról, hogy a kérelmezők milyen módon és eszközökkel jutnak a tagállam területére – vagy a kérelmező nyilatkozatainak mely meghatározott és ellenőrizhető részén alapul. Az ilyen, megbízható forrásból származó releváns információk önmagukban nem elegendőek egy tagállam e rendelet szerinti felelősségének megállapításához, de hozzájárulhatnak az egy adott kérelmezőre vonatkozó egyéb adatok értékeléséhez.

(5) A megkeresett tagállam köteles három héten belül válaszolni. A késedelmes válaszadást megfelelően igazolni kell. A háromhetes időtartam be nem tartása nem mentesíti a megkeresett tagállamot a válaszadás kötelessége alól. Amennyiben a maximális határidőt be nem tartó megkeresett tagállam által végzett kutatás olyan információkat eredményez, amelyek szerint az említett tagállam a felelős, e tagállam nem hivatkozhat a 29. cikkben megállapított határidő lejártára az átvételi megkeresés megtagadásának indoklásaként. Ebben az esetben az átvételi megkeresés benyújtására vonatkozóan a 29. cikkben megadott határidők meghosszabbodnak a megkeresett tagállam válaszadással való késlekedésének megfelelő időtartammal.

(6) Információcserére valamely tagállam kérelmére kerül sor, és azon hatóságok között bonyolítható le, amelyek kijelölését a tagállamok a 41. cikk (1) bekezdésével összhangban közölték a Bizottsággal.

(7) A megosztott információk csak az (1) bekezdésben megállapított célokra használhatók fel. Az ilyen információ – a típusától és a címzett hatóság hatáskörétől függően – minden egyes tagállamban csak a következő feladatok ellátásával megbízott hatóságokkal és bíróságokkal közölhető:

a) a felelős tagállam meghatározása;

b) a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálása;

c) az e rendeletből eredő kötelezettség teljesítése.

(8) Az információt továbbító tagállam biztosítja, hogy az információ pontos és naprakész legyen. Ha bebizonyosodik, hogy az említett tagállam olyan információt továbbított, amely pontatlan, vagy amelyet nem kellett volna továbbítani, erről azonnal tájékoztatja a címzett tagállamokat. E tagállamok kötelesek kijavítani vagy megsemmisíteni az ilyen információt.

(9) A megosztott információk továbbítását és átvételét minden érintett tagállamban rögzíteni kell az érintett személyre vonatkozó egyedi aktában vagy egy nyilvántartásban.

41. cikk

Illetékes hatóságok és források

(1) Minden tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot az e rendeletből és annak bármely módosításából eredő kötelezettségek teljesítéséért felelős konkrét hatóságairól. A tagállamok biztosítják, hogy az említett hatóságok rendelkezzenek a feladataik ellátásához és különösen az ahhoz szükséges forrásokkal, hogy az előírt határidőn belül válaszoljanak az információ iránti megkeresésekre, az átvételi megkeresésekre, a visszavételi értesítésekre, és adott esetben eleget tegyenek a IV. rész I–III. fejezete szerinti kötelezettségeiknek.

(2) A Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi az (1) bekezdésben említett hatóságok nevét tartalmazó összesített jegyzéket. A jegyzék változása esetén a Bizottság évente frissített összesített jegyzéket tesz közzé.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az (1) bekezdésben említett hatóságok az e rendelet alkalmazása tekintetében szükséges képzésben részesüljenek.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megbízható elektronikus adattovábbítási csatornákat hoz létre az (1) bekezdésben említett hatóságok és e hatóságok, valamint a Menekültügyi Ügynökség közötti, az információk, az (EU) XXX/XXX rendelettel [*Eurodac-rendelet*] összhangban felvett biometrikus adatok, a megkeresések, értesítések, válaszok és minden írásbeli kapcsolattartás továbbítására szolgáló olyan megbízható elektronikus továbbítási csatornákat hoz létre, amelyek biztosítják, hogy az üzenetek kézbesítéséről annak küldője automatikusan elektronikus visszaigazolást kapjon. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

42. cikk

Igazgatási megállapodások

(1) A tagállamok kétoldalú alapon igazgatási megállapodásokat alakíthatnak ki egymás között e rendelet végrehajtásának gyakorlati részleteire vonatkozóan, hogy elősegítsék a rendelet alkalmazását és fokozzák a hatékonyságát. Ezek a megállapodások kiterjedhetnek:

a) az összekötő tisztviselők cseréjére;

b) az eljárások egyszerűsítésére, továbbá az átszállításra, és a kérelmezők átvétele vagy visszavétele iránti megkeresések megvizsgálására előírt határidők lerövidítésére;

c) a IV. rész I–III. fejezete alapján tett szolidaritási hozzájárulásokra.

(2) A tagállamok fenntarthatják a 343/2003/EK rendelet és a 604/2013/EU rendelet alapján megkötött igazgatási megállapodásokat is. Amennyiben e megállapodások nem egyeztethetők össze e rendelettel, az érintett tagállamok úgy módosítják azokat, hogy megszűnjön az összeegyeztethetetlenség.

(3) Az érintett tagállamok az (1) bekezdés b) pontjában említett megállapodások megkötését vagy módosítását megelőzően konzultációt folytatnak a Bizottsággal a megállapodás és e rendelet összeegyeztethetőségéről.

(4) Ha a Bizottság az (1) bekezdés b) pontjában említett megállapodásokat e rendelettel összeegyeztethetetlennek tartja, erről észszerű időn belül értesíti az érintett tagállamokat. A tagállamok megteszik a megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy észszerű időn belül úgy módosítsák az érintett megállapodást, hogy megszűnjön a feltárt összeegyeztethetetlenség.

(5) A tagállamok az (1) bekezdésben említett valamennyi megállapodásról, és azok felmondásáról vagy módosításáról értesítik a Bizottságot.

43. cikk

A felelős egységek hálózata

A Menekültügyi Ügynökség létrehozza a 41. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóságok hálózatát, és elősegíti tevékenységüket a gyakorlati együttműködés és az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket érintő információmegosztás megerősítése céljából, ideértve gyakorlati eszközök és iránymutatás kidolgozását is.

VII. FEJEZET

EGYEZTETÉS

44. cikk

Egyeztetés

(1) Az e rendelet alapján létrehozott mechanizmusok megfelelő működésének megkönnyítése és az e rendelet alkalmazása során felmerülő nehézségek megoldása érdekében, amennyiben két vagy több tagállam nehézségekbe ütközik az e rendelet szerinti együttműködésük vagy e rendelet egymás közötti alkalmazása során, az érintett tagállamok, közülük egy vagy több tagállam kérésére haladéktalanul egyeztetést folytatnak annak érdekében, hogy a lojális együttműködés elvével összhangban észszerű időn belül megfelelő megoldásokat érjenek el.

Adott esetben a felmerült nehézségekre és az elfogadott megoldásra vonatkozó információkat megoszthatják a Bizottsággal és a 67. cikkben említett bizottság keretében a többi tagállammal.

(2) Ha az (1) bekezdés alapján nem születik megoldás vagy a nehézségek továbbra is fennállnak, az érintett tagállamok felkérhetik a Bizottságot, hogy a megfelelő megoldások elérése érdekében folytasson egyeztetéseket az érintett tagállamokkal. A Bizottság ezeket az egyeztetéseket haladéktalanul lefolytatja. Az érintett tagállamok aktívan részt vesznek az egyeztetéseken, és a Bizottsághoz hasonlóan minden megfelelő intézkedést megtesznek az ügy gyors megoldása érdekében. A Bizottság az érintett tagállamoknak címzett ajánlásokat fogadhat el, amelyekben megjelöli a meghozandó intézkedéseket és a megfelelő határidőket.

Adott esetben a felmerült nehézségekre, a megfogalmazott ajánlásokra és az elfogadott megoldásra vonatkozó információk megoszthatók a többi tagállammal a 67. cikkben említett bizottság keretében.

(3) Ez a cikk nem érinti a Bizottság azon hatáskörét, hogy a Szerződés 258. és 260. cikke értelmében felügyelje az uniós jog alkalmazását. Nem érinti továbbá az érintett tagállamok azon lehetőségét, hogy a Szerződés 273. cikkének megfelelően a Bíróság elé terjesszék vitájukat, vagy a Szerződés 259. cikkének megfelelően a Bírósághoz forduljanak az ügyben.

IV. RÉSZ

SZOLIDARITÁS

I. FEJEZET

SZOLIDARITÁSI MECHANIZMUSOK

45. cikk

Szolidaritási hozzájárulások

(1) A migrációs nyomás alatt álló vagy kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások által érintett tagállam javára nyújtott szolidaritási hozzájárulások típusai a következők:

a) azon kérelmezők áthelyezése, akik nem tartoznak (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] 41. cikkével létrehozott, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására irányuló, határon folytatott eljárás hatálya alá;

b) a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésének szponzorálása;

c) azon nemzetközi védelemben részesülő személyek áthelyezése, akiket az 53. cikk (1) bekezdése szerinti végrehajtási jogi aktus elfogadása előtt kevesebb mint három évvel nemzetközi védelemben részesítettek;

d) kapacitásépítési intézkedések a menekültügy, a befogadás és a visszatérés terén, valamint arra irányuló operatív támogatás és intézkedések, hogy harmadik országokkal való együttműködés révén reagálni lehessen a kedvezményezett tagállamot érintő migrációs tendenciákra.

(2) E hozzájárulások az 56. cikk értelmében a következőkből is állhatnak:

a) az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] 41. cikke szerinti határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó, nemzetközi védelmet kérelmező személyek áthelyezése;

b) jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok áthelyezése.

46. cikk

Szolidaritási fórum

A szolidaritási fórum valamennyi tagállam részvételével működik. A szolidaritási fórumot a Bizottság hívja össze és vezeti az e részben foglaltak zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében.

47. cikk

Szolidaritás a kutatási-mentési műveleteket követő partra szállítások esetében

(1) Ez a cikk, valamint a 48. és 49. cikk alkalmazandó a valamely tagállam területére harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek ismétlődő érkezését eredményező kutatási-mentési műveletekre, valamint a 49. cikk (4) bekezdésében meghatározott kiszolgáltatott személyekre.

(2) Amennyiben a 6. cikk (4) bekezdésében említett migrációkezelési jelentés azt jelzi, hogy egy vagy több tagállam az (1) bekezdésben említett helyzetekkel szembesül, a jelentés meghatározza továbbá a 45. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett azon nemzetközi védelmet kérelmezők teljes számát, akiket az említett tagállamok támogatása érdekében át kellene helyezni. A jelentés emellett körvonalazza a 45. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett, az érintett tagállamnak történő segítségnyújtáshoz szükséges kapacitásépítési intézkedéseket.

(3) A migrációkezelési jelentés elfogadásától számított két héten belül a Bizottság felkéri az összes többi olyan tagállamot, amely a területén várhatóan nem szembesül az (1) bekezdésben említett érkezésekkel, hogy nyújtsák be a (2) bekezdésben említett szolidaritási hozzájárulásokat. Felhívásában a Bizottság feltünteti az egyes tagállamok által áthelyezendő kérelmezők teljes számát, amely tükrözi a 45. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcs alapján kiszámított tagállami szolidaritási hozzájárulásokat. A kedvezményezett tagállamra eső részt bele kell számítani az elosztási kulcsba.

(4) A migrációkezelési jelentés elfogadásától számított egy hónapon belül a tagállamok az I. mellékletben foglalt kutatási-mentési szolidaritási reagálási terv kitöltésével értesítik a Bizottságot az általuk nyújtani kívánt hozzájárulásokról. A tagállamok feltüntetik, hogy az alábbiak közül milyen formában kívánnak hozzájárulást nyújtani:

a) a 45. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti áthelyezés vagy

b) a migrációkezelési jelentésben meghatározott, a 45. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti intézkedések vagy

c) a 49. cikk (4) bekezdése szerinti kiszolgáltatott helyzetben lévő embereknek a 45. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti áthelyezése.

(5) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az összes tagállam által a (4) bekezdés szerint megjelölt szolidaritási hozzájárulások jelentősen elmaradnak a migrációkezelési jelentésben meghatározott szolidaritási hozzájárulások összességétől, a Bizottság összehívja a szolidaritási fórumot. A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy igazítsák ki a hozzájárulások számát és adott esetben típusát. A hozzájárulásaikat kiigazító tagállamok a szolidaritási fórum keretében benyújtják a felülvizsgált kutatási-mentési szolidaritási intézkedési terveiket.

48. cikk

A kutatási-mentési műveletekre vonatkozó bizottsági végrehajtási jogi aktusok

(1) A 47. cikk (4) bekezdésében említett kutatási-mentési szolidaritási reagálási terv benyújtásától számított két héten belül, vagy a 47. cikk (5) bekezdésében említett szolidaritási fórum befejeződésétől számított két héten belül, és amennyiben az összes tagállam által a terveikben feltüntetett összes szolidaritási hozzájárulás

megfelel a migrációkezelési jelentésben meghatározott szolidaritási hozzájárulások összességének, vagy a Bizottság úgy ítéli meg, hogy kellően közel áll ahhoz, a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben rögzíti a tagállamok által a 47. cikk (4) bekezdése vagy a 47. cikk (5) bekezdése alapján megjelölt szolidaritási intézkedéseket. Ezek az intézkedések szolidaritási vállalásalapot képeznek minden olyan tagállam számára, amely rövid távon várhatóan partra szállításokkal szembesül.

Amennyiben a Menekültügyi Ügynökség arról értesíti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egy vagy több kedvezményezett tagállamban felhasználták az első albekezdésben említett szolidaritási vállalásalap 80 %-át, a Bizottság összehívja a szolidaritási fórumot, hogy tájékoztassa a tagállamokat a helyzetről, és felkérje a tagállamokat hozzájárulásaik növelésére. A szolidaritási fórum befejeződését követően – amennyiben a tagállamok jelezték, hogy készek növelni hozzájárulásaik mértékét – a Bizottság az érintett kedvezményezett tagállam tekintetében módosítja az első albekezdésben említett szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló végrehajtási jogi aktust a tagállamok által megjelölt hozzájárulások növelése érdekében.

(2) Amennyiben a tagállamok által a 47. cikk (5) bekezdése alapján jelzett szolidaritási hozzájárulások teljes száma vagy típusa még mindig jelentősen elmarad a migrációkezelési jelentésben meghatározott szolidaritási hozzájárulások összességétől, és ez olyan helyzethez vezet, hogy a szolidaritási vállalásalap nem képes kiszámítható alapot biztosítani a tagállamoknak a 47. cikk (2) bekezdésében említett folyamatos támogatáshoz, a Bizottság a szolidaritási fórum befejeződését követő két héten belül végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben szolidaritási alapot hoz létre minden olyan tagállam számára, amely rövid távon várhatóan partra szállításokkal szembesül. A végrehajtási jogi aktus az alábbiakat rögzíti:

a) a migrációkezelési jelentésben meghatározott, a 47. cikk (2) bekezdésében említett tagállamok szükségleteihez való hozzájárulás érdekében áthelyezendő harmadik országbeli állampolgárok teljes száma;

b) az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcs alapján kiszámított, az a) pontban említett szám és az egyes tagállamokra eső rész tekintetében, beleértve a kedvezményezett tagállamokat is;

c) a tagállamok által megjelölt, a 45. cikk (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott intézkedések.

Amennyiben a tagállamok jeleztek a 45. cikk (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott intézkedéseket, ezeknek az intézkedéseknek arányban kell állniuk azokkal a hozzájárulásokkal, amelyeket a tagállamok a 45. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett áthelyezések révén az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcs alkalmazásának eredményeként tettek volna. Ezeket a végrehajtási jogi aktusban kell meghatározni, kivéve ha a tagállamok által jelzett intézkedések a migrációkezelési jelentésben azonosított áthelyezendő személyek számának több mint 30 %-át kitevő vállaláshiányhoz vezetnének. Ezekben az esetekben a végrehajtási jogi aktusban meghatározott hozzájárulásokat úgy kell kiigazítani, hogy az ilyen intézkedéseket megjelölő tagállamoknak az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcs alapján a tagállamokra eső rész 50 %-át a 45. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett áthelyezéssel vagy visszaküldési szponzorálással, vagy e kettő kombinációjával kell fedezniük. Az érintett tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy miként kívánják fedezni az e tekintetben rájuk eső részt. A Bizottság ennek

megfelelően kiigazítja az áthelyezésre, a visszaküldési szponzorálásra és a 45. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett intézkedésekre vonatkozó végrehajtási jogi aktusban az említett tagállamok tekintetében meghatározott hozzájárulásokat.

Amennyiben egy vagy több tagállam a 47. cikk (4) bekezdésében és a 47. cikk (5) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem nyújtotta be a kutatási-mentési szolidaritási reagálási tervet, a Bizottság határozza meg az e tagállamok által biztosítandó hozzájárulások mértékét és típusát.

Amennyiben a Menekültügyi Ügynökség arról értesíti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egy vagy több kedvezményezett tagállamban felhasználták az első albekezdésben említett szolidaritási vállalásalap 80 %-át, a Bizottság összehívja a szolidaritási fórumot, hogy tájékoztassa a tagállamokat a helyzetről és a tagállamok további szükségleteiről. A szolidaritási fórumot követően a Bizottság az érintett kedvezményezett tagállam tekintetében elfogadja az első albekezdésben említett szolidaritási vállalásalap létrehozásáról szóló végrehajtási jogi aktus módosítását az első albekezdés a) pontjában említett szolidaritási intézkedések hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok teljes számának legfeljebb 50 %-kal történő növelése érdekében. Az első albekezdés b) pontjában említett egyes tagállami részarányokat ennek megfelelően módosítani kell. Amennyiben a második albekezdés rendelkezéseit alkalmazzák, és a tagállamok jelezték, hogy a hozzájárulást visszaküldési szponzorálás útján nyújtják, ezen intézkedések arányát 50 %-kal növelni kell. A 45. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett intézkedéseket az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcsnak megfelelően kiszámított tagállami részesedés 50 %-os növekedésével arányosan kell növelni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

49. cikk

A kutatási-mentési műveletekhez kapcsolódó szolidaritási vállalásalap

(1) A 48. cikk (1) bekezdésében vagy a 48. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus elfogadásától számított két héten belül a 47. cikk (2) bekezdésében említett tagállam értesíti a Bizottságot a szolidaritási támogatás iránti kérelméről. E kérést követően a Bizottság a szolidaritási alapot alkalmazza, és koordinálja a szolidaritási intézkedések végrehajtását minden olyan egyszeri vagy többszörös partra szállítás esetében, amelyre két héten belül kerül sor.

(2) A Menekültügyi Ügynökségnek és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek a Bizottság koordinálásával össze kell állítania az áthelyezendő és visszaküldési szponzorálás hatálya alá tartozó személyek jegyzékét. A jegyzék feltünteti e személyek megoszlását a hozzájáruló tagállamok között, figyelembe véve az egyes hozzájáruló tagállamok által áthelyezendő vagy visszaküldési szponzorálásuk hatálya alá tartozó személyek teljes számát, e személyek állampolgárságát, valamint a közöttük és az áthelyezésről vagy visszaküldési szponzorálásról gondoskodó tagállam között fennálló érdemi kapcsolatok meglétét. A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek áthelyezése elsőbbséget élvez. A Menekültügyi Ügynökség és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség segíti a Bizottságot a szolidaritási vállalásalap felhasználásának nyomon követésében.

(3) Amennyiben a Bizottság jelentést fogadott el, amelyben megállapítja, hogy a 47. cikk (2) bekezdésében említett valamely tagállam az 51. cikk (3) bekezdésének megfelelően migrációs nyomás alatt áll, a 48. cikk (1) bekezdése vagy a 48. cikk (2) bekezdése szerint létrehozott szolidaritási vállalásalapból fennmaradó szolidaritási hozzájárulások felhasználhatók az adott tagállamra nehezedő migrációs nyomás azonnali enyhítésére. Ilyen esetekben a (2) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ez a bekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha az 53. cikkben előírt végrehajtási jogi aktust fogadtak el. Az említett végrehajtási jogi aktus elfogadásának időpontjától az áthelyezhető és a (2) bekezdés szerinti visszaküldési szponzorálás szempontjából szóba jöhető személyek jegyzéke már nem alkalmazható.

Amennyiben az első albekezdésben említett szolidaritási vállalásalap nem elegendő a 47. cikk (2) bekezdésében említett tagállam előtt álló kihívások azonnali enyhítéséhez, a többi tagállamnak a 48. cikk (1) bekezdése vagy a 48. cikk (2) bekezdése szerint létrehozott szolidaritási vállalásalapjából származó szolidaritási hozzájárulások felhasználhatók, amennyiben ez az említett tagállamok tekintetében nem veszélyezteti a vállalásalap működését.

(4) Amennyiben a migrációkezelési jelentés megállapítja, hogy a 47. cikk (2) bekezdésében említett valamely tagállam a külső határok átlépésének módjától függetlenül kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezők jelenléte miatt kapacitási kihívásokkal szembesül, a 48. cikk (1) bekezdése vagy a 48. cikk (2) bekezdése alapján létrehozott szolidaritási vállalásalap felhasználható a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek áthelyezésére is. Ilyen esetekben a (2) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) A Bizottság támogatja és elősegíti a kérelmezők áthelyezéséhez vezető eljárásokat és a visszaküldési szponzorálás végrehajtását, különös figyelmet fordítva a kísérő nélküli kiskorúakra. Ezenkívül koordinálja az áthelyezés és a visszaküldési szponzorálás operatív vonatkozásait, többek között a Menekültügyi Ügynökség vagy az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által kiküldött szakértők vagy szakértői csoportok segítségével.

50. cikk

A migrációs nyomás értékelése

(1) A Bizottság értékeli a migrációs helyzetet a tagállamokban, ha:

a) a tagállam jelezte a Bizottságnak, hogy megítélése szerint migrációs nyomásnak van kitéve;

b) a rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság úgy véli, hogy egy tagállamra migrációs nyomás nehezedhet.

(2) A Menekültügyi Ügynökség és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség segíti a Bizottságot a migrációs nyomás értékelésének elvégzésében. A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a tagállamokat arról, hogy értékelést készít.

(3) A migrációs nyomás értékelésének ki kell terjednie az érintett tagállamban az előző hat hónapban fennálló helyzetre, összehasonlítva azt az Unió általános helyzetével, és az értékelésnek különösen a következő információkon kell alapulnia:

a) a harmadik országbeli állampolgárok által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek száma és a kérelmezők állampolgársága;

b) a tagállami hatóságok által felderített olyan harmadik országbeli állampolgárok száma, akik nem vagy már nem felelnek meg az adott tagállamban érvényes beutazási, tartózkodási vagy letelepedési feltételeknek, ideértve az (EU) 2017/2226 európai parlamenti és tanácsi rendelet[58] 3. cikke (1) bekezdésének 19. pontja szerinti túltartózkodó személyeket is;

c) a 2008/115/EK irányelvnek megfelelő kiutasítási határozatok száma;

d) azon harmadik országbeli állampolgárok száma, akik a 2008/115/EK irányelvnek megfelelő kiutasítási határozatot követően elhagyták a tagállamok területét;

e) a tagállamok által uniós és nemzeti áttelepítési [vagy humanitárius befogadási] programok keretében befogadott harmadik országbeli állampolgárok száma;

f) a 34. és 36. cikk szerinti beérkező és kimenő átvételi megkeresések és visszavételi értesítések száma;

g) a 31. cikk alapján végrehajtott átszállítások száma;

h) a külső szárazföldi, tengeri vagy légi határ szabálytalan átlépése miatt elfogott személyek száma;

i) azon személyek száma, akiknek beléptetését az (EU) 2016/399 rendelet 14. cikkével összhangban megtagadták;

j) a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított harmadik országbeli állampolgárok száma és állampolgársága, beleértve a nemzetközi védelem iránti kérelmek számát is;

k) a kísérő nélküli kiskorúak száma.

(4) A migrációs nyomás értékelése során a következőket is figyelembe kell venni:

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti értékelés helye szerinti tagállam által benyújtott információk;

b) a migrációval kapcsolatos együttműködés szintje az (EU) XXX/XXX rendeletben [*a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet*] meghatározott, származási és tranzitországnak minősülő harmadik országok, az első menedék országai és a biztonságos harmadik országok viszonylatában;

c) az érintett harmadik országok geopolitikai helyzete, amely befolyásolhatja a migrációs mozgásokat;

d) az 1053/2013/EU tanácsi rendelet[59] 15. cikkében, az (EU) XXX/XXX rendelet [*Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége*] 13., 14. és 22. cikkében, és az

---

58 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2226 rendelete (2017. november 30.) a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 327., 2017.12.9., 20. o.).

59 A Tanács 1053/2013/EU rendelete (2013. október 7.) a schengeni vívmányok alkalmazását ellenőrző értékelési és monitoringmechanizmus létrehozásáról és a végrehajtó bizottságnak a Schengent Értékelő

(EU) 2019/1896 rendelet 32. cikkének (7) bekezdésében előírt releváns ajánlások;

e) a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusról (migrációs felkészültségi és válságkezelési terv) szóló, XXX bizottsági ajánlás alapján gyűjtött információk

f) a 6. cikk (4) bekezdésében említett migrációkezelési jelentés;

g) az uniós politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmus aktiválása esetén az uniós politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmusról szóló (EU) 2018/1993 tanácsi végrehajtási határozaton alapuló, az integrált helyzetismereti és -elemzési képességre vonatkozó jelentések, vagy amennyiben nem aktiválták az uniós politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmust, a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv első szakasza keretében kiadott migrációs helyzetismereti és -elemzési jelentés;

h) a vízumliberalizációs jelentéstételi eljárás és a harmadik országokkal folytatott párbeszédek során nyert információk;

i) az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének a migrációról szóló negyedéves hírlevelei és egyéb jelentései;

j) az uniós ügynökségek által a kedvezményezett tagállamnak nyújtott támogatás.

51. cikk

A migrációs nyomásra vonatkozó jelentés

(1) A Bizottság az 50. cikk (1) bekezdése alapján végzett értékelése során konzultációt folytat az érintett tagállammal.

A Bizottság a migrációs nyomásról szóló jelentést egy hónapon belül benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak azt követően, hogy tájékoztatta őket arról, hogy az 50. cikk (2) bekezdése szerinti értékelést végez.

(2) A Bizottság a jelentésben megállapítja, hogy az érintett tagállam migrációs nyomás alatt áll-e.

(3) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy az érintett tagállam migrációs nyomás alatt áll, a jelentés meghatározza a következőket:

a) a migrációs nyomás alatt álló tagállam migrációskezelési kapacitása, különös tekintettel a menekültügyre és a visszaküldésre, valamint a tagállam menekültügyi és visszaküldési ügyforgalmának kezelésével kapcsolatos általános szükségletei;

b) a helyzet kezelésére alkalmas – adott esetben az alábbiakat felölelő – intézkedések, és azok végrehajtásának várható időkerete:

i. a migrációs nyomás alatt álló tagállam által a migráció kezelése, és különösen a menekültügy és a visszaküldés terén meghozandó intézkedések;

és Végrehajtását Felügyelő Állandó Bizottság létrehozásáról szóló 1998. szeptember 16-i határozatának hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2013.11.6., 27. o.).

ii. a 45. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett, más tagállamok által meghozandó intézkedések;

iii. a 45. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett, más tagállamok által meghozandó intézkedések.

(4) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy tagállamban kialakuló helyzet miatt gyors reagálás szükséges, jelentését legkésőbb két héten belül benyújtja attól naptól számítva, amikor az 50. cikk (2) bekezdése szerint tájékoztatta az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a tagállamokat arról, hogy értékelést végez.

52. cikk

Szolidaritási reagálási tervek migrációs nyomással járó helyzetekben

(1) Amennyiben az 51. cikkben említett jelentés azt jelzi, hogy valamely tagállam migrációs nyomás alatt áll, a nem kedvezményezett többi tagállam a 45. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett szolidaritási hozzájárulások révén hozzájárul a támogatáshoz. A tagállamok elsőbbséget biztosítanak a kísérő nélküli kiskorúak áthelyezésének.

(2) Amennyiben az 51. cikkben említett jelentés az e cikk (3) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában említett intézkedéseket határoz meg, a többi tagállam az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett intézkedések helyett ezekkel az intézkedésekkel is hozzájárulást nyújthat. Ezek az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontján alapuló intézkedések nem okozhatnak 30 %-nál nagyobb vállaláshiányt a migrációs nyomásról szóló jelentésben meghatározott összes hozzájárulás tekintetében.

(3) Az 51. cikkben említett jelentés elfogadásától számított két héten belül a tagállamok a II. mellékletben szereplő formanyomtatvány kitöltésével szolidaritási reagálási tervet nyújtanak be a Bizottságnak. A szolidaritási reagálási tervben fel kell tüntetni az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában meghatározott hozzájárulások típusát, vagy adott esetben az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában meghatározott azon intézkedéseket, amelyek meghozatalát a tagállamok javasolják. Amennyiben a tagállamok az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában meghatározott több hozzájárulás-típust javasolnak, megjelölik az egyes típusok részarányát.

Amennyiben a szolidaritási reagálási terv visszaküldési szponzorálást tartalmaz, a tagállamok közlik az érintett tagállam területén jogellenesen tartózkodó azon harmadik országbeli állampolgárok állampolgárságát, akiknek a visszaküldését szponzorálni kívánják.

Amennyiben a tagállamok az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában meghatározott intézkedéseket jeleznek a szolidaritási reagálási tervben, az azok végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat és határidőt is feltüntetik.

(4) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a szolidaritási reagálási tervekben jelzett szolidaritási hozzájárulások nem felelnek meg az 51. cikkben előírt migrációs nyomásra vonatkozó jelentésben azonosított szükségleteknek, összehívja a szolidaritási fórumot. Ilyen esetekben a Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy felülvizsgált szolidaritási reagálási tervek benyújtásával igazítsák ki a szolidaritási reagálási terveikben szereplő hozzájárulások típusát a szolidaritási fórum keretében.

(5) Az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában meghatározott intézkedéseket javasló tagállam kérheti az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcsnak megfelelően kiszámított rá eső rész 10 %-os csökkentését, ha a szolidaritási reagálási tervben jelzi, hogy a megelőző öt évben az egy főre jutó nemzetközi védelem iránti kérelmek uniós átlagához képest több mint kétszeres mennyiségű kérelmet vizsgált meg.

53. cikk

A migrációs nyomással járó helyzetekben tanúsítandó szolidaritásról szóló bizottsági végrehajtási jogi aktusok

(1) Az 52. cikk (3) bekezdésében említett szolidaritási reagálási terv benyújtásától számított két héten belül, illetve az 52. cikk (4) bekezdése szerint összehívott szolidaritási fórum befejeződését követő két héten belül a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amely meghatározza a többi tagállam által a migrációs nyomásnak kitett tagállam javára nyújtandó szolidaritási hozzájárulásokat, és azok végrehajtásának időkeretét.

(2) A végrehajtási jogi aktusban meghatározott hozzájárulástípusok megfelelnek a tagállamok által a szolidaritási reagálási tervükben megjelölteknek. Amennyiben egy vagy több tagállam nem nyújtott be szolidaritási reagálási tervet, a Bizottság a migrációs nyomásra vonatkozó jelentésben azonosított szükségletek figyelembevételével állapítja meg a tagállam által teljesítendő hozzájárulások típusait.

Amennyiben a tagállamok szolidaritási reagálási terveikben a 45. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett hozzájárulástípust tüntetnek fel, a Bizottság megvizsgálja, hogy a javasolt intézkedések arányban állnak-e azokkal a hozzájárulásokkal, amelyeket a tagállamok a 45. cikk (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában említett intézkedések révén az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcs alkalmazásának eredményeként tettek volna.

Amennyiben a javasolt intézkedések nem állnak arányban azokkal a hozzájárulásokkal, amelyeket a hozzájáruló tagállamok a 45. cikk (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában említett intézkedések révén tett volna, a Bizottság a végrehajtási jogi aktusban meghatározza a javasolt intézkedéseket, és azok szintjét kiigazítja.

Amennyiben a javasolt intézkedések az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontja szerinti, a migrációs nyomásról szóló jelentésben meghatározott szolidaritási intézkedések teljes számának 30 %-át meghaladó hiányt eredményeznének, a végrehajtási jogi aktusban meghatározott hozzájárulásokat úgy kell kiigazítani, hogy az ilyen intézkedéseket megjelölő tagállamoknak az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcs szerint kiszámított részesedésük 50 %-át az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontja szerinti intézkedésekkel kelljen fedezniük. A Bizottság ennek megfelelően kiigazítja az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában szereplő, az említett tagállamok által megjelölt intézkedéseket.

(3) A végrehajtási jogi aktus az alábbiakat rögzíti:

a) a megkereső tagállamból a 45. cikk (1) bekezdésének a) vagy c) pontja alapján áthelyezendő személyek teljes száma, figyelembe véve a megkereső

tagállamoknak az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett jelentésben a menedékjog területén azonosított kapacitását és szükségleteit;

b) a megkereső tagállamból a 45. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján visszaküldési szponzorálás hatálya alá tartozó személyek teljes száma, figyelembe véve a megkereső tagállamoknak az 51. cikk (3) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett jelentésben a visszaküldés területén azonosított kapacitását és szükségleteit;

c) az áthelyezendő és/vagy a visszaküldési szponzorálás hatálya alá tartozó személyek tagállamok közötti elosztása, beleértve a kedvezményezett tagállamot is, az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcs alapján;

d) a tagállamok által a (2) bekezdés második, harmadik és negyedik albekezdése alapján megjelölt intézkedések.

A (3) bekezdés c) pontjában említett elosztást ki kell igazítani, ha az 52. cikk (5) bekezdése alapján kérelmet benyújtó tagállam a szolidaritási reagálási tervben bizonyítja, hogy az elmúlt 5 évben a nemzetközi védelem iránti kérelmek egy főre jutó uniós átlagának kétszereséért volt felelős. Ilyenkor a tagállam esetében levonásra kerül az 54. cikkben meghatározott elosztási kulcsnak megfelelően kiszámított részesedés 10 %-a. Ezt a levonást arányosan kell elosztani a 45. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett hozzájárulást biztosító tagállamok között;

(4) Amennyiben egy tagállam az előző évben az 56. cikk (1) bekezdésének megfelelően hozzájárulásokat biztosított, amikor egy másik tagállam a területén fennálló migrációs helyzet kezeléséhez a migrációs nyomás megakadályozása érdekében szolidaritási támogatást kért a többi tagállamtól, és amennyiben a tagállam által biztosított hozzájárulások megfelelnek a végrehajtási jogi aktusban meghatározott intézkedéstípusoknak, a Bizottság ezeket a hozzájárulásokat levonja a végrehajtási jogi aktusban meghatározott megfelelő hozzájárulásokból.

(5) A kedvezményezett tagállamban fennálló migrációs nyomás miatt kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben a Bizottság a 67. cikk (3) bekezdésében említett sürgősségi eljárás keretében azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

Ezen jogi aktusok legfeljebb 1 évig maradnak hatályban.

(6) A Bizottság a végrehajtási jogi aktus alkalmazásának megszűnése után egy hónappal jelentést tesz annak végrehajtásáról. A jelentésnek tartalmaznia kell a meghozott intézkedések hatékonyságának elemzését.

54. cikk

Elosztási kulcs

A 45. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett szolidaritási hozzájárulásoknak az egyes tagállamok által a 48. és 53. cikkel összhangban biztosítandó részét a III. mellékletben meghatározott képletnek megfelelően kell kiszámítani, és a részesedésnek minden egyes tagállam esetében a következő kritériumokon kell alapulnia, a legfrissebb rendelkezésre álló Eurostat-adatoknak megfelelően:

a) a lakosság létszáma (50 %-os súlyozás);

b) a teljes GDP (50 %-os súlyozás).

55. cikk

Visszaküldési szponzorálás

(1) A tagállamok kötelezettséget vállalhatnak arra, hogy visszaküldési szponzorálás révén támogatnak más tagállamokat a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésében, amelynek keretében a kedvezményezett tagállammal szoros együttműködésben intézkedéseket hoznak e harmadik országbeli állampolgároknak a kedvezményezett tagállam területéről történő visszaküldésének végrehajtására.

(2) Amennyiben egy tagállam vállalja, hogy visszaküldési szponzorálást biztosít, és a kedvezményezett tagállam által hozott kiutasítási határozat hatálya alá tartozó, jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok nem térnek vissza, vagy őket nem toloncolják ki 8 hónapon belül, a visszaküldési szponzorálást biztosító tagállam az 57. és 58. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően az érintett személyeket a saját területére szállítja át. Ez az időszak az 53. cikk (1) bekezdésében vagy adott esetben a 49. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus elfogadásával kezdődik.

(3) Amennyiben egy tagállam vállalja, hogy visszaküldési szponzorálást biztosít olyan harmadik országbeli állampolgárok számára, akik a kedvezményezett tagállamban még nem tartoznak kiutasítási határozat hatálya alá, a (2) bekezdésben említett időszak a következő időpontok valamelyikétől kezdődik:

a) az az időpont, amikor a kedvezményezett tagállam meghozta a kiutasítási határozatot; vagy

b) amennyiben a kiutasítási határozatot a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozat részeként hozzák meg, vagy amennyiben a kiutasítási határozatot külön jogi aktusban hozzák meg, egyidejűleg a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal és azzal együtt az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügyi eljárásról szóló rendelet*] 35a. cikkével összhangban, az az időpont, amikor a kérelmezőnek vagy a harmadik országbeli állampolgárnak már nincs joga az adott országban maradni, és ezt nem is engedélyezték számára.

(4) Az (1) bekezdésben említett intézkedések a szponzoráló tagállam által végzett alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet foglalnak magukban:

a) tanácsadás a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésével és visszailleszkedésével kapcsolatban;

b) a nemzeti program és erőforrások felhasználása az önkéntes távozásra hajlandó, illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak nyújtott logisztikai, pénzügyi és egyéb anyagi vagy természetbeni támogatásra, beleértve a visszailleszkedést is;

c) a harmadik országok hatóságaival a visszafogadás megkönnyítése érdekében folytatott szakpolitikai párbeszéd és eszmecsere irányítása vagy támogatása;

d) kapcsolatfelvétel harmadik országok illetékes hatóságaival a harmadik országbeli állampolgárok személyazonosságának ellenőrzése és érvényes úti okmány beszerzése céljából;

e) a kedvezményezett tagállam nevében a visszaküldés végrehajtására irányuló gyakorlati intézkedések – például charter- vagy menetrend szerinti járatok vagy

egyéb közlekedési eszközök – megszervezése a nem uniós visszaküldési célországba.

Ezek az intézkedések nem érintik a kedvezményezett tagállamnak a 2008/115/EK irányelvben meghatározott kötelezettségeit és feladatait.

56. cikk

Egyéb szolidaritási hozzájárulások

(1) Amennyiben egy tagállam szolidaritási támogatást kér más tagállamoktól a területén fennálló migrációs helyzet kezeléséhez a migrációs nyomás megakadályozása érdekében, a tagállam értesíti a Bizottságot a megkeresésről.

(2) Valamely tagállam szolidaritási támogatás iránti megkeresésére válaszul vagy saját kezdeményezésre – akár egy másik tagállammal egyetértésben is – bármely tagállam bármikor nyújthat hozzájárulást a 45. cikkben említett intézkedések révén az érintett tagállam javára, annak beleegyezésével. A 45. cikk d) pontjában említett hozzájárulásoknak összhangban kell lenniük az (EU) XXX/XXX rendelet [Menekültügyi és Migrációs Alap] célkitűzéseivel.

(3) Azok a tagállamok, amelyek valamely tagállam szolidaritási támogatás iránti kérelmére válaszul vagy saját kezdeményezésre szolidaritási hozzájárulást nyújtottak vagy ezt tervezik, erről a IV. mellékletben szereplő szolidaritási támogatási terv formanyomtatványának kitöltésével értesítik a Bizottságot. A szolidaritási reagálási tervnek adott esetben ellenőrizhető információkat kell tartalmaznia, többek között az intézkedések hatályára és jellegére, valamint azok végrehajtására vonatkozóan.

II. FEJEZET

ELJÁRÁSI KÖVETELMÉNYEK

57. cikk

Az áthelyezést megelőző eljárás

(1) Az e cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni:

a) a 45. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontjában, valamint a 45. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett személyekre;

b) a 45. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett személyek, amikor az 55. cikk (2) bekezdésében említett időszak lejárt, valamint a 45. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett személyekre.

(2) Az e cikkben meghatározott eljárás alkalmazását megelőzően a kedvezményezett tagállam meggyőződik róla, hogy nincs alapos ok annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent az adott tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére. Ha alapos okkal feltételezhető, hogy a személy veszélyt jelent a nemzetbiztonságra vagy a közrendre, a kedvezményezett tagállam nem alkalmazza az e cikkben meghatározott eljárást, és adott esetben törli a személyt a 49. cikk (2) bekezdésében említett jegyzékből.

(3) Áthelyezés alkalmazása esetén a kedvezményezett tagállam azonosítja az áthelyezhető személyeket. Amennyiben az érintett személy nemzetközi védelmet kérelmez vagy abban részesül, az említett tagállam adott esetben figyelembe veszi az érintett személy és az áthelyezési céltagállam közötti érdemi kapcsolatok meglétét. Amennyiben az azonosított áthelyezendő személy nemzetközi védelemben részesül, az érintett személy áthelyezésére csak azt követően kerülhet sor, hogy az érintett személy írásban hozzájárult az áthelyezéshez.

Amennyiben a 49. cikk alapján áthelyezést kell alkalmazni, a kedvezményezett tagállam a Menekültügyi Ügynökség és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által összeállított, a 49. cikk (2) bekezdésében említett listát használja.

Az első albekezdés nem alkalmazandó azokra a kérelmezőkre, akik esetében a kedvezményezett tagállam – a 15. cikk (5) bekezdésének kivételével – a 15–20. és a 24. cikkben meghatározott kritériumok alapján felelős tagállamként határozható meg. Ezek a kérelmezők nem helyezhetők át.

(4) Az 55. cikk (2) bekezdésében említett határidő lejártát követően a kedvezményezett tagállam haladéktalanul tájékoztatja a szponzoráló tagállamot arról, hogy az érintett jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok tekintetében az (5)–(10) bekezdésben meghatározott eljárást kell alkalmazni.

(5) A kedvezményezett tagállam a lehető leggyorsabban továbbítja az áthelyezési céltagállamnak a (2) és (3) bekezdésben említett személyre vonatkozó releváns információkat és dokumentumokat.

(6) Az áthelyezési céltagállam az (5) bekezdés szerint megvizsgálja a kedvezményezett tagállam által továbbított információkat, és ellenőrzi, hogy nincs-e alapos ok annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent az adott tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére.

(7) Amennyiben nincs alapos ok annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent nemzetbiztonságra vagy a közrendre, az áthelyezési céltagállam egy héten belül megerősíti, hogy át fogja helyezni az érintett személyt.

Amennyiben az ellenőrzések megerősítik, hogy alapos ok van annak feltételezésére, hogy az érintett személy veszélyt jelent a nemzetbiztonságra vagy a közrendre, az áthelyezési céltagállam egy héten belül tájékoztatja a kedvezményezett tagállamot bármely releváns adatbázisból származó figyelmeztető jelzés jellegéről és az alapjául szolgáló elemekről. Ilyen esetekben az érintett személy áthelyezésére nem kerül sor.

Kivételes esetekben, ha bizonyítható, hogy az információk vizsgálata különösen összetett, vagy az adott időpontban sok ügyet kell ellenőrizni, az áthelyezési céltagállam az első és második albekezdésben megjelölt egyhetes határidőt követően – de minden esetben két héten belül – is válaszolhat. Ilyen helyzetekben az áthelyezési céltagállam az eredeti egyhetes határidőn belül közli a kedvezményezett tagállammal a válaszadás elhalasztására vonatkozó döntését.

Az első és második albekezdésben említett egyhetes határidőn belüli, valamint az e bekezdés harmadik albekezdésében említett kéthetes határidőn belüli cselekvés elmulasztása az információ kézhezvételének megerősítését jelenti, és a személy áthelyezésére vonatkozó kötelezettséget von maga után, beleértve a megérkezésre vonatkozó megfelelő előkészületek megtételére vonatkozó kötelezettséget is.

(8) A kedvezményezett tagállam legkésőbb az áthelyezési céltagállam általi megerősítéstől számított egy héten belül meghozza az átszállítási határozatot. Ezután

haladéktalanul, írásban értesíti az érintett személyt, hogy átszállítja őt az adott tagállamba.

(9) Az érintett személynek a kedvezményezett tagállamból az áthelyezési céltagállamba történő átszállítása a kedvezményezett tagállam nemzeti joga szerint történik az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, a 33. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén az áthelyezési céltagállam megerősítését követő, illetve az átszállítási határozat elleni fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem tárgyában hozott jogerős határozat meghozatalát követő 4 héten belül.

(10) Az áthelyezés céljából történő átszállításra a 32. cikk (3), (4) és (5) bekezdése, a 33. és 34. cikk, a 35. cikk (1) és (3) bekezdése, a 36. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 37. és 39. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

(11) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az áthelyezéshez szükséges információk és dokumentumok elkészítésének és benyújtásának egységes feltételeit. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 67. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

58. cikk

Az áthelyezést követő eljárás

(1) Az áthelyezési céltagállam tájékoztatja a kedvezményezett tagállamot az érintett személy biztonságos megérkezéséről, vagy arról, hogy az érintett személy a megadott határidőn belül nem jelent meg.

(2) Amennyiben az áthelyezési céltagállam olyan kérelmezőt helyezett át, akinek tekintetében még nem határoztak meg felelős tagállamot, e tagállam a III. részben meghatározott eljárásokat alkalmazza, a 8. cikk (2) bekezdése, a 9. cikk (1) és (2) bekezdése, az 15. cikk (5) bekezdése, valamint a 21. cikk (1) és (2) bekezdése kivételével.

Amennyiben az első albekezdés alapján egyetlen tagállam sem jelölhető ki felelősként, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az áthelyezési céltagállam a felelős.

Az áthelyezési céltagállam feltünteti az Eurodac rendszerében az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 11. cikkének (1) bekezdése szerinti felelősségét.

(3) Amennyiben az áthelyezési céltagállam olyan kérelmezőt helyezett át, akinek tekintetében a kedvezményezett tagállamot korábban az 57. cikk (3) bekezdésének harmadik albekezdésében említett feltételektől eltérő indokok alapján határozták meg felelős tagállamként, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősség átszáll az áthelyezési céltagállamra.

Az áthelyezési céltagállam feltünteti az Eurodac rendszerében az (EU) XXX/XXX rendelet [*Eurodac-rendelet*] 11. cikkének (3) bekezdése szerinti felelősségét.

(4) Amennyiben az áthelyezési céltagállam nemzetközi védelemben részesülő személyt helyezett át, az áthelyezési céltagállam automatikusan megadja a nemzetközi védelemre jogosító jogállást, tiszteletben tartva a kedvezményezett tagállam által megadott megfelelő jogállást.

(5) Amennyiben az áthelyezési céltagállam a területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt helyezett át, a 2008/115/EK irányelv alkalmazandó.

59. cikk

Egyéb kötelezettségek

A kedvezményezett és hozzájáruló tagállamok folyamatosan tájékoztatják a Bizottságot a kétoldalú szinten hozott szolidaritási intézkedések végrehajtásáról, beleértve a harmadik országokkal való együttműködésre irányuló intézkedéseket is.

60. cikk

Operatív koordináció

Kérésre a Bizottság koordinálja a hozzájáruló tagállamok által felajánlott intézkedések operatív vonatkozásait, beleértve a Menekültügyi Ügynökség vagy az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által kiküldött szakértők vagy csapatok segítségét is.

III. FEJEZET

AZ UNIÓ ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS

61. cikk

Pénzügyi támogatás

A IV. rész I. és II. fejezete szerinti áthelyezést követő finanszírozási támogatást az (EU) XXX/XXX rendelet [*Menekültügyi és Migrációs Alap*] 17. cikkével összhangban kell végrehajtani.

V. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

62. cikk

Adatbiztonság és adatvédelem

(1) A tagállamok megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajtanak végre az e rendelet alapján kezelt személyes adatok védelmének biztosítása és különösen a kezelt adatokhoz való jogellenes vagy jogosulatlan hozzáférésnek vagy azok jogellenes vagy engedély nélküli közlésének, megváltoztatásának vagy elvesztésének megakadályozása érdekében.

(2) Minden tagállam illetékes felügyeleti hatósága ellenőrzi a szóban forgó tagállam 41. cikkben említett hatóságai által történő személyesadat-kezelés jogszerűségét.

(3) A Menekültügyi Ügynökség által végzett személyesadat-kezelésre az (EU) XXX/XXX rendelet [*az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége*] vonatkozik, különösen az európai adatvédelmi biztos által végzett nyomon követés tekintetében.

63. cikk

Titoktartás

A tagállamok biztosítják, hogy a 41. cikkben említett hatóságokat a munkájuk során birtokukba jutott valamennyi információ vonatkozásában kötelezzék a nemzeti jog által meghatározott titoktartási szabályok.

64. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, beleértve a nemzeti joggal összhangban lévő közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókat is, és meghoznak minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítására. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

65. cikk

A határidők számítása

Az e rendeletben előírt határidőket a következőképpen kell számítani:

a) amennyiben a napokban, hetekben vagy hónapokban kifejezett időtartamot attól az időponttól számítják, amikor az esemény bekövetkezik, vagy a cselekmény megtörténik, az a nap, amikor az esemény bekövetkezik, vagy a cselekmény megtörténik, nem számít bele a szóban forgó időtartamba;

b) a hetekben vagy hónapokban kifejezett időtartam annak a napnak a végén fejeződik be, amely az utolsó héten vagy hónapban a hét ugyanazon napja, vagy ugyanarra a napra esik, amelyen az az esemény bekövetkezett, vagy az a cselekmény megtörtént, amelytől az időtartamot számítják. Ha egy hónapokban kifejezett időtartam során az utolsó hónapban nincs olyan nap, amikor az időtartamnak le kell járnia, az időtartam annak a hónapnak az utolsó napján ér véget;

c) a határidők magukban foglalják a szombatokat és a vasárnapokat, valamint az érintett tagállam összes törvényes munkaszüneti napját is.

66. cikk

Területi hatály

A Francia Köztársaság tekintetében e rendeletet csak európai területeire kell alkalmazni.

67. cikk

A bizottság

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Amennyiben a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni.

68. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 15. cikk (6) bekezdésében és a 24. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól az e rendelet hatálybalépésétől kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 15. cikk (6) bekezdésében és a 24. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 15. cikk (6) bekezdése és a 24. cikk (3) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam két hónappal meghosszabbodik.

69. cikk

Nyomon követés és értékelés

A Bizottság [a hatálybalépés után 18 hónappal]-ig és attól kezdődően évente felülvizsgálja az e rendelet IV. részének I–III. fejezetében meghatározott intézkedések működését.

[A hatálybalépés után három évvel a Bizottság jelentést tesz az e rendeletben meghatározott intézkedések végrehajtásáról.]

A Bizottság legkorábban [öt] évvel e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követően, majd azt követően ötévente elvégzi e rendelet értékelését. A Bizottság a főbb megállapításokról szóló jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. A tagállamok legkésőbb hat hónappal az [öt]éves határidő lejárata előtt eljuttatnak a Bizottsághoz minden olyan információt, amely a jelentés elkészítéséhez szükséges.

70. cikk

Statisztikák

A 862/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[60] 4. cikkének (4) bekezdésével összhangban a tagállamok közlik a Bizottsággal (az Eurostattal) az e rendelet és az 1560/2003/EK rendelet alkalmazásával kapcsolatos statisztikákat.

VI. RÉSZ

EGYÉB UNIÓS JOGI AKTUSOK MÓDOSÍTÁSAI

71. cikk

A huzamos tartózkodásról szóló irányelv módosításai

1. A 2003/109/EK irányelv a következőképpen módosul:

A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„A nemzetközi védelemben részesülő személyek tekintetében a jogszerű és folyamatos tartózkodás előírt időtartama három év.”

72. cikk

Az (EU) XXX/XXX rendelet [Menekültügyi és Migrációs Alap] módosítása

Az (EU) XXX/XXX rendelet [*Menekültügyi és Migrációs Alap*] a következőképpen módosul:

1. A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. A tagállamok – a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint kiszámított költségvetési juttatásuk mellett – minden egyes, áttelepítés vagy humanitárius befogadás útján befogadott személy után 10 000 EUR-s összegben részesülnek.

2. Adott esetben a tagállamok az (1) bekezdésben említett személyek családtagjai után további 10 000 EUR-s összegre is jogosultak lehetnek, amennyiben az adott személyeket a család egységének biztosítása érdekében befogadják.

[60] Az Európai Parlament és a Tanács 862/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a migrációra és nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról (HL L 199., 2007.7.31., 23. o.).

3. Az (1) bekezdésben szereplő összeg a költségvetési rendelet [125.] cikkével összhangban költségfüggetlen finanszírozás formáját ölti.

4. Az (1) bekezdésben említett kiegészítő összeget a tagállami program céljára bocsátják rendelkezésre. A finanszírozás nem fordítható a program más intézkedéseire, kivéve megfelelően indokolt esetben és a Bizottságnak a program módosításával adott jóváhagyása esetén. Az (1) bekezdésben említett összeget bele lehet foglalni a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelmekbe, feltéve, hogy azt a személyt, akire vonatkozóan a Bizottság az összeget kiutalta, áttelepítették vagy befogadták.

5. A tagállamok megőrzik az áttelepített vagy befogadott személyek, valamint az áttelepítésük vagy befogadásuk időpontjának megfelelő azonosításához szükséges információkat, ezzel kapcsolatban az adatmegőrzési időszakokra vonatkozó rendelkezések irányadók.

6. Figyelembe véve az aktuális inflációs rátát és az áttelepítés terén bekövetkező releváns fejleményeket, valamint a rendelkezésre álló források keretein belül a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy amennyiben szükségesnek tekinti, az e cikk (1) bekezdésében említett összegeket kiigazítsa, figyelembe véve az infláció aktuális mértékét, az áttelepítés terén bekövetkező releváns fejleményeket, valamint azokat a tényezőket, amelyek optimálissá tehetik az adott összegek formájában kínált pénzügyi ösztönző alkalmazását.”

2. A 17. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. A tagállamok az alábbi hozzájárulást kapják:

a) [10 000] EUR minden olyan kérelmező után, akiért az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet*] 48., 53. és 56. cikkével összhangban az adott tagállam válik felelőssé;

b) [10 000] EUR minden nemzetközi védelemben részesülő személy után, akinek az áthelyezésére az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet*] 53. és 56. cikkével összhangban került sor;

c) [10 000] EUR minden jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár után, akinek az áthelyezésére az 55. cikk (2) bekezdésében említett időszak lejártát követően az 53. cikknek és az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet*] 56. cikkének megfelelően került sor.

d) Az a), b) és c) pontban említett hozzájárulás összege minden egyes, az (EU) XXX/XXX rendelet *[a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet*] 48., 53. és 56. cikkével összhangban áthelyezett, kísérő nélküli kiskorú után [12 000] EUR-ra emelkedik.

2. Az átszállítást végrehajtó tagállam minden egyes áthelyezendő személy, kérelmező vagy nemzetközi védelemben részesülő személy után 500 EUR összegű hozzájárulást kap a személyek (1) bekezdés szerinti átszállítási költségeinek fedezésére.

3. A tagállamok az (EU) XXX/XXX rendelet [*a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet*] 35. cikke alapján 500 EUR összegű hozzájárulást kapnak a 26. cikk (1) bekezdésének a), b), c) vagy d) pontjában említett személyek átszállítási költségeinek fedezésére.

4. A tagállamok minden egyes személy után megkapják az (1)–(3) bekezdésben említett összegeket, feltéve, hogy azt a személyt, akire vonatkozóan a hozzájárulást megkapták, áthelyezték.

5. A jelen cikkben szereplő összegek a költségvetési rendelet [125.] cikkével összhangban költségfüggetlen finanszírozás formáját öltik.

6. A tagállamok megőrzik az átszállított személyek, valamint az átszállításuk időpontjának megfelelő azonosításához szükséges információkat, ezzel kapcsolatban az adatmegőrzési időszakokra vonatkozó rendelkezések irányadók.

7. A rendelkezésre álló források keretein belül a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy amennyiben szükségesnek tekinti, az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett összegeket kiigazítsa, figyelembe véve az infláció aktuális mértékét, a nemzetközi védelmet kérelmező és a nemzetközi védelemben részesülő személyek egyik tagállamból a másikba történő átszállítása terén bekövetkező releváns fejleményeket, valamint azokat a tényezőket, amelyek optimálissá tehetik az adott összegek formájában kínált pénzügyi ösztönző alkalmazását.”

VII. RÉSZ

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

73. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 604/2013/EU rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat az e rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni.

74. cikk

Átmeneti intézkedések

Amennyiben egy kérelmet [*az e rendelet hatálybalépését követő első napot*] követően vettek nyilvántartásba, figyelembe kell venni azokat az eseményeket, amelyek valószínűleg maguk után vonják egy tagállam e rendelet szerinti felelősségét még akkor is, ha azok az említett időpontot megelőzik.

75. cikk

Hatálybalépés és alkalmazhatóság

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A rendeletet minden olyan nemzetközi védelem iránti kérelemre alkalmazni kell, amelyet [a hatálybalépését követő tizenharmadik hónap első napját követően] vettek nyilvántartásba. Az említett időpont előtt benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamot a 604/2013/EU rendeletben megállapított feltételek szerint kell meghatározni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

A menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletre irányuló javaslat

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) *(Programklaszter)*

10 – Migráció

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

☐ **új intézkedés**

☐ **kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés**[61]

✓ **jelenlegi intézkedés meghosszabbítása**

☐ **egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé**

1.4. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.4.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Az új migrációs és menekültügyi paktumban az Európai Bizottság új kezdetet jelent be a migráció terén. Ez a javaslat az átfogó megközelítéshez való kulcsfontosságú hozzájárulásként uniós szintű közös menekültügyi és migrációkezelési keretet hoz létre, és a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának általános elve alapján a tagállamok közötti kölcsönös bizalom előmozdítására törekszik. Ösztönzi az integrált szakpolitikai döntéshozatalt a migrációs és menekültügyi politikán belül, beleértve a más releváns területekre vonatkozó politikák figyelembevételének szükségességét, különös tekintettel az érintett harmadik országokkal való szoros együttműködésre és kölcsönös partnerségekre. Elismeri, hogy az átfogó megközelítés a szolidaritásra és a felelősség igazságos megosztására vonatkozó elv erősebb, fenntarthatóbb és kézzelfoghatóbb kifejezését is jelenti, vagyis a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásának kérdésén túllépve, tágabb összefüggésben kell megtalálni az egyensúlyt. Ezeket az elveket ezért a migrációkezelés minden vonatkozásában érvényre kell juttatni az irreguláris migráció kezelésétől kezdve a jogellenes mozgások kezeléséig.

A javaslat észszerűsíti a 604/2013/EU rendeletben foglalt hatályos szabályokat, és célja a szabályok helyes alkalmazásának biztosítása, ami korlátozni fogja a harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti jogellenes mozgását. Ezeket a szabályokat egy új szolidaritási mechanizmus egészíti ki az olyan helyzetek kezelése érdekében, amikor a tagállamok migrációs nyomásnak vannak kitéve. Ezenkívül ez a megközelítés előirányoz egy külön szolidaritási eljárást is, amely a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyek esetében alkalmazandó.

[61] A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

Ezt a szolidaritási mechanizmust a szolidaritásról tanúbizonyságot tevő tagállamok számára biztosított pénzügyi ösztönzők támasztják alá. A szolidaritás többek között a nemzetközi védelmet kérelmező és abban részesülő személyek, valamint az irreguláris migránsok áthelyezése formájában valósulna meg. A kísérő nélküli kiskorúak áthelyezéséért nagyobb összegű ösztönzők kifizetésére kerül sor. Ez jelentősen megváltoztatná a jelenlegi pénzügyi helyzetet, és támogatást kell nyújtani az ilyen áthelyezésekhez kapcsolódó pénzügyi költségek fedezésére a költségvetési rendelet 125. cikkében meghatározott költségfüggetlen finanszírozás formájában.

Konkrét célkitűzés: A védelem és a szolidaritás megerősítése

A tevékenységalapú irányítás / tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

10 – Migráció

– olyan közös keret létrehozása, amely az integrált szakpolitikai döntéshozatal és a tagállamok közötti kölcsönös bizalom révén fokozza a menekültügyre és a migrációkezelésre vonatkozó átfogó megközelítés hatékonyságát és eredményességét,

– a harmadik országbeli állampolgárok vagy a hontalan személyek által valamely tagállamban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározását szolgáló rendszer hatékonyságának megerősítése,

– a tagállamok közötti szolidaritás és felelősségmegosztás előmozdítása.

A javaslat célja:

- közös keret létrehozása, amely hozzájárul a menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó, az integrált szakpolitikai döntéshozatalon, valamint a szolidaritás és a felelősség igazságos elosztásának elvén alapuló átfogó megközelítéshez,
- a felelősségmegosztás biztosítása egy új szolidaritási mechanizmus révén egy olyan rendszer létrehozásával, amely rendes körülmények között garantálja a folyamatos szolidaritást, migrációs nyomás esetén pedig hatékony intézkedésekkel (áthelyezéssel vagy visszaküldési szponzorálással, valamint a menekültügy, a befogadás, a visszaküldés és a külső dimenzió terén a tagállamok kapacitásainak megerősítését célzó egyéb hozzájárulásokkal) segíti a tagállamokat a migráció gyakorlati kezelése érdekében. Ez a megközelítés magában foglal egy külön szolidaritási eljárást is, amely a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyek esetében alkalmazandó,
- a rendszer arra vonatkozó kapacitásának javítása, hogy hatékonyan és eredményesen meghatározza a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős egyetlen tagállamot. Konkrétan szűkítené a felelősség megszűnésére vonatkozó rendelkezések körét és a felelősség tagállamok közötti, a kérelmező magatartásával indokolt átszállásának lehetőségeit, valamint jelentősen lerövidítené a megkeresések küldésére és megválaszolására vonatkozó határidőket annak biztosítása érdekében, hogy kevesebb időt vegyen igénybe a felelős tagállam meghatározása, és ezáltal a kérelmezők gyorsabban hozzáférjenek a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljárásokhoz,

• a visszaélések visszaszorítása és a kérelmezők jogellenes mozgásának megakadályozása különösen a kérelmezők azon egyértelmű kötelezettségének megállapítása révén, hogy az első belépés helye szerinti tagállamban kell a kérelmet benyújtaniuk, és abban a tagállamban kell maradniuk, amelyet felelős tagállamként határoztak meg. Ez arányos eljárási és érdemi következményeket is szükségessé tesz az érintettek kötelezettségeinek nemteljesítése esetén.

Várható eredmények és hatás

A tagállamok és az Európai Unió egésze számára előnyös lesz a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet reformja, amely magában foglalja a migráció hatékony kezelésére vonatkozó irányadó elveket egy olyan közös keret révén, amely hozzájárul az átfogó megközelítés és az egyszerűsített eljárások végrehajtásához, valamint szolidaritást biztosít a tagállamok számára a migrációs nyomással járó helyzetek kezeléséhez. A tagállamok mindenkor igénybe vehetnék az önkéntes szolidaritási intézkedéseket.

Az e dokumentumban részletesebben meghatározott költségvetési eszközök azokat a becsült uniós hozzájárulásokat fedezik, amelyek ösztönzőleg fognak hatni a kibővített áthelyezési lehetőségekre. Ugyanakkor az uniós hozzájárulások támogatni fogják a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározását követő átszállításokat és az áthelyezett személyek átszállítását is. A rendszer megfelelő végrehajtásához nyújtott támogatás biztosítja a tagállamok iránti szolidaritást, többek között a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyek esetében is. Ez viszont előnyt jelentene a nemzetközi védelmet kérelmező személyek számára, mivel a felelős tagállam meghatározására szolgáló hatékonyabb rendszernek köszönhetően gyorsabban hozzáférnének a kérelem érdemi vizsgálatára irányuló eljáráshoz.

Áthelyezési költségek

E javaslat értelmében az a tagállam, amelybe a menedékkérőket, az irreguláris migránsokat vagy a nemzetközi védelemben részesülő személyeket áthelyezik, minden egyes áthelyezett személy után 10 000 EUR uniós hozzájárulásra jogosult.

Amennyiben az áthelyezett személy kísérő nélküli kiskorú, az uniós hozzájárulás összege 12 000 EUR. A magasabb hozzájárulást az indokolja, hogy a kísérő nélküli kiskorúak helyzetének áthelyezést követő további kezelése bonyolultabb és következésképpen költségesebb lenne.

Átszállítási költségek

A jelenlegi javaslat alapján az áthelyezési céltagállamba történő átszállítást végrehajtó tagállam minden egyes átszállított személy után 500 EUR összegű uniós hozzájárulásra jogosult.

Ezen túlmenően e javaslat értelmében az EU is hozzá fog járulni a szokásos átszállítási eljárásokkal (az átvételi megkeresésekkel és a visszavételi értesítésekkel) kapcsolatos átszállítási költségekhez, és a felelős tagállamba történő átszállítást végrehajtó tagállam minden egyes átszállított személy után 500 EUR összegű uniós hozzájárulásra jogosult.

1.4.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték”

azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

Az európai szintű fellépés indokai (előzetes) A harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által a tagállamok valamelyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó kritériumokat és mechanizmusokat a tagállamok önmagukban nem tudják megállapítani, az csak uniós szinten valósítható meg. A várható uniós hozzáadott érték (utólagos) E javaslat hozzáadott értéke az, hogy korszerűsíti a jelenlegi dublini rendeletet és fokozza annak hatékonyságát, valamint szolidaritási mechanizmust hoz létre, amelyet migrációs nyomás esetén, illetve kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyek esetében alkalmaznak valamely tagállam javára.

1.4.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A 2015-ös válság jelentős strukturális gyengeségeket és hiányosságot tárt fel az európai menekültügyi és migrációs politika kialakítását és végrehajtását illetően, ideértve a dublini rendszert is, amelyet nem arra terveztek, hogy biztosítsa az EU egészére kiterjedő, fenntartható felelősségmegosztást a nemzetközi védelmet kérelmező személyek tekintetében. Az Európai Tanács 2018. június 28-i következtetéseiben a dublini rendelet reformjára szólított fel, amely a felelősség és a szolidaritás egyensúlyán alapul, és foglalkozik a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyekkel is. A Bizottság által 2016-ban elvégzett értékelés arra a következtetésre jutott, hogy bár uniós szinten továbbra is szükség van egy ilyen rendszerre, a jelenlegi dublini rendszer nem kielégítő, ezért a rendszer racionalizálását és hatékonyabbá tételét célzó változtatásokra van szükség. Ezenkívül a jelenlegi dublini rendszert nem szolidaritási és felelősségmegosztási eszközként tervezték. A migrációs válság feltárta e hiányosságot, ami a javaslat szolidaritási mechanizmussal való kiegészítését sürgeti.

1.4.4. Egyéb releváns eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergia

Ez a javaslat összeegyeztethető a Menekültügyi és Migrációs Alappal (MMA). Az MMA keretében már az egyes tagállamok nemzeti programjaik részeként, önkéntes alapon elvégezhetik a nemzetközi védelmet kérelmezők átszállítását (az (EU) 471/2018 rendelet 17. cikkének 5. bekezdése). Az áthelyezés e javaslatban előírt kibővített hatályára tekintettel számolni kell az áthelyezési és átszállítási költségekkel is. Amennyiben az előirányzatokat (a 2022 és 2027 közötti időszakra 1 113 500 000 EUR) nem használják fel teljes mértékben az új rendszer megvalósításával kapcsolatos várható szükségletek teljesítésére, a fennmaradó összegeket az MMA egyéb intézkedéseire csoportosítják át. Abban az esetben, ha az új rendszer megvalósításával kapcsolatos szükségletek meghaladnák a becsléseket (azaz több menedékkérőt kellene áthelyezni és átszállítani), további forrásokat kell kérni.

1.5. A javaslat időtartama és pénzügyi hatása

☐ **határozott időtartam**

☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig

☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

✓ **határozatlan időtartam**

beindítási időszak: 2022-től 2027-ig,

azt követően: rendes ütem.

1.6. Tervezett irányítási módszer(ek)[62]

✓ Bizottság általi **közvetlen irányítás**

☐ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

✓ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

✓ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

✓ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

☐ közjogi szervek

✓ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak

✓ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek

☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.

Megjegyzések

Az áthelyezést és az átszállítást az MMA tematikus eszköz keretében hajtják végre, elsősorban **közvetlen irányítással** (vagy **közvetett irányítással**, amennyiben a fellépést végrehajtó szervet pillérértékelésnek vetették alá). A helyzettől függően azonban megfelelőbb

[62] Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

lehet az uniós hozzájárulás megosztott irányítás keretében történő biztosítása a nemzeti programok kiegészítése révén.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

A **közvetlen és közvetett irányítás** keretében végrehajtott finanszírozást az MMA tematikus eszköz keretében hajtják végre, amely szintén az MMA általános nyomonkövetési és értékelési mechanizmusának hatálya alá tartozik. Egyszerűsített sablonok és szabályok kerülnek kidolgozásra annak érdekében, hogy a támogatási és hozzájárulási megállapodások kedvezményezettjeitől ugyanolyan ütemben lehessen összegyűjteni a mutatókat, mint a megosztott irányítás esetében, biztosítva az összehasonlítható adatok közzétételét.

Amennyiben az uniós hozzájárulás nyújtására **megosztott irányítás** keretében kerül sor, a következő szabályokat kell alkalmazni:

A tagállamok által megosztott irányítás keretében végrehajtott finanszírozás a közös rendelkezésekről szóló rendeletben (COM(2018) 375, a továbbiakban: CPR-javaslat), az (EU) 2018/2016 rendeletben (költségvetési rendelet), valamint a Menekültügyi és Migrációs Alapban (COM(2018) 471, a továbbiakban: az MMA-ra vonatkozó javaslat) meghatározott szabályokat követi.

Minden egyes tagállam – a CPR-javaslattal összhangban – létrehozza a saját programjának irányítási és kontrollrendszerét, valamint biztosítja a nyomonkövetési rendszer minőségét és megbízhatóságát. Ezért a megosztott irányítás esetében koherens és hatékony jelentéstételi, nyomonkövetési és értékelési keret áll rendelkezésre. A tagállamoknak fel kell állítaniuk egy monitoringbizottságot, amelyben a Bizottság is részt vehet tanácsadói minőségben. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy egynél több programra vonatkozóan egyetlen monitoringbizottságot hoznak létre. A monitoringbizottság áttekinti mindazokat a problémákat, amelyek befolyásolják a program előrehaladását a célkitűzéseinek megvalósítása felé.

A belügyi alapok tekintetében a tagállamok éves teljesítményjelentést nyújtanak be a Bizottságnak a program végrehajtásáról, valamint a mérföldkövek és célok eléréséről. Emellett a jelentésnek említést kell tennie a program megvalósítását érintő problémákról, és ismertetnie kell az azok kezelése céljából hozott intézkedéseket.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Az MMA-ra vonatkozó javaslat szerint az MMA keretösszegének 60 %-a tagállami programokra van fenntartva. A pénzügyi keretösszeg fennmaradó 40 %-át egy tematikus eszköz keretében fogják kezelni. A tematikus eszköz bevezetésének célja, hogy a kétéves programozási ciklus alapján egyensúlyt teremtsen a tagállami programokhoz rendelt többéves allokációk kiszámíthatósága és az Unió számára magas hozzáadott értéket képviselő intézkedésekhez biztosított finanszírozás időszakos folyósításának rugalmassága között. A tematikus eszközt az áttelepítésre és az átszállításra fogják használni.

A kontrollstratégia az új költségvetési rendeleten és a CPR-javaslaton alapul majd.

A tematikus eszköz keretében **közvetlen és közvetett irányítással** végrehajtott rész esetében az irányítási és kontrollrendszer a 2014–2020-as időszakban az uniós intézkedések és a szükséghelyzeti támogatás terén szerzett tapasztalatokra fog épülni. Egyszerűsített rendszert hoznak létre, amely lehetővé teszi a támogatási kérelmek gyors feldolgozását, miközben csökkenti a hibakockázatot: a támogatható pályázók köre a tagállamokra és a nemzetközi szervezetekre korlátozódik, a finanszírozás egyszerűsített költségelszámolási módszereken alapul, a finanszírozási kérelmekhez, a támogatási/hozzájárulási megállapodásokhoz és a jelentéstételhez egységes sablonok kerülnek kidolgozásra, a pályázatokat pedig beérkezésüket követően egy állandó értékelő bizottság vizsgálja meg.

Amennyiben az uniós hozzájárulás nyújtására **megosztott irányítás** keretében kerül sor, a következő szabályokat kell alkalmazni:

A tagállamok az e rendelet hatálya alá tartozó minden egyes személy után kiegészítő hozzájárulást kapnak.

A megfelelő összegeket a programjuk módosítása révén juttatják el a tagállamoknak. Ezeket a programokat a költségvetési rendelet 63. cikkével, a CPR-javaslattal és az MMA-ra vonatkozó javaslattal összhangban, megosztott irányítás keretében kezelik.

A megosztott irányítás tekintetében a kifizetési módokat a CPR-javaslat határozza meg. A CPR-javaslat éves előfinanszírozást ír elő, amelyet programonként és évenként legfeljebb négy időközi kifizetés követ a tagállamok által a pénzügyi év során küldött kifizetési kérelmek alapján. A CPR-javaslat szerint az előfinanszírozást a programok utolsó pénzügyi évén belül számolják el.

A megosztott irányítás keretében megvalósított rész esetében a CPR-javaslat a 2014–2020-as programozási időszakban hatályos irányítási és kontrollstratégiára épít, azonban bevezet egyes olyan intézkedéseket, amelyek célja a végrehajtás egyszerűsítése, valamint a kedvezményezettekre és a tagállamokra nehezedő felügyeleti terhek csökkentése. Az új elemek közé tartoznak az alábbiak:

– a programhatóságok kijelölési eljárásának megszüntetése,

– irányítási ellenőrzés (közigazgatási és helyszíni), amelyet az irányító hatóság kockázatértékelés alapján végez (összevetve a 2014–2020-as programozási időszakban előírt 100 %-os közigazgatási ellenőrzésekkel),

– az irányító hatóság bizonyos körülmények között arányos kontrollintézkedéseket alkalmazhat a nemzeti eljárásokkal összhangban,

– az ugyanazon művelet/kiadás többszörös ellenőrzésének elkerülésére vonatkozó feltételek bevezetése.

A programhatóságok a kedvezményezetteknél felmerült kiadások alapján időközi kifizetési kérelmeket nyújtanak be a Bizottságnak. A nem elszámolható kiadások megtérítésére vonatkozó kockázat csökkentése érdekében a CPR-javaslat 90 %-ra korlátozza a Bizottság időközi kifizetéseit, mivel ekkor a nemzeti ellenőrzéseknek csak egy részét végezték el. A Bizottság a fennmaradó egyenleget az éves záróelszámolási eljárást követően fizeti ki, miután megkapta a programhatóságok által benyújtott megbízhatósági dokumentumokat. A megbízhatósági dokumentumok tartalmazzák a pénzügyi kimutatást, a vezetői nyilatkozatot és az ellenőrző hatóság véleményét az elszámolásokról, az irányítási és kontrollrendszerről, valamint a pénzügyi kimutatásban szereplő kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről. A

Bizottság ezeket a megbízhatósági dokumentumokat fogja használni az Alap terhére a pénzügyi év tekintetében elszámolható összeg meghatározására.

A Bizottság vagy az Európai Számvevőszék által az éves megbízhatósági dokumentumok átadását követően észlelt bármely szabálytalanság nettó pénzügyi korrekcióhoz vezethet.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

KOCKÁZATOK

Az elmúlt években a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság nem szembesült jelentős hibakockázatokkal kiadási programjai során.

A **közvetlen/közvetett irányítás** keretében támogatott áthelyezések és átszállítások esetében a hibakockázat várhatóan alacsonyabb lesz, mint a jelenlegi uniós intézkedések és a szükséghelyzeti támogatás esetében (jelenleg a fennmaradó hibaarány mintegy 3 %-a). Valójában számos kockázati tényező nem fordul elő az áthelyezések és az átszállítások finanszírozása során: a támogatható pályázók köre a tagállamokra és a nemzetközi szervezetekre korlátozódik, a finanszírozás egyszerűsített költségelszámolási módszereken alapul, a kérelmek és a jelentéstétel egyszerűsítése érdekében pedig egységes sablonok kerülnek kidolgozásra. Emellett a meglévő operatív nyomonkövetési mechanizmusoknak köszönhetően rendkívül megbízhatók az áthelyezésekkel és az átszállításokkal kapcsolatos információk.

A **megosztott irányítás** keretében nyújtott támogatás esetében:

Az irányítási és kontrollrendszer követi a CPR-javaslatban meghatározott általános előírásokat, és megfelel a költségvetési rendelet követelményeinek.

Ami az áthelyezéshez és az átszállításhoz biztosított pénzügyi hozzájárulást illeti, a tagállamok ezeket csak abban az esetben szerepeltethetik a Bizottsághoz benyújtott kifizetési kérelmekben, ha azt a személyt, akire vonatkozóan a hozzájárulást igényelték, ténylegesen átszállították. A tagállamok kötelesek ellenőrzéseket és auditokat végezni annak ellenőrzése érdekében, hogy teljesültek-e a hozzájárulás Bizottságtól való igénylésére vonatkozó feltételek. Emellett a tagállamok kötelesek megőrizni a megfelelő igazoló dokumentumokat a CPR-javaslatban meghatározott ideig.

A többéves programozás és a felelős hatóság által teljesített kifizetéseken alapuló éves elszámolás együttesen összhangba hozza a támogathatósági időszakokat a Bizottság éves beszámolóival.

BELSŐ KONTROLLRENDSZER – KOCKÁZATCSÖKKENTŐ KONTROLLOK

A Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság első csalás elleni stratégiáját 2013-ban fogadták el. A jelenlegi csalás elleni stratégiát 2018 februárjában frissítették, és ez a jelenlegi többéves pénzügyi keret végéig lesz érvényben. Tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre és a Bizottság 2019-ben elfogadott új csalás elleni stratégiájára, a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság jelenleg a csalás elleni stratégiájának aktualizálásán dolgozik. A Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság új stratégiájának célja, hogy igazodjon a változó helyzethez, és tovább erősítse a főigazgatóság csalás elleni

tevékenységeit. A Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság új csalás elleni stratégiájának elfogadására legkésőbb 2021-ig sor kerül.

A Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság 2016-ban a szükséghelyzeti támogatásra vonatkozó kontrollstratégiát is kidolgozott, amely a közvetlen/közvetett irányítás alá tartozó részre vonatkozó kontrollstratégia kidolgozásának alapját fogja képezni.

Emellett a **megosztott irányítás** tekintetében a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság 2015 novemberében auditstratégiát fogadott el a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (a továbbiakban: MMA) és a Belső Biztonsági Alap (a továbbiakban: BBA) megosztott irányítás alá tartozó részére. A Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság jelenleg dolgozza ki az MMA/BBA megosztott irányítás alá tartozó részére vonatkozó kontrollstratégiát. Ez a stratégia magában foglalja a nemzeti MMA- és BBA-programok irányításához szükséges összes ellenőrzést.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke" hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

Elhanyagolható kontrollköltségek és nagyon alacsony hibakockázat.

A kontrollok költségei a jelenlegi időszakhoz képest várhatóan változatlanok maradnak.

Közvetlen/közvetett irányítás esetében a kontrollok költsége várhatóan alacsonyabb lesz, mint az uniós intézkedések esetében, a szabványosított kérelmezési, értékelési és jelentéstételi eljárások, az egyszerűsített költségek és a támogatható pályázókra vonatkozó szigorú korlátozások miatt.

Megosztott irányítás esetében a tagállamok kontrollköltségei várhatóan tovább csökkennek az irányítás és a kontrollok – CPR-javaslatban bevezetett – kockázatalapú megközelítése révén. A jelenlegi (2014–2020-as) programozási ciklus esetében 2017-től a tagállamok általi kontroll összesített költsége a tagállamok 2017-re vonatkozó kifizetési kérelmei teljes összegének körülbelül 5 %-ára becsülhető.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

A Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság 2.2.2. pontban említett csalás elleni stratégiája alkalmazandó.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	4. fejezet: Migráció és határigazgatás 10. fejezet: Migráció	diff./nem diff.[63]	EFTA-országoktól[64]	tagjelölt országoktól[65]	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet [21. cikke (2) bekezdésének b) pontja] értelmében
4.	10 02 01 – Menekültügyi és Migrációs Alap	diff.	NEM	NEM	IGEN[66]	NEM
4.	10 01 01 – A Menekültügyi és Migrációs Alappal kapcsolatos támogatási kiadások	nem diff.	NEM	NEM	IGEN	NEM
4.	XX 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviseleteken)	nem diff.	NEM	NEM	NEM	NEM
4.	XX 01 01 02 (a központban és a bizottsági képviseleteken)	nem diff.	NEM	NEM	NEM	NEM
4.	XX 01 01 02 (a központban és a bizottsági képviseleteken)	nem diff.	NEM	NEM	NEM	NEM

63 Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

64 EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

65 Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

66 A schengeni társult országok esetleges hozzájárulásai, amennyiben részt vesznek az új dublini rendszerben.

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	**4.**	Migráció és határigazgatás

			2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***2027 után***	**ÖSSZESEN**
Operatív előirányzatok (a 3.1. pontban felsorolt költségvetési sorok szerinti bontásban)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Kifizetési előirányzatok	(2)		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500
A program keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok[67]	Kötelezettségvállalási előirányzatok = kifizetési előirányzatok	(3)									
A program keretéhez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=1+3		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Kifizetési előirányzatok	=2+3		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500

[67] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

A többéves pénzügyi keret fejezete	7.	Európai közigazgatás

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a pénzügyi kimutatás mellékletébe kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***2027 után***	**ÖSSZESEN**
Humánerőforrás			1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815		10,890
Egyéb igazgatási kiadások			0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120		0,720
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	–	11,610

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***2027 után***	**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret **FEJEZETEIHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	Kötelezettségvállalási előirányzatok		89,735	122,035	227,435	228,235	228,235	229,435		1 125,110
	Kifizetési előirányzatok		72,175	115,575	206,355	228,075	228,235	229,195	45,500	1 125,110

3.2.2. Az igazgatási jellegű előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

☑ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								
Humánerőforrás		1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	10,890
Egyéb igazgatási kiadások		0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,720
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610
A 7. FEJEZETBE bele nem tartozó előirányzatok[68] of the multiannual financial framework								
Humánerőforrás								
Egyéb igazgatási jellegű kiadások								
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege								
ÖSSZESEN		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610

A humánerőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

[68] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.2.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

☑ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

Év		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
a központban és a bizottsági képviseleteken		11	11	11	11	11	11	11
a küldöttségeknél								
kutatás								
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve – AC, AL, END, INT és JED [69] 7. fejezet								
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatokból finanszírozva	– a központban	2	2	2	2	2	2	2
	– a küldöttségeknél							
A programkeretből finanszírozva[70]	– a központban							
	– a küldöttségeknél							
kutatás								
Egyéb (kérjük megnevezni)								
ÖSSZESEN		**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	Az e javaslat végrehajtásával kapcsolatos tevékenységek támogatása, elvégzése és figyelemmel kísérése, főleg a szolidaritási mechanizmus és az annak végrehajtásához szükséges jogi keret tekintetében. 9 teljes munkaidős egyenértéket (7 AD, 1 CA és 1 SNE) az érintett szakpolitikai egységhez, 4 teljes munkaidős egyenértéket (2 AD és 2 AST) pedig az érintett alapkezelő egységhez rendelnek.
Külső munkatársak	Az e javaslat végrehajtásához kapcsolódó tevékenységek támogatása, elvégzése és figyelemmel kísérése, főleg a javaslat működése tekintetében, a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálására vonatkozó tagállami felelősség meghatározását illetően.

[69] AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

[70] Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

3.2.3. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban[71]

A javaslat/kezdeményezés

✓ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Év	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**ÖSSZESEN**
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

✓ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást

☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	A javaslat/kezdeményezés hatása[72]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
…….. jogcímcsoport							

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

[71] a schengeni társult országok esetleges hozzájárulásai, amennyiben részt vesznek az új dublini rendszerben

[72] A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.